

*Arhimandrit Ioanichie Bălan*  
*Viața și nevoințele Arhimandritului Cleopa*  
*Editura Mitropoliei Moldovei și*  
*Bucovinei*  
*1999*

### **CASA PĂRINTEASCĂ**

Fericitul întru pomenire, Arhimandritul Cleopa Ilie, părintele nostru duhovnicesc, s-a născut în comuna Sulița, județul Botoșani, la 10 aprilie, anul 1912.

Părinții săi, Alexandru și Ana Ilie, au fost un exemplu viu de trăire creștina, fiind iubitori de Dumnezeu, de biserica și de copii. Nu lipseau niciodată de la sfintele slujbe, făceau milostenie, se rugau mult împreună cu copiii, și duceau o viață curată și bine plăcută lui Hristos. Casa lor era ca o biserică, așa cum povestea și Părintele Cleopa: „Aveam o camera toată numai cu icoane. Un fel de paraclis.

Acolo ne rugam. Chiar și la miezul nopții ne sculam și făceam rugăciuni”. Nu se auzea între ei de înjurături, beție, desfrâu, judecați pentru avere și avorturi, ci viața de zi cu zi curgea lin ca o apă dulce de izvor, căci așa se moșteneau din moși-strămoși și așa era tradiția creștina în partea locului.

Nu întâmplător s-au născut în aceasta zonă, cu rânduiala lui Dumnezeu, mulți oameni mari, dintre care nu puțini călugări, preoți, ierarhi aleși și cuvioși, cum a fost și Sfântul Ioan ele Nou de la Neamț (1913 - 1960) și chiar Ieroschimonahul Paisie Olaru, duhovnicul Părintelui Cleopa. Între aceștia nu greșim dacă îl numărăm și pe vrednicul de pomenire, părintele nostru duhovnicesc al tuturor, Arhimandritul Cleopa Ilie.

El a fost ales de Dumnezeu de la naștere pentru a povățui duhovnicește și a mângâia atât pe călugări, preoți și ierarhi, cât și mulțimea credincioșilor.

Preacuvioșia sa era duhovnicul și povățuitorul de obște al tuturor celor ce-i cereau rugăciunile și voiau să urmeze lui Hristos, și a fost o binecuvântare a lui Dumnezeu pentru întreaga noastră țară.

Casa părintească în care s-a născut Arhimandritul Cleopa Ilie era ca o biserică vie, dar nu o înlocuia pe cea din sat, unde slujea vestitul preot de atunci, Gheorghe Chiriac. Căci, precum spunea însuși Cuvioșia sa, locuitorii din satul Sulița ascultau de preotul lor ca de însuși Hristos și nimic nu făceau fără sfatul și binecuvântarea lui. De aceea, viața de zi cu zi curgea firesc, biserica era plină de credincioși, iar copiii, foarte numeroși, formau podoaba satului.

Așa erau satele românești în primele decenii ale secolului al XX-lea! Pentru aceasta și familia părinților săi a fost binecuvântată de Dumnezeu cu zece copii, dintre care doi au murit de mici, iar opt copii (patru băieți și patru fete) au supraviețuit.

*Părinții*

*Tatăl*

După tradiție, strămoșii tatălui său erau vestiți oieri, originari din comuna Sălistea Sibiului, care, datorită persecuțiilor religioase din secolul al XVIII-lea, au fost nevoiți să părăsească Ardealul și să se strămute în Moldova, stabilindu-se în județul Botoșani. Din bătrâni se păstrează această amintire, că au trecut Munții Carpați în Moldova trei frați de o mamă cu numele de familie Ilie. Unul dintre ei s-a stabilit în județul Botoșani, devenind strămoșul Părintelui Cleopa.

Al doilea, de asemenea mare crescător de oi, s-a stabilit în comuna Pipirig - Neamț, și a avut ca ultim urmaș pe Grigore Ilie, care s-a mutat nu demult la Domnul. Al treilea frate s-a făcut pustnic în Muntele Athos, unde a și răposat.

Alexandru Ilie, tatăl Părintelui Cleopa, s-a născut în anul 1871, la 12 septembrie, în comuna Sulița - Botoșani. El era un bărbat înalt, tăcut și bun gospodar. În anul 1902 s-a căsătorit cu Ana Bercea, din satul vecin, Dracsani, fiind cununați la biserica din sat de vrednicul Preot Gheorghe Chiriac, care mai târziu avea să-i boteze și pe cei zece copii ai lor.

Alexandru se îndeletnicea îndeosebi cu agricultura,

cu creșterea vitelor și cu negoțul de animale, fiind numărat printre cei dintâi gospodari din sat. Aveau 150 de oi, peste 20 de vite mari și 30 de hectare de pământ.

Despre tatăl său, Alexandru, Părintele Cleopa zicea următoarele: „Dumnezeu să-l ierte pe tatăl meu. Era un om înalt, pleșuv, cu barbă albă mare și foarte credincios. În fiecare sărbătoare se ducea cu copiii la biserică și ajuta pe cei săraci. Pe el nu l-a văzut nimeni băut sau înjurând sau fumând sau făcând altceva dintr-acestea.

Dimineața, când să plecăm la școală, mama ne zicea să mâncăm ceva sau să luăm în traistă. Dar tata zicea: „Nu! Lasă-i, babă hăi, că n-or să moară!” Iar când veneam de la școală, luam Sfânta Anaforă și apoi mâneam. Frații mei, mai cu seamă fratele Mihai, nu mâncau nimic până nu terminau Psaltirea de citit.

Până nu ne rugam un ceas, nu ne dădea de mâncare, nimic. Chiar dacă nu era în post, zicea: „Nu se mănâncă acum.

Când vii de la școală, la amiază. Nu ești porc să mănânci de dimineață”.

Nu știa carte, dar avea frică de Dumnezeu. Să adoarmă seara vreunul ne închinat?

Sau să stea la masă până nu zicea „Tatăl nostru”? Sau să nu se ducă Duminica la biserică? Sau să audă c-a înjurat sau a fumat sau a furat ceva? Că nu-l vedeai pe el cu acestea în veac. Avea o curea în cui, îi zicea „Sfântul Neculai”. Dacă te prindea cu ceva, ferească Dumnezeu! El zicea: „Măi, uite „Sfântul Neculai”! Treci la rugăciune! Te-am făcut cu doi ochi, știi carte, citește Psaltirea și rugăciunile din carte!”

Odată, venind de la școală, am găsit pe drum un ham. L-am luat bucuros și l-am dus acasă. Când m-a văzut tata, m-a întrebat de unde l-am furat. Iar eu i-am spus: „L-am găsit și m-am gândit că ne poate fi de folos”. Dar tatăl meu mi-a spus hotărât: „Du-te și-l du înapoi, că nu l-ai pus tu acolo!”

El a fost în casă sfeșnic. El a fost stăpân peste noi”.

Ajungând la vârsta de 72 de ani, Alexandru Ilie și-a

dat sufletul în mâinile lui Hristos, la 23 februarie 1943.

### *Mama*

Ana Ilie, mama Părintelui Cleopa, s-a născut la 10 octombrie 1876 din părinți agricultori și buni creștini. În anul 1902 se căsătorește cu Alexandru, cu care naște zece copii. Dintre aceștia, cinci copii – patru băieți și o fată – au intrat în viața monahală.

Ana era o femeie simplă, mică de statură, fără carte, dar cu o memorie deosebită.

Ea adeseori plângea, căci avea darul lacrimilor. Durerea ei cea mai mare era aceea că aproape toți copiii i-au murit de tineri. Singurul care a supraviețuit până la adânci bătrâneți a fost Părintele Cleopa. Trei băieți și o fiică au răposat la mănăstire și ceilalți în satul natal. Cu toate acestea, a fost întărită de Dumnezeu cu darul Său, ca să-și poată duce crucea care i-a fost rânduită de Sus.

Rămânând văduvă în anul 1943, a fost adusă de Părintele Cleopa la mănăstire și apoi tunsă în monahism la Agapia Veche în anul 1947, sub numele de Agafia.

După mai bine de douăzeci de ani, în toamna anului 1968, la 15 septembrie, Schimonahia Agafia Ilie se strămută la cele veșnice în vârstă de 92 de ani.

### *Copiii familiei Alexandru și Ana Ilie*

#### *Maria*

Era fiica cea mai mare a familiei Ilie. Ea s-a născut în anul 1903. Fiind cea mai în vârstă dintre copii, ea a îngrijit pe frații ei mai mici, dându-le o bună educație. S-a căsătorit în satul natal și a născut o fiică. A rămas văduvă de tânără. După puțin timp i-a murit și fetița.

#### *Vasile*

S-a născut în anul 1905, fiind al doilea copil din familie. Împreună cu alți doi frați mai tineri, Gheorghe și Constantin – viitorul Părinte Cleopa – a păscut oile părinților săi în preajma Schitului Cozancea din apropiere.

Aici a avut povățuitor pe vestitul Schimonah Paisie Olaru, care era sihastru în pădurile Cozancei.

În anul 1929, Vasile intră în obștea Schitului Sihăstria Neamț, sub povățuirea marelui egumen Ioanichie

Moroi. După doi ani de nevoință și ascultare la oi, se mută la cele cerești, în vara anului 1931.

### *Gheorghe (Monahul Gherasim)*

S-a născut în anul 1907. Era foarte blând, evlavios și înțelept, însă foarte aspru cu sine. S-a format duhovnicește în Schitul Cozancea, fiind sub ascultarea Schimonahului Paisie Olaru. Apoi a intrat în obștea Schitului Sihăstria spre sfârșitul anului 1927 și a fost călugărit sub numele de Gherasim. Era cel mai nevoitor dintre toți frații săi, postind mult și rugându-se neîncetat. Știa Psaltirea pe de rost și o repeta zilnic, pascănd vitele schitului.

După șase ani de viață monahală, își dă duhul în mâinile Domnului, în toamna anului 1933.

### *Profira*

S-a născut în anul 1910 și nu a fost căsătorită niciodată. Ea a dus greul familiei, lucrând la câmp și purtând grijă de ceilalți frați mai mici.

Odată, pe când prăsea la câmp, simțindu-se bolnavă, a rugat pe fratele ei Constantin (Cleopa) să citească la Psaltire. Pe când el citea, Profira și-a dat duhul în mâinile Domnului.

### *Constantin (Părintele Cleopa)*

S-a născut la 10 aprilie 1912, fiind al cincilea copil din cei zece ai familiei Alexandru Ilie. A urmat școală primară de șapte ani în satul natal. Avea o memorie cu totul deosebită, asemănându-se mamei sale. Timp de peste trei ani de zile a făcut ucenicie duhovnicească la Schimonahul Paisie Olaru, pustnic în Schitul Cozancea.

În anul 1929, la începutul lui decembrie, a intrat în obștea Schitului Sihăstria împreună cu fratele său mai mare, Vasile. După trei zile de ispitire, au fost primiți în obștea acestui schit, în ziua Sfântului Ierarh Spiridon, la 12 decembrie.

Până în anul 1935, Constantin a păscut oile Schitului Sihăstria, împreună cu alți frați. Apoi este luat în armată în orașul Botoșani. Se reîntoarce la schit în toamna anului 1936 și este tuns în monahism la 2 august 1937, primind numele de Cleopa. După aceasta face ascultare la oile

schitului până în vara anului 1942, fiind ajutat de monahii Galaction Ilie și Antonie Olaru.

În iunie 1942 este adus în schit și numit locțiitor de egumen, întrucât starețul Ioanichie Moroi era bolnav.

În anul 1944, la 27 decembrie, monahul Cleopa este hirotonit ierodiacon, iar la 23 ianuarie 1945 este hirotonit ieromonah de Episcopul Galaction Cordun, pe atunci stareț al Mănăstirii Neamț. După această dată este numit oficial egumen al Schitului Sihăstria.

În anul 1947, Schitul Sihăstria, numărând peste 60 de viețuitori, a fost ridicat la rang de mănăstire, iar Proto-singhelul Cleopa Ilie este făcut arhimandrit, cu aprobarea Patriarhului Nicodim.

În anul 1948, fiind urmărit de organele politice de atunci, se retrage pentru șase luni în pădurile din jurul Mănăstirii Sihăstria.

În anul 1949, la 30 august, Arhimandritul Cleopa Ilie este numit stareț al Mănăstirii Slatina - Suceava și se transferă acolo cu 30 de călugări din obștea Mănăstirii Sihăstria, în urma deciziei Patriarhului Justinian. În locul său este numit stareț Protosinghelul Ioil Gheorghiu.

La Mănăstirea Slatina întemeiază o obște care a ajuns la peste 80 de viețuitori.

Între anii 1952 - 1954, fiind urmărit de securitate, se retrage în Munții Stânișoara, împreună cu ieromonahul Arsenie Papacioc. După mai bine de doi ani de viață pustnicească, este readus în mănăstire, la porunca Patriarhului Justinian.

În anul 1956, revine la metanie, iar în primăvara anului 1959, se retrage pentru a treia oară în Munții Neamț, unde se nevoiește mai bine de cinci ani de zile.

În toamna anului 1964 revine în Mănăstirea Sihăstria, ca duhovnic al întregii obști, și povățuiește fără întrerupere atât călugări, cât și mireni, timp de 34 de ani, până la 2 decembrie 1998, când își dă duhul în mâinile lui Hristos.

*Ecaterina*

Era a treia soră a Părintelui Cleopa. S-a născut în

anul 1914. După ce a terminat școală primară în satul natal, a intrat în monahism la Mănăstirea Agapia Veche, devenind rasoforă, și s-a nevoit aici mai mulți ani. Apoi s-a retras la Mănăstirea Agafton, din județul Botoșani, și a trecut la cele veșnice de tânără în această mănăstire.

### *Mihai*

Era al patrulea frate al Părintelui Cleopa. S-a născut în anul 1917. împreună cu frații săi a păstorit oile în poienile Schitului Cozancea mai mulți ani. În anul 1934 a fost primit ca ucenic la Mănăstirea Durau, unde s-a nevoit câțiva ani. Apoi s-a retras la Schitul Cozancea și și-a dat duhul în mâinile Domnului, în anul 1940.

### *Hareta*

S-a născut în anul 1920. Urmează școală primară în sat și își ajută părinții la munca câmpului. Ca și ceilalți frați ai ei, se mută la Domnul din fragedă vârstă, pentru a se bucura neîncetat cu cetele îngerești.

### *Alți doi copii*

Ana Ilie mai naște doi copii, al căror nume nu ne sunt cunoscute. Ei mor din pruncie, fiind înmormântați în cimitirul satului natal.

## *II*

### *VIAȚA ȘI NEVOINȚELE*

### *CUM A FOST DĂRUIT MAICII DOMNULUI PRUNCUL CONSTANTIN*

În primele două luni după naștere, pruncul Constantin viitorul Părinte Cleopa - era tot timpul bolnav. De la o vreme nu mai mânca aproape nimic și plângea zi și noapte. Toți erau îngrijorați de viața lui.

Neștiind ce să mai facă, mama lui, Ana, a fost sfătuită de bătrânele din sat să se ducă cu pruncul bolnav la vestitul duhovnic Conon Gavrilescu de la Schitul Cozancea, care era un mare exorcist și vindeca mulți bolnavi cu sfânta rugăciune.

Ajungând la chilia duhovnicului Conon, unde aștepta multă lume, și-a spus durerea ei, plângând cu multe lacrimi:

— Ce să fac, părinte, că acest copil de la o vreme nu

mai mănâncă și plânge într-una? Mă tem să nu moară.

— Știi ce să faci? Să-l dăruiești Maicii Domnului!

— Cum să-l dăruiesc Maicii Domnului?

— Iată cum, a zis el. Ia o lumânare și un prosop, așază pruncul înaintea icoanei Maicii Domnului din biserică și zi așa: „Maica Domnului, îți dăruiesc ție copilul acesta care este bolnav! Fă ce știi tu cu el!”

Atunci mama pruncului s-a închinat cu lacrimi la icoana Maicii Domnului, făcând trei metanii, și, căzând în genunchi, a zis plângând: „Maica Domnului, îți dăruiesc ție copilul acesta al meu, că este bolnav și plânge mereu. Fă ce știi tu cu el!” Și l-a trecut de trei ori pe sub sfânta icoană.

De atunci pruncul Constantin s-a făcut sănătos. Aceasta a fost o adevărată minune a Maicii Domnului, iar din momentul acela Constantin nu a mai fost bolnav de moarte toată viața sa.

Așa miluiește Maica Domnului pe mamele care nasc copii în frică de Dumnezeu.

### *COPILĂRIA*

De mic copil, Părintele Cleopa avea multă evlavie la Maica Domnului. La unsprezece ani a învățat Acatistul Bunei Vestiri pe de rost, cum singur spunea: „Eram la desfacat păpușoi în țarină și aveam cartea de rugăciuni ascunsă sub pănuși. Până când venea tata cu căruța cu popușoi, mai învățam un icos, mai învățam un condac. Și uite așa am învățat Acatistul Maicii Domnului”.

Toți frații săi iubeau înfrânarea de mici. Mama sa spunea că le pune uneori carne în traistă, când nu era post. Dar ei nu o mâncau, ci o dădeau la alții și mâncau puțină pâine și ce mai aveau.

Iarăși ne spunea Părintele Cleopa: „Când eram mic și veneam de la școală, treceam printr-un sat și, văzând că băieții dau cu pietre pe o casă cu tablă roșie, am început să arunc și eu. Profesorul a auzit, ne-a luat pe toți și ne-a tras câte o palmă. Acum îi mulțumesc că mi-a făcut un bine și îl pomenesc la rugăciune!”

Spunea mama sa despre Constantin că de copil ura



cele lumești și fugea de ele.

Când s-a făcut mai mărișor și mergea cu oile, dacă se întâmpla să fie o nuntă în sat și cânta muzica, nu trecea pe acolo, ci ocolea satul de departe și așa ajungea acasă!

### *CU OILE LA SCHITUL COZANCEA*

În fiecare vară Alexandru Ilie făcea stână de oi pe dealurile și poienile din preajma Schitului Cozancea, la circa 5 kilometri depărtare de sat. Apoi încredința oile celor trei feciori mai mari ai săi: Vasile, Gheorghe și Constantin, care cunoșteau aceste locuri binecuvântate din fragedă copilărie. Tot în această parte se afla și chilia pustnicului Paisie Olaru, părintele lor sufletesc.

Acest ieroschimonah s-a născut în comuna Lunca Botoșani, în anul 1897, și s-a închinoviat în obștea Schitului Cozancea din apropiere, în anul 1922. Aici s-a nevoit 26 de ani într-o mică chilie pustnicească, lăudând pe Dumnezeu ziua și noaptea și mângâind multe suflete. Pentru aspra sa nevoie era căutat de mulți credincioși, pe care îi mângâia duhovnicește.

De mici copii, Constantin și cu frații săi mergeau deseori la Schitul Cozancea, fiind foarte iubiți de Părintele Paisie. Ei se îngrijeau să cânte la strună, să lucreze grădina și să ducă cele de nevoie părinților bătrâni din schit.

Așa a fost rânduit de Dumnezeu ca aceste tinere vlăstare să se formeze sufletește de mici, pentru marea nevoie călugărească ce le stătea înaintea. Ori de câte ori aveau vreo ispită, alergau la pustnicul Paisie și îi cereau cuvânt de folos. Iar părintele îi sfătuia să țină tăcere permanentă, să zică mereu rugăciunea „Doamne Iisuse”, să facă zilnic metanii, iar seara, după mulsul oilor, să citească Psaltirea și Acatistul Maicii Domnului.

Frații fiind ascultători, niciodată nu ieșeau din cuvântul bătrânului. Dar diavolul îi ispitea din ce în ce mai mult, că nu putea răbda să fie biruit de niște copii, care îl izgoneau cu puterea psalmilor. Pentru aceea multe ispite le făcea vrăjmașul.

Odată, pe când cei trei frați se jucau între ei, din

lucrarea vicleanului, unul a fost atât de tare lovit, încât toți credeau că a murit.

Altă dată diavolul îi tulbura în timpul sfintei rugăciuni. Când se rugau noaptea, uneori dracii începeau să facă zgomot în pod și să grohăie ca porcii. La început, fiind mai mic, Constantin îi întreba pe frați: „Voi auziți?” Atunci fratele mai mare, Vasile, îi spunea: „Stai liniștit! Nu-l băga în seamă! Lasă-l, măi, că atâta poate!”

Văzând vrăjmașul că frații îl ard cu rugăciunea și cu postul, le-a făcut o ispită și mai mare. Într-o seară târziu, pe când toți trei se rugau în genunchi și citeau la Psaltire în jurul focului de la stână, deodată au văzut o pasăre străină, ca un vultur, mergând printre ei. Fratele mai mic, Constantin, fiind mai zburdalnic, a lăsat Psaltirea și a zis:

— Uite ce pasăre frumoasă este aceasta!

— Taci, roagă-te, și nu mai vorbi! i-a spus Vasile, fratele mai mare.

Pe când Constantin privea la pasărea aceea ciudată, care era de fapt diavolul, deodată aceasta s-a aruncat în focul din vatră, făcând zgomot mare și, risipind tot jăratecul, a aprins stâna. Din această cauză au murit arse de foc mai multe oi.

Apoi cu greu au stins focul și au adunat oile speriate de vrăjmașul. După aceasta au fugit la pustnicul Paisie și i-au spus tot ce au pățimit de la diavoli.

Bătrânul a stropit oile și stâna cu agheasmă, iar pe cei trei frați i-a îmbărbătat să nu se teamă, că diavolul este legat de Hristos și nu are putere să ucidă pe oameni.

*CUM S-AU IZBĂVIT CEI TREI FRAȚI DE ISPITELE TINEREȚII*

Când erau toți frații acasă, mama lor se îngrijea să-i însoare, ca să nu se ducă la mănăstire. De aceea, le aducea fete tinere la clacă, la depănușat porumb și la alte treburi, cu gândul că poate se însoară vreunul dintre ei. Dar văzând că nu erau interesați de ele, ea plângea și se amăra foarte mult. Însă frații, și îndeosebi Constantin, foloseau prilejul pentru a le povesti din Viețile Sfinților și din alte cărți bisericești. Astfel, unele dintre ele au intrat în viața

monahală, iar după aceea s-au dus și ei la mănăstire.

Mai povestea Părintele Cleopa că prin anii 1925 - 1926, tinerii din sat au hotărât să tocmească doi lăutari și să joace în casa familiei Ilie, cum era obiceiul din bătrâni. Alexandru și Ana, părinții săi, erau bucuroși să-și vadă feciorii jucând, ca să-i laude tot satul.

Într-o seară tinerii s-au adunat și au început să cânte și să joace. În clipa aceea fratele Gheorghe a văzut că icoana Maicii Domnului de pe perete plângea și au înțeles că este păcat. Atunci cei trei frați, Vasile, Gheorghe și Constantin, ieșind din casă, s-au ascuns. Văzând mama lor că lipsesc, i-a căutat peste tot. Apoi, aflându-i, le-a zis: „De ce ne faceți de râs în sat? Veniți și voi la joc!” Dar Gheorghe, ascunzându-se puțin, și-a tăiat cu cuțitul ghetetele din picioare. Apoi a zis mamei sale: „Cum să vin la joc, mamă, dacă mi s-au stricat ghetete?”

În seara aceea părinții au înțeles că feciorii lor au ales altă cale în această viață și i-au lăsat să slujească numai lui Hristos.

Încă de acasă, frații lui mai mari, Gheorghe și Vasile, se pregăteau pentru viața de mănăstire. Se sculau la miezul nopții, făceau Utrenia, citeau la Psaltire și țineau post. Ei îl deșteptau și pe Constantin, căruia însă îi era necaz că-i strică somnul.

Sora mai mare, Maria, intrase în Oastea Domnului și l-a chemat și pe Constantin, zicându-i: „Hai și tu în Oastea Domnului, că ai darul cuvântului și nu-i așa greu ca la mănăstire”. Atunci el s-a învoit. Noaptea următoare, când l-au sculat iarăși frații la rugăciune, el a zis că nu se mai scoală și nu mai merge la mănăstire. Apoi s-a culcat din nou fără grijă.

Mama lor muncea până noaptea târziu. Venind ea de la fântână cu două găleți de apă, a văzut în camera unde dormea Constantin un câine mare, care stătea pe pieptul lui și îl linge pe obraz. Atunci a strigat către Vasile: „Vai, Vasile, vino repede că pe Costică îl mănâncă un câine!” Atunci Constantin s-a trezit și a mai apucat să vadă doar coada unui câine mare, negru, care dispărea. Vasile i-a

spus: „ăsta-i diavolul care se bucură că nu mai mergi la mănăstire!” Din clipa aceea, fratele Constantin nu s-a mai îndoit să meargă la mănăstire și se scula noaptea la rugăciune ca să nu mai vină câinele.

### *CUM A ISPITIT DIAVOLUL PE FRATELE GHEORGHE*

În anul 1927, Gheorghe s-a retras ca ucenic la pustnicul Paisie de la Cozancea.

Acolo făcea ascultare de bătrânul, lucra la grădină, cânta la strună și repeta mereu rugăciunea lui Iisus, mâncând o dată în zi. Uneori mai stătea și la Schitul Sihăstria din Munții Neamț.

Odată însă, ispitindu-l vrăjmașul și umblând după sfatul minții sale, a intrat în chilie și a lăsat pe masă această scrisoare: „Iartă-mă, Părinte Paisie, că am plecat în pădure pentru cinci zile, să mă pocăiesc!”

Seara, citind bătrânul scrisoarea, a zis: „Acest lucru este din ispita diavolului și nu îți va fi de folos fratelui Gheorghe, căci a plecat fără binecuvântare!” Pe la miezul nopții a bătut cineva în ușa chiliei sale:

— Binecuvântează, Părinte Paisie, și mă iartă pe mine, păcătosul!

— Cine ești tu? a întrebat bătrânul.

— Fratele Gheorghe păcătosul!

— Cum se poate asta? Fratele Gheorghe este plecat în pădure să se pocăiască pentru cinci zile!

— Iartă-mă, Părinte Paisie, că am greșit!

— Dumnezeu să te ierte, frate Gheorghe. Intră în chilie și spune-mi ce ți s-a întâmplat.

— De mult voiam, Părinte Paisie, să mă rog singur câteva zile în pădure. Deci am luat Ceaslovul, Psaltirea, câteva lumânări și chibrituri și m-am ascuns în pădure într-o groapă. Acolo am început a face metanii și a mă ruga cu lacrimi. Pe la miezul nopții aud lângă mine un glas înfiorător: „Ce faci aici?” Mă întorc puțin și văd un arap uriaș, cu chip foarte înfricoșător. Era vrăjmașul! apoi îmi zice: „De ce ai plecat fără blagoslovenie?” Atunci, cuprins de mare frică, am luat Ceaslovul și am fugit! Deci te rog, Părinte Paisie, iartă-mă pe mine păcătosul și mă primește

înapoi!

Din ceasul acela fratele Gheorghe nu a mai făcut nimic fără binecuvântare.

### *CUM A FOST PRIMIT FRATELE GHEORGHE ÎN SCHITUL SIHĂSTRIA*

Spre sfârșitul anului 1927, Gheorghe a intrat în obștea Schitului Sihăstria.

Văzându-l mai râvnitor, egumenul l-a ispitit în felul următor: l-a pus ca timp de trei zile să stea la poarta schitului. Acolo el trebuia să care un sac de pământ în spate, zicând de 10 ori psalmul 50, după care să se odihnească și iarăși să o ia de la capăt. La capătul celor trei zile a venit egumenul la el și i-a spus:

— Ascultă, frate Gheorghe, cum mai este cu călugăria? Viața călugărească este grea. Trebuie să postești, să te rogi, să faci orice ți se poruncește, să porți în spate osteneala călugăriei, cu dragoste până la moarte. Ai să ai răbdare să trăiești în nevoința aceasta până la sfârșit?

Fratele Gheorghe a răspuns:

— Iertați-mă pe mine păcătosul, cu ajutorul lui Dumnezeu voi împlini după slaba mea putere tot ce mi se va rândui.

Atunci egumenul l-a rânduit cu ascultarea la vitele schitului.

### *PLECAREA LA MĂNĂSTIRE A FRAȚILOR VASILE ȘI CONSTANTIN*

În iarna anului 1929, după sărbătoarea Sfântului Ierarh Nicolae, Vasile și Constantin s-au hotărât să plece la Schitul Sihăstria - Neamț, pentru a sluji toată viața lui Hristos. După ce s-au rugat mult lui Dumnezeu cu post și metanii, au luat binecuvântare de la preotul satului și au spus părinților gândul lor.

Cel mai greu la această despărțire a fost pentru mama lor, Ana, care plângea mereu. Dar tatăl lor îi zicea: „Babă hăi, lasă-i să se ducă! De ce nu am avut noi mintea lor când eram ca ei? Iată, mâine plecăm la Domnul și ce ne-a folosit viața aceasta?”

La urmă, frații și-au pregătit bagajul. Însă nu au luat cu ei decât două traiste în care aveau câteva haine, Sfânta Scriptură, Viețile Sfinților, Ceaslovul, Psaltirea și două icoane mari pictate, pe care le iubeau foarte mult: icoana Sfântului Gheorghe, și icoana Maicii Domnului care a plâns în casă.

Apoi, îngenunchind, s-au rugat lui Dumnezeu și Maicii Domnului să le binecuvânteze călătoria și să-i învrednicească de nevoița cea duhovnicească. Până la marginea satului au fost însoțiți de părinții lor, Alexandru și Ana, care lăcrimau cu dragoste firească după copiii lor și nu se puteau despărți de ei. Copiii însă îi încurajau și le vorbeau de Hristos și de viața veșnică.

Dar, văzând că părinții lor nu se pot despărți de ei, fratele mai mare Vasile a început a cânta condacul de la Acatistul Mântuitorului Hristos: „Apărătorul cel mai mare și Doamne, Biruitorul iadului, ca cei ce ne-am izbăvit de moartea cea veșnică, cele de laudă aducem Ție, noi robii Țăi și zidirea Ta. Ci, ca Cel ce ai îndurări nenumărate, de toate nevoile ne izbăvește pe noi, care strigăm: Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă!” Apoi s-au închinat, au sărutat mâinile părinților, și au plecat spre Schitul Cozancea. În clipa aceea părinții lor au căzut jos și au început să plângă în hohote.

La Cozancea au stat o zi la bunul lor povățuitor, Schimonahul Paisie, care le povestea mereu despre pustnicii din Munții Neamț, iar a doua zi au plecat spre Suceava, luându-l cu ei și pe fratele Gheorghe, care fusese în vizită la Schitul Cozancea.

### *INTRAREA ÎN MĂNĂSTIRE ȘI ISPITIREA DUHOVNICEASCA*

Plecând pe jos spre Schitul Sihăstria, frații au făcut primul popas la Mănăstirea Sfântul Ioan cel Nou de la Suceava. Aici s-au închinat la moaștele sfântului, au ascultat Sfânta Liturghie, au citit Acatistul Maicii Domnului și s-au odihnit peste noapte.

Continuându-și drumul spre Schitul Sihăstria, au făcut al doilea popas la Mănăstirea Neamț, unde s-au

închinat la icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului, ocrotitoarea mănăstirilor din Moldova. Apoi, intrând pe Valea Secului, s-au închinat la ctitoria lui Nestor Ureche și odată cu seara au ajuns la Schitul Sihăstria. Dând slavă lui Dumnezeu, erau fericiți că le-a călăuzit Maica Domnului pașii spre acești munți binecuvântați unde s-au nevoit sute de sihaștri de-a lungul secolelor.

La mănăstire au fost întâmpinați de monahul Ilarion, economul schitului:

— Ce doriți, fraților? i-a întrebat el.

— Vrem să rămânem în mănăstire, părinte, și să ne facem călugări.

— Vreți să vă închinați viața lui Hristos?

— Așa, cu ajutorul lui Dumnezeu, cuvioase părinte.

— Așteptați aici până vorbesc cu părintele stareț. Auzind bătrânul stareț despre sosirea fraților, i-a spus economului: „Du-i la arhondaric, dă-le ceva de mâncare și, începând de mâine dimineață, să stea trei zile și trei nopți la poarta mănăstirii, să bată fiecare cu bătui în butucii de la poartă și să zică neîncetat rugăciunea „Doamne Iisuse”, fără să le dați mâncare până a treia zi. Dacă vor avea răbdare, îi primim în mănăstire”.

Economul s-a întors la frați și i-a dus la arhondaric unde s-au odihnit. La miezul nopții au mers la Utrenie, iar a doua zi au fost duși la poarta mănăstirii și s-au rugat toată ziua, lovind cu betele în trunchiul unui brad. Când loveau în butuc, ziceau și rugăciunea „Doamne Iisuse”. Călugării și frații treceau pe lângă ei, dar nimeni nu-i întreba nimic. Seara s-a reîntors economul și i-a întrebat:

— Ei, fraților, a zis ceva copacul?

— Nu! au răspuns ei.

— Nu-i este foame copacului?

— Nu! au zis ei.

— Iată, așa trebuie să rabde călugărul în mănăstire! Mergeți la arhondaric și după ce vă faceți pravila și canonul vă odihniți puțin. Apoi veniți la Utrenie.

Următoarele două zile au făcut la fel. A treia zi, seara, a venit starețul Ioanichie Moroi în poarta mănăstirii,

a binecuvântat pe cei doi frați, apoi i-a dus în biserică și le-a spus să se închine la icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului.

Apoi, s-au spovedit începând cu viața din copilărie și au primit agheasmă mare și puțină hrană, iar a doua zi s-au împărtășit cu Preacuratele Taine ale lui Hristos.

La urmă frații Vasile și Constantin au fost trimiși de stareț la oi, iar fratele Gheorghe a păscut în continuare vitele. Dar, timp de trei luni, n-au avut voie să se vadă și să vorbească unul cu altul.

Așa au fost primiți în mănăstire acești frați binecuvântați de Dumnezeu și de Maica Domnului.

*PERSONALITATEA DUHOVNICEASCA A STAREȚULUI IOANICHIE MOROI*

Întemeiat în anul 1655 de către un sihastru sfânt, Atanasie, împreună cu ucenicii săi, Schitul Sihăstria a fost dependent de Mănăstirea Neamț până în anul 1947, când a devenit mănăstire de sine-stătătoare. Schitul a fost înnoit în anul 1734 de Episcopul Ghedeon de Huși și reînnoit în anul 1824, după răscoala eteristă, de Mitropolitul Veniamin Costachi, pentru ca, după secularizarea din anii 1861 - 1863, să ajungă aproape pustiu.

În anul 1884, construindu-se o fabrică de cherestea în imediata apropiere a schitului, puținii sihaștri s-au retras în alte locuri mai liniștite. Doar un singur călugăr, monahul Ionatan, a rămas ca paznic al bisericii acestui schit, timp de douăzeci și cinci de ani. Pe atunci, la Sihăstria se făcea Sfânta Liturghie numai o dată pe an, la 8 septembrie, de hramul schitului.

În această perioadă, viitorul Ieroschimonah Ioanichie Moroi, mergând în pelerinaj la Mormântul Domnului și apoi în Muntele Athos, a renunțat la familie și s-a făcut monah la una din chiliile românești din Athos. În anul 1900, a revenit în țară și a intrat în obștea Mănăstirii Neamț, având ascultarea de paracliser.

În anul 1909, Mitropolitul Moldovei, Pimen Georgescu, a hotărât desființarea fabricii de cherestea de la Sihăstria și reînființarea schitului. În acest scop,



Schimonahul Ioanichie a fost hirotonit Ieroschimonah și trimis ca egumen în acest schit.

Așa a renăscut Schitul Sihăstria, având în fruntea sa un egumen atonit foarte râvnitor pentru cele sfinte. Timp de peste 20 de ani, el a săvârșit zilnic Sfânta Liturghie, fiind singurul preot slujitor. De asemenea, purta grijă de buna creștere a ucenicilor săi și de toate cele necesare schitului.

Făcându-se cunoscută nevoința sa, veneau la Sihăstria mulți credincioși. Dintre aceștia mulți tineri căutau viață duhovnicească, printre care s-au numărat și cei trei frați, Vasile, Gheorghe și Constantin, care au intrat în obștea acestui schit, întrucât doreau o nevoința monahală deosebită și căutau din copilărie un asemenea egumen și duhovnic iscusit.

Începând din anul 1909 și până la sfârșitul vieții sale anul 1944 - cât a fost egumen al schitului Sihăstria, Protosinghelul Ioanichie Moroi a reușit să facă din acest schit pustiu o adevărată sihăstrie duhovnicească, după modelul celor din Muntele Athos. Sfânta Liturghie se săvârșea zilnic, Utrenia se făcea la miezul nopții și celelalte slujbe, la vremea lor. Bătrânul însă nu dădea binecuvântare de începerea slujbei până nu veneau toți frații la biserică. Spovedania se făcea săptămânal, în fiecare vineri, iar Sfânta împărtășanie se dădea de obicei la 30 - 40 zile, după râvna fiecăruia. Masa se dădea o dată pe zi luna, miercurea și vinerea, la ora 3 după amiază, fără ulei, iar în celelalte zile se serveau două mese cu ulei și brânzeturi, după rânduială.

La chilii, fiecare era dator să-și facă canonul rânduit pentru călugări: 300 de metanii și 600 de închinăciuni, precum și citirea zilnică din Psaltire. Cei care nu veneau la Utrenie și nu-și făceau canonul, nu primeau hrană în acea zi. De asemenea, nimeni nu avea voie să primească rude în chilie, să aibă bani și să vorbească cele lumești.

Toți călugării din obștea schitului citeau Psaltirea și repetau rugăciunea „Doamne Iisuse” în tăcere și smerenie. Ba, erau cinci frați și călugări care știau întreaga Psaltire

pe de rost și o repetau zilnic. Fiecare se nevoia după putere. Unii mergeau cu hrană la pustnicii din păduri, iar alții se retrăgeau la bordeie în pădurile din împrejurimi. Toate se făceau însă cu binecuvântarea egumenului.

Dar și egumenul schitului, Protosinghelul Ioanichie, ducea o nevoință personală foarte aspră. Zicea Părintele Cleopa despre starețul său: „Întrucât săvârșea Sfânta Liturghie zilnic, nu mânca nimic de luni până sâmbătă, mulțumindu-se numai cu Sfânta împărtășanie și cu prescura care se cuvine preotului slujitor. În aceste cinci zile egumenul venea la trapeză cu obștea și citea cuvânt de învățătură de la Sfântul Teodor Studiul. Însă sâmbăta și Duminica, ca și în celelalte sărbători mari, lua masa împreună cu toată obștea”.

Ne povestea Părintele Cleopa și o minune petrecută cu starețul său, Protosinghelul Ioanichie Moroi:

În anul 1925, după îndreptarea calendarului, egumenul Sihăstriei era în mare îndoială. Nu știa dacă este bun sau nu stilul nou. Deci, s-a închis în chilie și a început să postească și să se roage ca Dumnezeu să-i dea un semn cum să țină calendarul, pe stil vechi sau pe stil nou.

După aproape 20 de zile de post, văzând călugării că egumenul nu mai dă niciun semn de viață, s-au gândit ca nu cumva să moară din cauza postului. Atunci s-au sfătuit să strice ușa și să-i salveze viața.

Ierodiaconul Ghemnăzie Pristav, fiind mai curajos, a scos ușa chiliei din balamale cu țăpina și l-a aflat pe egumenul Ioanichie căzut jos, foarte slăbit, cu Psaltirea lângă el.

Apoi, întărindu-se cu Preacuratele Taine și cu puțină hrană, în trei zile și-a revenit și a spus fiilor săi duhovnicești cât de multe și grele ispite a pățimit de la diavoli în aceste timp de post aspru și de rugăciune. Uneori îl amenințau că îl omoară.

Alteori îl băteau cu toiege de foc. Odată, a văzut o ceată de diavoli cu culioane roșii, zicând:

— Hai să tăiem pe bătrânul acesta, că vrea să se facă sfânt! apoi au strigat cu mânie asupra lui:

— Cine ți-a spus ție că astăzi se mai fac sfinți?

— Dar vouă cine v-a spus că nu se mai fac? le-a răspuns gumenul.

În altă zi iarăși l-au amenințat:

— Degeaba mai postești, că tot în mâinile noastre o să cazi! Iar el le-a zis:

— Eu am nădejde în mila lui Dumnezeu și în rugăciunile Maicii Domnului, că mă voi izbăvi de mâinile voastre!

După mai multe zile de post, a văzut deasupra sa în văzduh trei sfinți îmbrăcați arhiereste, care semănau cu Sfinții Trei Ierarhi. Cel din mijloc i-a zis cu glas ca de trâmbiță:

— Ioanichie, de ce te îndoiești și nu faci ascultare? Nu știi că neascultarea moarte lucrează? Sau nu ai citit că este mai mare ascultarea decât jertfa? Deci ascultă de cei mai mari, că nu vei răspunde tu de îndreptarea calendarului!

Apoi, binecuvântându-l toți trei deodată, s-au urcat spre cer și nu i-a mai văzut.

Din ziua aceea, bătrânul nu s-a mai îndoit de îndreptarea calendarului.

În timpul său liber, starețul mergea cu frații la ascultare, lucra în grădină, cerceta pe cei bolnavi și dădea sfaturi la credincioșii care veneau la schit. Cel mai bun sfat, pe care îl dădea adeseori ucenicilor săi, era acesta: „Mă băieți, dacă vreți să vă mântuiți, să aveți frica lui Dumnezeu, să vă păziți mintea curată și să nu uitați pe „Doamne Iisuse”!”

Protosinghelul Ioanichie Moroi avea și darul facerii de minuni și uneori izgonea duhurile rele din oameni.

Odată a fost chemat la Târgu Neamț să sfințească casa unei familii de credincioși.

Cu el a mers și fratele Constantin Ilie. După ce a terminat slujba de sfințire, credincioșii l-au servit cu o cană de cafea cu lapte. Bătrânul însă nu mânca niciodată în afara mănăstirii. Credincioșii insistând să guste, starețul a spus: „Iată, binecuvântez cana aceasta și dacă nu veți

vedea niciun semn, atunci voi gusta”.

Binecuvântând cana cu lapte, imediat au văzut toți un șarpe învârtindu-se în cană și s-au spăimântat, zicând: „Noi am pus lapte în cană, de unde este acest șarpe?

Vă rog să ne iertați”. Bătrânul atunci a spus: „Acesta este diavolul lăcomiei pântecelui!” Și binecuvântând din nou cana, șarpele a dispărut. La urmă, gazda a aruncat laptele.

Altă dată, un frate din schit voia să se ducă la Târgu Neamț să-și cumpere ceva pentru sine. Dar nu a luat binecuvântare de la stareț. Mergând pe cale, șapte diavoli în chip de călugări, foarte groaznici la vedere, l-au întâmpinat și îl băteau cu bastoane de foc, chinându-l cumplit și fugărindu-l prin pădure. Apoi, ajungând la schit, fiind urmărit de diavoli, striga în auzul tuturor: „Nu mă lăsați! Șapte fug după mine! Nu mă lăsați! Șapte după mine!”

Frații, prinzându-l, l-au legat și i-au spus starețului. Iar el i-a făcut rugăciune de dezlegare de blestem și de izgonire a duhurilor necurate. Apoi a spus fraților să-l dezlege. Frații însă i-au zis: „Dar dacă fuge iar?” Iar starețul le-a răspuns: „Nu vă temeți. Dacă l-a dezlegat Dumnezeu, nu-l mai țineți voi legat!” Și așa cu rugăciunile bătrânului, fratele s-a făcut cu totul sănătos.

Iată doar câteva din faptele minunate ale cuviosului Ieroschimonah și stareț Ioanichie Moroi, care a povățuit Schitul Sihăstria timp de 35 de ani și a format duhovnicește numeroși tineri, în fruntea cărora era și viitorul Arhimandrit Cleopa Ilie.

### *DIN ISPITELE DE ÎNCEPUT ALE FRATELUI CONSTANTIN*

Pe când fratele Constantin era cu ascultarea la vite, stătea în chilie cu un alt frate, pe nume Nicolae, căruia îi plăcea ordinea și curățenia. Venind odată de la ascultare, Constantin s-a descălțat de opinci și a intrat în chilie, fără a se scutura pe haine. Fratele Nicolae, cum l-a văzut, i-a dat o palmă că nu păstrează curățenia.

Atunci Constantin s-a dus la frații săi mai mari,

desculț și dezbrăcat cum era, și le-a spus ce i s-a întâmplat, iar ei i-au zis, muștrându-l: „Frate Constantin, unde sunt rănilor lui Hristos pe trupul tău?”

Mai târziu ne spunea Părintele Cleopa: „Iată așa m-au mângâiat frații mei mai mari! Și, neavând un adăpost, m-a luat fratele Vasile, stuparul schitului, și m-a găzduit pentru o vreme într-o cămară unde ținea ramele de la stupi”.

Mai spunea Părintele Cleopa: „Când eram tânăr, veneam de la grajd și mă odihneam până la miezul nopții. Eram patru ucenici la Petru Ganea. El avea o chilie și toți dormeam jos, pe rogojini, că erau puține chilii. Era unul Simion, unul Nistor, unul Pavel și eu.

„No, măi Costache, măi Nistor, no, măi Simioane, măi Pavele, auzit-ați măi voi glasul arhanghelului?” Când suna clopotul noaptea. „No, măi coconi, haideți la rugăciune!” Că noi dacă nu mergeam la Utrenie, a doua zi nu ne dădea mâncare.

„No, Costache, ia-ți opincile!” Atunci era iarnă și eu ca să nu mă mai înalt, că aveam opinci, fugeam desculț la paraclis. Obielele erau puse pe-acolo prin chilie pe sobă; toate erau ude. Paraclisul era unde-i agheasmatarul acum. Stăteam desculț acolo și el zicea bătrânului Ioanichie Moroi: „No, părinte stareț, băietul ăsta stă în colț după ușă, no și desculț fuge prin zăpadă. No, o să se îmbolnăvească!”

Dar bătrânul Ioanichie zicea: „Lasă-l măi, să se nevoiască!”

### *IERODIACONUL CRISTOFOR SIHAȘTRUL*

Umblând frații Vasile și Constantin cu oile prin pădurile Sihlei, au întâlnit mai mulți călugări pustnici în apropiere de peștera Sfintei Teodora și de Râpa lui Coroi, la trei kilometri de Sihla.

Odată au aflat un bordei pustnicesc sub rădăcinile brazilor din adâncul munților.

Au bătut în ușă, dar n-a răspuns nimeni. Intrând înăuntru, au văzut o masă și o hârtie pe ea unde scria: „Aici locuiește jivina pământului, D.C”. Unul dintre frați a

zis: „Câți robi ascunși are Hristos în pădurile acestea!”

După câteva zile au aflat taina bordeiului, căci a sosit într-o seară la stâna Sihăstriei părintele ce se nevoia în acea colibă, Ierodiaconul Cristofor. A venit cu o traistă în spate, unde purta craniul unui sfânt pe care îl aflate în pădure în chip minunat și care răspândea o bună mireasmă. Apoi Ierodiaconul Cristofor a mers împreună cu frații de la stână la egumenul Sihăstriei, Protosinghelul Ioanichie, și i-a spus cum a aflat acele moaște pe care le purta la sine, zicând:

„Pe când mă întorceam de la Schitul Sihla la bordeiul meu de sub Râpa lui Coroi, unde am slujit Sfânta Liturghie cu egumenul Schitului în ziua Sfântului Proroc Ilie Tesviteanul, am adormit pe potecă, sub un brad. Deodată, o mână nevăzută m-a sculat din somn. Ne văzând pe nimeni, am adormit din nou. După puțin timp, iarăși m-a deșteptat cineva și am văzut în văzduh un cuvios care mi-a zis: „Părinte Cristofor, mergi o sută de pași la dreapta și vei găsi lângă o peșteră mică osemintele mele. Te rog să iei numai craniul meu și să-l porți toată viața la sfinția ta ca binecuvântare, iar celelalte oase să le îngropi în pământ”.

Atunci am făcut Sfânta Cruce și am plecat să aflu acele sfinte moaște. Cum le-am aflat, am început să mă rog, apoi le-am sărutat, am împlinit porunca și am plecat cu craniul la bordei. Mă simțeam foarte fericit și plin de bucurie duhovnicească.

Dar mă gândeam al cui era acest craniu. Rugându-mă mult, mi-a apărut înaintea cuviosul și mi-a zis: „Părinte Cristofor, îți mulțumesc că mi-ai îngropat osemintele și ai făcut ascultare, luând craniul meu. Iar dacă dorești să afli numele meu, mă numesc Ieroschimonahul Pavel”. Era duhovnicul Sfintei Teodora de la Sihla”.

Acest cuvios ierodiacon a zăbovit trei zile la Schitul Sihăstria, săvârșind zilnic Sfânta Liturghie împreună cu egumenul Ioanichie, și toți au sărutat sfintele moaște ale Cuviosului Pavel.

Apoi Părintele Cristofor a plecat înapoi în pădure, ducând și craniul pustnicului.

Zadarnic au încercat părinții din Sihăstria să-i găsească măcar bordeiul, căci nimeni nu l-a mai aflat. Se vorbește în tradiția locului că între Schitul Sihla și Râpa lui Coroi din apropiere este un loc tăinuit de Dumnezeu, pe care nimeni nu-l poate descoperi. Acolo s-au nevoit de-a lungul veacurilor mulți sihaștri sfinți.

Poate acolo să fi adormit și Părintele Cristofor cu craniul Cuviosului Pavel în brațele sale.

### *PUTEREA PSALTIRII*

Ne spunea Părintele Cleopa cum au călătorit toți cei trei frați la Cernăuți, în vara anului 1930. Întrucât Gheorghe a făcut armata acolo, au hotărât să se ducă împreună pentru a ridica livretul militar al acestuia.

Luând binecuvântare de la Părintele Ioanichie, egumenul schitului, au plecat pe jos de la Neamț spre nordul Moldovei. Pe cale au rânduit să meargă la distanță de 10 - 15 pași unul de altul pentru a repeta neîncetat rugăciunea inimii și a zice pe de rost Psaltirea lui David.

Primul popas l-au făcut la Mănăstirea Sfântul Ioan cel Nou de la Suceava. Apoi, plecând spre Cernăuți, au ajuns într-un sat din județul Dorohoi și nu găseau loc să doarmă peste noapte. Dar o femeie credincioasă, văzându-i străini, i-a întrebat:

— Ce doriți, fraților?

— Căutăm o casă să găzduim peste noapte și nu găsim!

— Avem noi o casă la marginea satului, în care nu locuiește nimeni. Dar nu știu de veți putea dormi în ea, căcieste bântuită de diavoli, din cauza unor vrăjitoare!

— Dacă ne primiți, noi dormim în ea!

— Bine, fraților, hai să vă duc acolo.

Ajungând în acea casă, frații au mâncat ceva și, fiind obosiți, s-au culcat. După puțină odihnă, duhurile rele i-au sculat din somn, făcând mult zgomot. Atunci, frații au scos Psaltirea, au aprins lumânări și s-au rugat toți trei câteva ore. La început se auzeau zgomote, strigăte și țipete. Apoi, rugându-se frații stăruitor, diavolii au fugit rușinați de puterea psalmilor.

Către ziuă au ațipit iarăși puțin, dar demonii n-au mai îndrăznit să se apropie.

Dimineața, venind stăpâna casei, i-a întrebat cum au dormit și, aflând cele petrecute, a cerut sfat cum ar putea să-și izbăvească casa de duhurile rele. Frații i-au spus să citească seara, la miezul nopții și dimineața Psaltirea, să facă preotul agheasmă în casă, să postească, să fie spovediți și așa demonii vor fugi.

Ajungând frații la Cernăuți, și-au luat actele necesare de la regiment și s-au întors iarăși prin același sat unde au poposit peste noapte. Stăpâna casei i-a primit cu bucurie și le-a mărturisit că de când s-au rugat ei, casa nu i-a mai fost bântuită de diavoli. Atunci a înțeles femeia ce mare putere are Psaltirea împotriva duhurilor necurate și a vrăjitoarelor.

### *NEVOINȚA FRATELUI VASILE*

Timp de trei ani de zile, rasoforul Vasile, fratele mai mare al Părintelui Cleopa, a avut ascultare la stână. El era așa de blând și plin de dragoste, încât îl iubeau toți, până și oile și câinii și păsările cerului.

Nevoința lui era aceasta: în fiecare zi mânca o singură dată, după-amiază, la ora trei. Știa Psaltirea, cele șapte Laude și mai multe acatiste pe de rost și le zicea zilnic, mergând după oi cu capul descoperit. Noaptea făcea cinci sute de metanii și citea Viețile Sfinților, cugetând mereu la judecățile Domnului.

O altă nevoie a acestui suflet iubitor de Hristos era purtarea de grijă pentru pustnicii din pădure. Pe atunci se nevoiau în jurul Sihăstriei și al Schitului Sihla peste 40 de pustnici, călugări și maici. Fratele Vasile era prietenul pustnicilor.

Când întâlnea vreunul prin munți și păduri, chiar de nu-l cunoștea, îi făcea metanie și îi zicea: „Bindecuvântează-mă, părinte, și te roagă lui Dumnezeu pentru mine, păcătosul! Aveți nevoie să vă dăm ceva de mâncare de la stână?”

Dacă pustnicul încuviința, fratele Vasile îi aducea a doua zi brânză, cartofi, legume, sare și făină. Și avea



numeroși sihaștri pe care îi cunoștea și îi cerceta la bordeiele lor.

Odată a întrebat pe un sihastru:

— Părinte, ce să fac să mă mântuiesc?

— Frate Vasile, a zis bătrânul, roagă-te mereu, fără sculare cu dragoste și să ai smerenie. De vei păzi acestea trei, cu siguranță te mântuiești!

### *PROFEȚIA EPISCOPULUI SFÂNT IOAN*

În toamna anului 1930, rasoforul Vasile păștea oile împreună cu fratele său Constantin, pe obcina Munților Sihlei. Vasile mergea înaintea oilor și se ruga, iar Constantin mergea în urma lor. În ceasul acela a trecut pe acolo un pustnic sfânt și minunat, Episcopul Ioan, însoțit de un diacon. El fugise de la Kiev, prin anul 1918, din cauza prigoanei ateiste. După ce i-a binecuvântat pe amândoi, Episcopul Ioan, fiind înainte văzător, a zis către fratele mai tânăr prin diacon, care știa limba română:

— Frate Constantin, spune-i fratelui Vasile să se pregătească și să meargă înainte, că are de făcut o cale lungă!

Diaconul a tradus aceste cuvinte fratelui Constantin. Apoi fericitul episcop a plecat spre Sihla la duhovnicul său, Ieroschimonahul Vasian, care era pustnic aproape de peștera Sfintei Teodora. Constantin însă n-a înțeles ce însemnau vorbele episcopului. Dar, întâlnindu-se cu fratele său, care era în fruntea oilor, i-a spus cuvintele acelui pustnic sfânt.

Fratele Vasile a înțeles profeția Episcopului Ioan, și anume, că trebuie să se pregătească pentru ceasul morții, care se apropia.

### *SFÂRȘITUL MINUNAT AL FRATELUI VASILE*

În primăvara anului 1931, acest smerit ascultător și frate mai mare al Părintelui Cleopa s-a îmbolnăvit și a fost adus în schit. Odată, ieșind de la Sfânta Liturghie și rugându-se în fața bisericii, a avut o vedenie înfricoșătoare. De frică a început a plânge și a striga cu glas tare:

— Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-mă

că mă bat diavolii! Nu mă lăsa!

Iar către părinții care s-au adunat în jurul lui a zis:

— Închinați-vă, părinților! închinați-vă că, iată, Stăpâna noastră a venit! maica Domnului este de față, cu Mântuitorul în brațe! Iat-o deasupra noastră!...

— Frate Vasile, de ce ai strigat așa de tare? l-au întrebat călugării.

— Părinților, pe când mă rugam în fața bisericii, deodată apărut o ceată de diavoli foarte fioroși cu toiege de foc în mâini, care au început să mă bată cumplit și să strige: „În zadar te mai rogi, că nu te-ai mântuit! Tu ești al nostru, că ești păcătos!” Atunci am început a striga cu nădejde către Maica Domnului. În clipa aceea s-a coborât din cer un nor alb, plin de lumină, până deasupra bisericii. Iar în nor am văzut pe Maica Domnului cu pruncul în brațe, zicându-mi:

— Nu te teme, că de acum mai ai trei zile și vii la noi! apoi Mântuitorul ne-a binecuvântat pe toți și norul s-a ridicat la cer... Părinților, mare putere și îndrăzneală are Maica Domnului înaintea Mântuitorului nostru Iisus Hristos și foarte mult ascultă rugăciunile ei!

La urmă i-a zis egumenul Ioanichie:

— Frate Vasile, să nu te înșele vrăjmașul! Ia aminte desine și-ți păzește mintea, că multe sunt cursele lui!

Apoi a zis către ceilalți frați:

— Dacă după trei zile fratele Vasile se va duce dintre noi, într-adevăr Maica Domnului i s-a arătat! Iar dacă nu, atunci a fost înșelat de diavoli!

După trei zile, exact la aceeași oră, rasoforul Vasile Ilie a adormit în pace, cu rugăciunea pe buze.

Cine știe câți pustnici sfinți se rugau în clipa aceea pentru odihna sufletului său!

*NEVOINȚA ȘI SFÂRȘITUL MONAHULUI GHERASIM ILIE*

Monahul Gherasim Ilie era fratele mai mare al Părintelui Cleopa. El a păscut vitele schitului patru ani de zile, fiind un suflet foarte nevoitor și singuratic. După primirea schimei monahale, Părintele Gherasim și-a

înmulțit nevoința. Repeta zilnic Psaltirea și cele șapte Laude pe care le știa pe de rost, iar noaptea făcea sute de metanii cu rugăciunea lui Iisus. Era un suflet foarte râvnitor, tainic, și avea mare evlavie către Maica Domnului. Vorbea puțin și avea darul lacrimilor.

Părintele Gherasim purta cu sine întotdeauna icoana Maicii Domnului. O învelea într-un șervet curat, o pune în traistă, alături de Viețile Sfinților, și pleca cu vitele la păscut, în pădure agăța icoana în trunchiul unui fag, citea Acatistul Bunei Vestiri și făcea metanii.

Odată, pe când se ruga, a început a plânge tare înaintea icoanei Maicii Domnului.

Trecând pe acolo un pădurar, l-a întrebat:

— Ce ți s-a întâmplat, părinte, de plângi așa?

— M-am lovit la un picior.

— Lasă, frate, că o să-ți treacă!

— Să dea Dumnezeu să-mi treacă!

Acest tânăr ostaș al lui Hristos avea și o altă nevoință de taină. Totdeauna cugeta la moarte și la ceasul înfricoșatei judecăți. Când auzea că vreun părinte este greu bolnav, se ducea lângă el, îl mângâia, se ruga pentru dânsul, îi citea din sfintele cărți, apoi începea să verse lacrimi.

— De ce plângi, Părinte Gherasim? îl întreba cel bolnav.

— Plâng pentru că mi se apropie ceasul morții, iar eu încă nu m-am pregătit!

Monahul Gherasim se ducea uneori noaptea în cimitir și acolo se ruga și plângea singur la mormintele părinților. Iar în chilie își făcuse, în loc de pat, un sicriu, în care se odihnea câteva ceasuri.

Despre el ne mai povestea Părintele Cleopa: „Iubitul meu frate, Gherasim, știa Psaltirea cu tot cu Cântările lui Moise și cu Pomelnicul și cu Paraclisul Maicii Domnului, din scoarță în scoarță. El a umblat trei ani cu vacile. Știa Psaltirea toată, toată, de la Fericit bărbatul... până la terminare. Săracul, mare luptă a avut. îl auzeam cum se certa cu diavoli. Ei îi luau metaniile, îl trăgeau de păr și îi

ziceau: „Ce ai cu noi? Ne arzi cu psalmii!”. Iar el plângea. Noaptea când îi era somn își dădea niște palme, zicând: „Nu dormi, calule! Uite sicriul!” Sicriul era rezemat de sobă. Nu dormea. Până la Utrenie făcea 500 de metanii și zicea până la zece catisme.

Eu dormeam. Nu-mi plăcea mie să fac atâta rugăciune. Numai ce zicea: „Scoală! Hai la Utrenie!” El nu dormea până la Utrenie. După Utrenie se culca în sicriul din chilie pe niște paie, punându-și o cioată sub cap. Într-o zi i-a zis un părinte: „Câte sicrie de acestea o să putrezească până vei muri sfinția ta!” El a răspuns: „Eu cred în bunul Dumnezeu – a răspuns el că acesta îmi va fi mie casa de veci!”

Dormea trei ore, cel mult patru, după Utrenie. Eu m-am dus la stareț, spunându-i: „Părinte stareț, eu nu mai pot sta cu Gherasim! Toată noapte se bate cu palmele, plânge!” Uneori începea să plângă și plângea câte două ceasuri, de credeai că sare cămașa de pe el, dar după ce se nevoia tare. „Mă, băiete – a zis bătrânul – lasă-l, măi! ăla are lucrarea lui. Tu nu știi ce-i cu el. El are mare lucrare cu Psaltirea. Are lupte”.

De aceea n-a trăit mult nici el, nici fratele Vasile, nici Costandie Uricaru. Și acela știa Psaltirea pe de rost. Știi de ce? auzi ce zice paremia: Răpitu – s-au ca să nu schimbe răutatea mintea lor...!”

Așa a trăit Părintele Gherasim. Odată s-a îmbolnăvit și i-a zis egumenul:

— Să-ți aducem un doctor ca să te faci sănătos? Iar el i-a răspuns cu lacrimi:

— Iertați-mă, părinților, eu m-am rugat lui Dumnezeu să-mi dea necaz și boală, numai să mă mântuiesc. Deci, dacă El a făcut milă cu mine, eu să mă împotrivesc? Lăsați-mă în mânași în voia lui Dumnezeu, că boala este spre mântuirea mea!

Fiind bolnav, Părintele Gherasim nu mai putea veni la biserică. Dar de la Sfânta Liturghie nu lipsea. Îl aduceau frații pe o pătură și îl așezau jos în pronaos.

— Părinte Gherasim, îi spuneau ceilalți, de ce nu stai

lachilie până te faci mai bine?

— Părinților, iertați-mă pe mine, păcătosul. Am venit să mai ascult o Sfântă Liturghie! Poate aceasta este ultima din viața mea! Că nicio slujbă nu-i mai de nevoie pentru mântuirea noastră decât dumnezeiască Liturghie!

Într-o zi a murit un călugăr bătrân. Atunci Părintele Gherasim a zis către toți cu lacrimi: „Să știți, părinților, că după Părintele Vasile, mie îmi vine rândul să plec din viața aceasta”.

Într-adevăr, în ziua de 14 septembrie 1933, la înălțarea Sfintei Cruci, mult nevoitorul Gherasim și-a dat sufletul în mâinile lui Hristos, culcat în sicriul pe care singur și-l făcuse. Sub căpătâi i s-a găsit această scrisoare adresată fratelui său mai mic:

„Iubitul meu frate Constantin, să știi că pe frăția ta te va ține Dumnezeu mai mult în această viață. Deci te rog să nu mă uiți pe mine, păcătosul, la sfintele rugăciuni. Căci și eu, cu multe lacrimi, m-am rugat lui Dumnezeu pentru tine și pentru toți frații, să vă aducă Domnul pe calea mântuirii!”

*VEDENIILE MINUNATE ALE FRATELUI  
CONSTANTIN*

Când se împlineau 40 de zile de la moartea fratelui său Gherasim, Constantin citea la Psaltire și ținea post, rugându-se pentru mântuirea lui.

Odată a ațipit puțin și a văzut că mormântul fratelui său, din cimitirul vechi de lângă biserică, s-a deschis și capacul de pe sicriu s-a dat la o parte; iar de la Sfântul Altar a început să curgă peste mormânt un izvor cu apă limpede ca cristalul și chipul fratelui se făcea alb ca zăpada. Atunci Gherasim s-a deșteptat ca din somn și a spus: „Frate Constantine, rugăciunile Bisericii m-au mântuit...”

În același an, după mutarea la Domnul a fraților săi, Constantin era foarte întristat pentru sfârșitul lor atât de timpuriu. Dar se ruga cu lacrimi lui Dumnezeu să-i descopere unde anume sunt sufletele lor. Și iată, într-o seară a adormit în chilia sa și nu s-a mai deșteptat până

dimineată.

După ce s-a trezit, sufletul său era foarte liniștit și împăcat. Apoi s-a dus la egumenul schitului și i-a spus vedenia care o avusese în noaptea aceea. Zicea că s-a întâlnit cu frații săi, Vasile și Gherasim, împreună cu surorile sale plecate la Domnul, într-o grădină minunată plină de flori și bună mireasmă, cu pomi încărcăți de roade, unde păsări cerești cântau laude lui Dumnezeu. Toată noaptea aceea a petrecut-o împreună cu frații săi plimbându-se împreună și cântând cu multă bucurie duhovnicească în grădina Raiului!

La urmă frații și-au luat rămas bun de la el și, promițându-l că se vor ruga pentru dânsul ca să fie cu toții împreună, l-au îndemnat să facă ascultare și să se roage neîncetat, că după o vreme va fi povățuitor de suflete și apoi va veni și el lângă ei.

Apoi s-au depărtat săltând de bucurie, iar Constantin s-a deșteptat din somnul său adânc. Era deja ora 5 dimineată.

#### *FRATELE CONSTANTIN PARACLISIER*

Pe când era paracliser, în anul 1932, Părintele Cleopa a fost martor ocular la câteva minuni petrecute în timpul Sfintei Liturghii, în biserica Schitului Sihăstria.

Iată ce ne povestea el:

„Să vedeți ce-am pățit aici cu un preot foarte bun, Calistrat Bobu. Ca duhovnic, a trecut odată pe la o maică care se nevoia în pădure. Pe atunci în pădure erau vreo 50 de pustnici. Ea i-a spus Părintelui Calistrat: „La voi nu se pogoară Duhul Sfânt, că ați trecut pe stilul nou!” De atunci, Părintele Calistrat era în îndoială.

Odată, pe când eram paracliser, am observat că anafora de la stareț era albă și dulce, iar cea de la Părintele Calistrat era verzuie și acră. Atunci l-am întrebat pe Părintele Ioanichie:

— Părinte stareț, de ce când slujește părintele Calistrat, anafora este verzuie și acră?

— Măi, băiete, slujește cu îndoială! S-a dus la o pustnică din pădure și ea i-a spus că nu vine darul Duhului

Sfânt la Liturghie din cauza calendarului. Și i-am spus că are s-o pățească, fiindcă el se îndoiește că nu vine Duhul Sfânt!

Odată Părintele Calistrat săvârșea Sfânta Liturghie și când a chemat harul Duhului Sfânt, numai ce vede că agnețul s-a făcut carne și curgea sânge pe Sfântul Disc și pe Sfântul Antimis. Iar când s-a uitat în Sfântul Potir a văzut sânge. Atunci m-a chemat pe mine:

— Frate Constantin, ia vino încoace! Ce vezi?

— Vai, părinte Calistrat! Sfânta împărtășanie s-a făcut carne și sânge!

Atunci m-a trimis să-l chem pe părintele stareț. Starețul, când a venit, a pus să se citească Psaltirea la strană și a zis:

— Ei! Părinte Calistrat, acum crezi că vine Duhul Sfânt și preface Darurile?

— Iartă-mă, părinte! Și a căzut în genunchi.

— Ia uite! A venit Duhul Sfânt? S-a făcut carne? S-a făcut sânge? Te mai îndoiești de acum, părinte?

— Cred, părinte stareț. Te rog, iartă-mă!

— Ia și strânge Sfintele Taine!

Apoi a făcut cu dalta o gaură în piciorul Sfintei Mese, că Sfânta Masă este Mormântul Domnului, și a îngropat acolo Sfintele Taine, cum ne învață Sfinții Părinți. Iar potirul l-a sfințit din nou și l-a spălat la spălătoarea din Altar împreună cu Sfântul Antimis. Și am stat câteva ore până s-a citit Psaltirea toată. Apoi a început din nou rânduiala Sfintei Liturghii, continuând de la Proscomidie: „Și unul din ostași cu sulita coasta Lui a împuns...”. Și așa s-a săvârșit Sfânta Liturghie și nu s-a mai repetat acea minune.

— Acum crezi? i-a zis starețul.

— Cred, părinte!

Apoi, Părintele Ioanichie i-a dat canon 40 de zile și i-a zis: „De ce nu crezi, când eu îți spun, și te duci la babe să te învețe despre calendar?” Asta s-a petrecut în anul 1932.

Tot pe atunci am fost martor la o altă întâmplare minunată în timpul Sfintei Liturghii.

Odată, când slujea starețul Ioanichie Moroi, după sfințirea Darurilor, a sărit din Sfântul Potir un strop din Sfântul Sânge pe Sfântul Antimis. Acel strop a început să strălucească, apoi să răspândească raze. Atunci Starețul Ioanichie a strigat către mine:

— Frate Constantin, ia vino încoace! Venind eu, mi-a zis starețul:

— Ce vezi aici pe Sfântul Antimis?

— Văd o picătură din Sfântul Sânge. Strălucește atât de tare, încât aproape nu mă pot uita.

Atunci starețul mi-a zis:

— Vezi cui îi slujim noi? De aceea să fii cu mare frică și evlavie în Sfântul Altar!

Apoi, egumenul Ioanichie s-a împărtășit cu acea picătură din Sfântul Sânge.

Mai târziu, pe când aveam tot ascultarea de paracliser, în mănăstire era un preot care slujea și avea ulcer. Din această cauză nu putea suferi fumul de la cădelniță.

Acest preot de mai multe ori mi-a spus să fiu mai atent și să pun tămâie mai puțină; dar eu, din neatenție, greșeam mereu. Preotul, văzând aceasta, nu mi-a mai spus, dar se mâhnea în sinea lui. De aceea, într-o noapte, după ce am venit de la Utrenie și m-am culcat, am avut o vedenie înfricoșată și l-am văzut pe preot înconjurat de raze de lumină.

Atunci mi-am dat seama că avea o viață sfântă, am alergat repede la el și i-am cerut iertare. Apoi am mers la stareț, atunci noaptea, și m-am mărturisit, spunându-mi greșeala”.

### *FRATELE CONSTANTIN PICTOR DE ICOANE*

Povestea Părintele Cleopa, zicând: „Pe când eram frate, aveam talent la pictură.

Mă învățase pictura icoanelor un călugăr, Nil, de la Mănăstirea Secu. După ce am deprins desenul și pictura cu acuarele, am început cu vopsele. Uneori venea egumenul la chilia mea, se uita cum pictez și îi plăcea. Dar eu începusem să mă ispitesc de bani, că singur îmi



cumpăram vopselele și cele de nevoie pentru pictarea sfintelor icoane.

Odată a venit părintele stareț la mine și m-a ispitit:

— Ce preț are icoana aceea?

— Nu are preț, preacuvioase! i-am răspuns.

— Pe aceea, frate Costică, s-o ții la preț, că este frumoasă! mă încerca bătrânul.

Când am văzut eu că trebuie să mă tocmesc cu oamenii și să am bani, m-am temut să nu mă biruiesc de mândrie și de iubire de argint. Apoi, într-o zi a venit Părintele Chiriac, economul schitului, la chilia mea și mi-a zis: „Frate Costică, lasă pictura și hai la ascultare!” Deci am lăsat toate și am fost trimis să pasc oile.

Așa m-am izbăvit atunci de două păcate – de mândrie și de iubirea de argint!”

*MONAHUL GALACTION ILIE.*

*CEL DINTÂI PĂRINTE DUHOVNICESC*

*AL FRATELUI CONSTANTIN*

Acest călugăr îmbunătățit, originar prin strămoșii săi din Sălistea Sibiului, s-a născut în comuna Pipirig-Neamt, din părinți săraci. În tinerețe a fost cioban la oile satului.

Apoi, dorind să urmeze lui Hristos, în anul 1918 a intrat în nevoința călugărească la Schitul Sihăstria, primind tunderea în monahism în anul 1925. Aici a avut aceeași ascultare binecuvântată, păstorind oile schitului timp de 25 de ani. Acest cuvios părinte era un mare nevoitor. El a contribuit mult la formarea duhovnicească a fratelui Constantin Ilie – viitorul Părinte Cleopa –, care i-a fost ucenic la stână între anii 1930 – 1942.

Iată câteva din ostenelele acestui bătrân binecuvântat de Dumnezeu:

Spunea ucenicul său, fratele Constantin, că părintele Galaction nu mânca niciodată, până nu-și făcea obișnuitul canon călugăresc. Când îl chemau frații la masă, bătrânul răspundea: „Iertați-mă, fraților, eu nu mi-am făcut pe astăzi datoria către Dumnezeu. Deci cum să mănânc dacă nu mi-am făcut datoria?”

Apoi părintele se retrăgea în pădure, își termina

rugăciunile și metaniile și pe urmă stătea la masă.

Spunea iarăși ucenicul său că bătrânul nu mânca miercurea și vinerea până seara, după ce răsăreau stelele. Atunci părintele își făcea semnul Crucii, cerea iertare de la toți, lua anaforă și apoi mânca liniștit. Odată l-a întrebat ucenicul:

— Părinte Galaction, ziua este mare și sfinția ta ești slab și bătrân. Nu ar fi bine să dezlegi cu masa mai devreme?

— Frate Constantin, ascultă ce mi-a spus părintele Atanasie din Mănăstirea Neamț.

Odată, un sfânt a văzut cum era dus un mort la groapă, iar înaintea și în urma sicriului mergeau doi îngeri frumoși. Atunci sfântul i-a întrebat: „Cine sunteți voi?” Iar îngerii au răspuns: „Eu mă numesc „Miercurea” și eu „Vinerea”! Am venit aici cu porunca Domnului să ajutăm acest suflet, care în toată viața a postit miercurea și vinerea în cinstea patimilor lui Hristos”. De când mi-a spus părintele Atanasie istoria aceasta, n-am mai mâncat nimic în aceste zile, ca să-mi ajute și mie Sfânta Miercuri și Sfânta Vineri în ceasul morții.

Acest smerit părinte, dacă vedea pe cineva trecând pe lângă stână, îndată zicea ucenicului său:

— Du-te, frate Constantin, și cheamă pe omul acela să stea la masă cu noi, că aici la oi este izvor și, dacă nu dai deloc din el, izvorul seacă. Iar dacă dai câte ceva, Dumnezeu ține oile sănătoase și nu se cunoaște de unde dai, că este binecuvântarea Domnului peste noi.

Mai spuneau ucenicii lui că n-au văzut niciodată pe părintele Galaction să mănânce singur sau pe ascuns. Dacă primea ceva de mâncare din mănăstire, nu gusta nimic până nu venea la stână. Aici îi chema pe toți și împărțea egal la fiecare.

— De ce nu mănânci niciodată singur, părinte Galaction? îl întrebau frații. Iar el le răspundea:

— Mare primejdie este pentru călugăr să mănânce pe ascuns! Apoi, cu inima plină de pace, adăuga:

— Ei, fraților, dragostea și cu frăția mult întrece

bogăția! Părintele Galaction era cel mai sărac călugăr din mănăstire. Avea un singur rînd de haine, un cojoc și câteva schimburi. Odată l-a întrebat ucenicul:

— De ce nu-ți faci și sfinția ta niște haine bune, cum au ceilalți părinți? Iar bătrînul i-a zis:

— Frate Constantin, eu m-am spovedit la un pustnic pe care l-am întîlnit umblînd cu oile pe munte. Acela mi-a spus: „Părinte Galaction, să ai atîta avere cît să o poți duce odată în spate, cînd te muți dintr-un loc în altul”. Apoi mi-a adăugat: „Să nu-ți rămîna niciodată canonul de metanii, să zici neîncetat rugăciunea lui Iisus și să te împaci cu toți mai înainte de asfințitul soarelui! De vei păzi toate acestea, Dumnezeu îți va face parte de mîntuire!”

Altă dată a întîlnit bătrînul în pădure un pustnic sfânt și l-a întrebat:

— Spune-mi, părinte, cînd va fi sfârșitul lumii? Iar cuviosul sihastru, suspinînd, i-a răspuns:

— Știi cînd va fi sfârșitul lumii? Cînd nu va mai fi cărare de la vecin la vecin! Adică atunci cînd va lipsi dragostea dintre oameni!

Seara, obișnuia Părintele Galaction să pună pe frați la citit, din Pateric și din Sfînta Scriptură, că foarte mult dorea să asculte cuvîntul Domnului.

Odată a zis ucenicului său:

— Frate Constantin, te rog mai citește din Sfînta Scriptură despre răbdarea lui Iov!

Cît timp fratele Constantin citea, Părintele Galaction lăcrima. Apoi a adăugat:

— Iată, acesta a fost un om mare pe lume, că n-a cărtit înaintea lui Dumnezeu cînd i-a luat atâtea oi, atâtea vite și copii. Dar eu, păcătosul, cît sunt de slab în credință! Că dacă se îmbolnăvește sau pierе vreo oaie, nici nu pot mânca în ziua aceea!

— De ce nu poți mânca atunci, Părinte Galaction? îl întreba ucenicul.

— Apoi mai am curaj să mănînc, cînd văd că Dumnezeu pedepsește turma pentru păcatele mele?

După 12 ani de ascultare la oile mănăstirii și la alte

ascultări, în vara anului 1942 monahul Cleopa Ilie a fost ales locțiitor de egumen la Sihăstria, iar bătrânul Galaction a rămas cu alți ucenici la oi.

În toamna anului 1946, după aproape 30 de ani de ascultare, Părintele Galaction și-a rupt un picior. Pe când zăcea în pat și își aștepta sfârșitul, a auzit că a murit un călugăr, anume Nazarie. Deci a spus fostului său ucenic, Părintele Cleopa, care acum devenise stareț:

— Vă rog, părinte stareț, să nu-l îngropați pe Părintele Nazarie fără mine! Nu faceți cheltuială de două ori! Măine seară, la ora șase, mă voi duce și eu din viața aceasta!

A doua zi, la ora prevestită, Părintele Galaction, bunul ostaș al lui Hristos și-a dat duhul în mâinile Domnului. În ziua aceea împlinea 64 de ani! Așa s-a săvârșit acest fiu al ascultării, părintele sufletesc de la oi al Arhimandritului Cleopa Ilie!

#### *LA OILE SIHĂSTRIEI*

Părintele Cleopa ne povestea: „În anii în care am fost cioban la oile schitului împreună cu frații mei, am avut mari bucurii duhovnicești. Stâna, oile, trăirea în liniște și singurătate pe munte, în mijlocul naturii, mi-au fost scoală de călugărie și teologie.

Atunci am citit eu Dogmatica Sfântului Ioan Damaschin, Teologhicon sau descoperirea adevăratei credințe ortodoxe. Măi băiete, atât de drag mi-era. Când se încălzea vremea, cârlanii, berbecii, se băgau în tufe. Era otavă în Poiana Cireșului și stăteau acolo. „Stați acolo!” le ziceam eu și citeam Dogmatica.

Când vedeam cele scrise despre Preasfânta Treime, deosebirea între înger, om și Dumnezeu, despre însușirile Preasfintei Treimi, când citeam despre Rai, despre iad dogmele Sfântului Ioan Damaschin - uitam ziua să mănânc.

Era un bordei vechi în care mă adăposteam și unde îmi aducea cineva din mănăstire mâncare. Și seara când veneam, mă întrebam: „Eu oare am mâncat azi?” Vedeam mâncarea acolo și ziceam: „N-am mâncat!” Toată ziua mă

ocupam cu Dogmatica Sfântului Ioan Damaschin. Erau brândușe pe acolo, că era toamnă, și puneam câte o brândușă zăloagă la carte. Cât am fost la oi și la vaci, am citit: Sfântul Macarie Egipteanul, Sfântul Macarie Alexandrinul, Viețile Sfinților – care le aveam toate 12 volumele cumpărate de acasă, de la Mănăstirea Cozancea. Le-am avut în traistă când am venit la mănăstire. Citeam și mi se părea că trece ziua ca un ceas. Și Viețile Sfinților, foarte te întăresc. Foarte.

Așa, măi copii, totdeauna să ai o carte cu tine. Citește Acatistul Mântuitorului, a Maicii Domnului, zi rugăciunea „Doamne Iisuse”. Și să ai și ceva de ploaie.

În acești ani m-am rugat mult și am citit Sfânta Scriptură și alte numeroase scrieri ale Sfinților Părinți, precum: Patericul, Scara Sfântului Ioan Scărarul, cărțile Sfântului Teodor Studitul, Sfântului Isaac Sirul, Sfântului Efrem Sirul, Putui Sfântului Ioan Gură de Aur, Exaimeronul Sfântului Vasile cel Mare și altele. Cărțile acestea le împrumutam din bibliotecile Mănăstirilor Neamț și Secu și le purtam cu mine în desagă, cu oile pe munte.

După ce terminam pravila, scoteam cărțile Sfinților Părinți și citeam lângă oi până seara. Și parcă-i vedeam pe Sfinții Antonie, Macarie cel Mare, Ioan Gură de Aur și ceilalți cum îmi vorbeau. Pe Sfântul Antonie cel Mare îl vedeam cu barbă albă, mare, cu un chip luminat și îmi povestea, încât tot ce-mi spunea se întipărea în mintea mea, precum ai scrie cu degetul pe ceară. Tot ce am citit atunci nu mai pot uita.

Mai târziu am început și eu să scriu cărți, dar, fiindcă le-am scris fără binecuvântare, le-am dat foc. Mergând la părintele stareț Ioanichie și spunând ce-am făcut, el mi-a dat binecuvântare, zicând: „Să scrii tot”.

### *RUGĂCIUNE ȘI ASCULTARE*

Pe când era la oi, fratele Constantin a citit într-o carte că orice călugăr trebuie să citească cele șapte Laude. De aceea le-a învățat pe de rost. Dar nu putea să le zică, căci oile îl necăjeau. Atunci s-a dus la părintele stareț Ioanichie și i-a spus că nu poate face Ceasurile (Laudele).

Iar starețul l-a întrebat: „Cu a cui binecuvântare le-ai învățat și cine te-a pus să faci Ceasurile? Tu să citești Rugăciunile de dimineață și Acatistul Maicii Domnului, iar seara Rugăciunile spre somn și Paraclisul Maicii Domnului, și în tot timpul să zici „Doamne Iisuse...”. Iar Ceasurile le săvârșește Biserica pentru toți, căci se citesc zilnic la strană”.

### *CUM S-A VINDECAT FRATELE CONSTANTIN*

Într-o primăvară Constantin a avut hemoragie, fiind bolnav de plămâni. Atunci Părintele Galaction, care răspundea de stână, l-a trimis să scoată rădăcini de urzică, să le fiarbă și să bea zeama. Făcând așa, s-a vindecat.

După mai mulți ani, ajungând stareț la Sihăstria, s-a dus la București cu unele treburi și a vorbit credincioșilor în aceeași zi în patru locuri. Știind că a fost bolnav de plămâni, o credincioasă s-a mirat de unde are atâta putere și l-a dus la doctorul Atanasiu, care, făcându-i raze, l-a întrebat: „Ce ai făcut matală, părinte, că ți-a crescut un plămân nou?” Iar părintele i-a spus cum a băut zeamă de rădăcini de urzici și cu ajutorul lui Dumnezeu s-a făcut sănătos.

### *O MINUNE A SFÂNTULUI IOAN CEL NOU*

Odată, fratele Constantin a plecat peste munte la sora sa, Ecaterina, de la Mănăstirea Agapia Veche. În pădure, la locul numit Poiana Trapezei, s-a văzut înconjurat de o turmă mare de porci mistreți, fiind amenințat de moarte. Văzând că se apropie de el, a început să cânte cu voce tare condacul Sfântului Ioan cel Nou de la Suceava: „Apărătorului și sprijinitorului creștinătății...”

În clipa aceea nu a mai văzut nimic în jurul său. După ce a mai urcat puțin și a ajuns în vârful dealului, de spaimă și de oboseală a căzut la pământ. După ce și-a revenit, cu mare greutate a ajuns la Mănăstirea Agapia Veche.

### *ÎNTÂLNIREA CU RASOFORUL ILIE*

### *IACOB (SFÂNTUL IOAN IACOB DE LA NEAMȚ)*

Cuviosul Ioan Iacob de la Neamț a intrat în viața monahală mai întâi la Mănăstirea Neamț, în anul 1933, fiind orfan de ambii părinți. Starețul Mănăstirii Neamț de

atunci era Episcopul Nicodim Munteanu, viitorul Patriarh al României.

Episcopul Nicodim, după ce l-a binecuvântat și l-a închinat la icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului din biserica lui Ștefan cel Mare, i-a rânduit să facă ascultare la farmacia mănăstirii cu monahul Iov, care ducea viață sfântă. Apoi a fost numit ajutor de bibliotecar al Mănăstirii Neamț unde se îngrijea de buna păstrare a vechilor manuscrise și dădea cărți pentru citit monahilor din obștea lavrei și a schiturilor din împrejurimi.

La acest cuvios frate, ajuns mai târziu la Locurile Sfinte, venea și fratele Constantin Ilie de la Schitul Sihăstria să ceară cărți duhovnicești din biblioteca mănăstirii. Odată, prin anul 1934, fratele Constantin a împrumutat de la rasoforul Ilie Iacob cartea „Alfavita sufletească”, scrisă de Sfântul Dimitrie al Rostovului. În vara aceluiași an, rasoforul Ilie, venind la Sihăstria împreună cu economul mării lavre, l-a întrebat pe fratele Constantin, care păștea oile pe vale:

— Frate Constantin, ai terminat de citit cartea „Alfavita sufletească”?

— Mai am de citit puțin și, după ce termin, o aduc la bibliotecă.

— Bine, frate Constantin, Dumnezeu să-ți ajute pe calea mântuirii! La Mănăstirea Neamț sunt multe cărți sfinte. Citește-le acum cât ești tânăr, că la bătrânețe vei avea alte griji!...

### *PLECAREA LA ARMATA*

În anul 1935, fratele Constantin Ilie a fost chemat la armată. Deci, lăsând oile pe munte, a coborât în schit, s-a spovedit la părintele egumen, s-a împărtășit cu Trupul și Sângele Domnului și, după ce s-a rugat îndeajuns, a cerut binecuvântare și a plecat la Botoșani, fiind încorporat într-un regiment de transmisiuni.

Acolo a continuat cu rugăciunea și cu înfrânarea. A făcut și o cerere specială precum că este viețuitor de mănăstire și nu are voie să mănânce carne.

Comandantul regimentului i-a aprobat să ia de la

cantină ceea ce îi convine. Iar el s-a înfrânat și s-a rugat mult și de aceea, cât timp a fost în armată, nu a avut nicio necurăție trupească în somn.

Multă vreme a purtat haină monahală în cadrul armatei, fiind rânduit la infirmerie.

Aici ajuta pe cei bolnavi, își făcea pravila rânduită, se ocupa de curățenie și era cinstit de toți, atât de ofițeri, cât și de soldați.

Comandantul regimentului se bucura de prezenta sa și îl proteja întru toate, căci făcea rugăciune seara și dimineața în capela regimentului cu soldații, iar în sărbători îi ducea pe toți la biserică. Astfel mulți se bucurau de prezenta și de viața sa închinată lui Hristos.

De aceea, de multe ori era pus de cadrele militare să vorbească celorlalți soldați.

Chiar și ofițerii se adunau să-l asculte și mulți se foloseau de cuvintele lui.

În cazuri speciale, când unii soldați bolnavi aveau nevoie urgentă de preot, fratele Constantin le aducea preotul militar să-i spovedească și să-i împărtășească. Ba unii dintre ei îi cereau sfat duhovnicesc, cum ar putea să intre și ei în viața monahală.

La terminarea stagiului militar, i s-a propus să rămână în cadrul armatei: „Stai aici, căci cu memoria pe care o ai, vei ajunge general!” Dar el a refuzat, spunând că este „soldat în armata lui Hristos, împăratul împăraților”.

În anul 1936, tânărul caporal Constantin Ilie, fiind eliberat din armată, s-a reîntors din nou la Schitul Sihăstria, dând laudă lui Dumnezeu și Maicii Domnului pentru toate.

*LEGĂMÂNTUL SCHIMONAHULUI PAISIE CU FRATELE CONSTANTIN*

Povestea Părintele Cleopa ucenicilor săi:

„Când eram militar și mai aveam câteva luni până la eliberare, am stat la Părintele Paisie în concediu și l-am ajutat la lucru, deoarece construia o chilie nouă cu paraclis. Aici avea ca ucenic pe un unchi al meu, Părintele Ghenadie, un om al lui Dumnezeu, care a fost toată viața



cioban la oi și nu s-a mai căsătorit, iar la bătrânețe s-a retras la Schitul Cozancea.

Părintele Paisie, văzând că termin concediul și trebu-le să mă întorc la regiment, m-a luat deoparte și mi-a zis:

— Spune-mi, frate Constantin, dacă te eliberezi din armată, nu vii aici la mine?

La aceasta, eu i-am răspuns:

— Preacuvioase Părinte Paisie, nu vreau să te mint. Eu sunt legat sufletește de Schitul Sihăstria, unde m-am dus întâi și unde au adormit frații mei în Domnul.

Aici în Cozancea este prea aproape de satul meu și aș vrea să fiu mai străin și necunoscut de rudele mele. După eliberarea mea, mă voi întoarce tot la Sihăstria!

El, auzind, a lăcrimat și a zis:

— Eu am nădăjduit că voi avea un ucenic din familia voastră. Dar dacă nu ai de gând să vii aici după armată, atunci și eu, nu după multă vreme, voi merge tot la Sihăstria!

— Bine, Părinte Paisie! Eu acum mă întorc la regiment...

— Dacă pleci, merg și eu să te conduc!

Am mers împreună până la locul de unde se vedeau câmpiile și dealurile spre satul meu. Atunci părintele a zis cu lacrimi în ochi:

— Hai să facem un jurământ! Să facem mai întâi trei metanii!

— Da, Părinte Paisie! Să facem!

După ce am făcut trei metanii amândoi, el a zis această rugăciune: „Preasfântă Treime, Dumnezeu nostru, pentru rugăciunile Preacuratei Născătoare de Dumnezeu și ale tuturor sfinților Tăi, rânduiește ca, de va muri fratele Constantin înaintea mea, să fiu eu la capul lui; iar de voi muri eu mai înainte, să fie el la capul meu! Amin”.

După aceea, cu multe lacrimi ne-am luat rămas bun unul de la altul. Această despărțire a noastră s-a întâmplat în vara anului 1936”.

Acest legământ s-a împlinit după 54 de ani, adică la

18 octombrie 1990, când marele duhovnic al Moldovei, Ieroschimonahul Paisie Olaru, își dădea duhul în mâinile lui Hristos în Mănăstirea Sihăstria, la orele 4 dimineața. În acel ceas de plecare către viața de dincolo, Arhimandritul Cleopa Ilie a stat lângă capul bătrânului și s-a rugat cu lacrimi pentru el, citindu-i molitvele de dare a sufletului.

După mai bine de opt ani de la mutarea Ieroschimonahului Paisie la cele cerești, adică la 2 decembrie 1998, și Arhimandritul Cleopa Ilie își dădea duhul în mâinile lui Hristos, lăsând orfani duhovnicește sute de călugări și zeci de mii de credincioși care îi erau fi sufletești. Suntem încredințați că acești mari părinți duhovnicești ai monahismului românesc sunt împreună astăzi în raiul desfătării și se roagă cu toți sfinții pentru mântuirea noastră, a tuturor!

### *TUNDEREA ÎN MONAHISM*

Eliberându-se din armată în toamna anului 1936, rasoforul Constantin Ilie a fost trimis iarăși la aceeași ascultare de mai înainte. Fiind cel mai tânăr la oi, ajuta pe ceilalți părinți, Galaction Ilie și Antonie Olaru. Apoi dădea oile la strungă, le mulgea, făcea curățenie în stână, închea laptele pentru brânză și mergea cu oile la păscut.

Toți cei trei păstori de oi erau foarte blânzi, smeriți, tăcuți și iubeau cel mai mult sfânta rugăciune. De aceea, toate se săvârșeau în liniște și pace și nu aveau nicio tulburare în ascultarea lor.

În anul 1937, la sfârșitul lunii iulie, rasoforul Constantin Ilie a fost rânduit de egumen să fie făcut călugăr. Acum avea 6 ani de ucenicie în schit și armata făcută.

Tunderea sa în monahism a fost aprobată de Sfânta Mitropolie a Moldovei cu ordinul nr. 10042 din 1936 și a avut loc la 2 august 1937. Nasul său de călugărie a fost rânduit Schimonahul Proclu Popa, un mare nevoitor plin de iubire și smerenie, originar din comuna Piatra Șoimului, județul Neamț.

Fratele Constantin îl ruga pe bătrân să-l ia sub mantie, însă el îi zicea:

— Frate Costică, eu sunt tare bătrân, am 77 de ani, și numai pot. Te rog, caută pe altcineva să-ți fie nas!

— Părinte Proclu, dacă nu mă iei sfinția ta sub mantie, nu mă mai călugăresc degrabă! a zis rasoforul Constantin.

Auzind bătrânul și blândul Schimonah Proclu aceste cuvinte, s-a bucurat mult, zicând:

— Bine, frate Costică, pregătește-te că la noapte te iausub mantie!

Începând slujba tunderii în călugărie, toți părinții și frații se rugau lui Dumnezeu să-l întărească pe calea vieții duhovnicești, ca să-și ducă crucea până la sfârșit.

Dar, când să-i pună numele de călugărie, un părinte apropiat egumenului, anume Schimonahul Nicolae, i-a spus:

— Părinte stareț, puneți-i numele Cleopa, că tot nu avem niciun călugăr cu acest nume!

— Bine zici, părinte Nicolae!

Apoi starețul a rostit:

— Fratele nostru, monahul Cleopa, își tunde perii capului său, în numele Tatălui, Amin; și al Fiului, Amin; și al Sfântului Duh, Amin. Să zicem pentru dânsul: „Doamne miruiește!”

După ce a fost tuns în chipul călugăresc, monahul Cleopa a fost binecuvântat de starețul său, iar nasul lui l-a închinat la icoana Maicii Domnului și l-a așezat în strană, după tradiție.

Așa a fost tunderea în monahism a Părintelui Cleopa, care avea să fie unul din cei mai mari stareți și părinți duhovnicești ai țării noastre!

### *ALTA ISPITIRE CU IUBIREA DE ARGINT*

Părintele Cleopa ne spunea: „Când eram frate în Sihăstria, nimeni nu-și încuia chilia, căci nici nu avea cine și ce fura. Tot ce aveam nevoie, ni se dădea de la obște. Dar să vezi cum a vrut vrăjmașul să mă prindă odată cu patima iubirii de argint. Prin anul 1937, când eram bucătar, a venit un credincios la noi și mi-a zis: „Părinte Cleopa, iată ce monede noi și frumoase au ieșit!” Și mi-a

dat una și mie.

Eu am dus banul la chilie, l-am pus pe fereastră sub o hârtie, ca să nu-l vadă nimeni, și am încuiat ușa. De la bucătărie mă duceam mereu la chilie și săltăm hârtia de pe geam, să văd dacă nu a dispărut banul. Nu trecea mult și iar mă duceam la chilie!

Într-o zi, văzând eu că mi-a lipit vrăjmașul inima de ban, încât țineam ușa încuiată și mă gândeam numai la el, am făcut semnul Sfintei Cruci, am descuiat din nou ușa chiliei și am dat banul la un sărac.

Așa am scăpat de iubirea de argint!"

### *ARDEREA SCHITULUI SIHĂSTRIA*

Prin anii 1938 - 1941, Schitul Sihăstria număra peste 35 de părinți și frați. Însă chiliile erau toate din lemn de brad și destul de vechi, căci bătrânul stareț Ioanichie, având peste 80 de ani, cu greu putea să se îngrijească de toate cele de trebuință.

În data de 30 mai 1941, apropiindu-se sărbătoarea înălțării Domnului, când mii de pelerini vin să se închine la mănăstirile nemtene și să asculte Sfânta Liturghie de la Mănăstirea Neamț, frații și părinții de la Sihăstria se sileau și ei să facă față numeroșilor credincioși care poposeau câte o noapte în fiecare mănăstire.

Dar fiind secetă și bătând un vânt uscat, deodată de la o scânteie s-a aprins o chilie de lemn și, într-o jumătate de ceas, toată incinta era cuprinsă de flăcări, arzând toate chiliile, acoperișul bisericii de piatră și paraclisul de lemn cu hramul Sfinții Părinți Ioachim și Ana, și nu s-au mai putut salva decât puține obiecte de cult.

În acea învălmășeală, câțiva credincioși au intrat prin flăcări și au scos din paraclis Sfânta Evanghelie, Sfintele Taine, câteva icoane și sfintele vase. Dar, Neștiind unde se află Sfintele Moaște, le-au lăsat în Sfântul Altar și au fugit afară. Și pe când toți se întristau pentru pierderea sfintelor moaște, deodată s-a văzut prin văzduh o cutie albă de argint cu o panglică roșie lungă, unde se păstrau moaștele sfinților, care, ieșind singură din paraclis și zburând pe deasupra, a căzut în mijlocul curții.

Văzând părinții această minune, au ridicat cutia cu sfintele moaște, le-au sărutat și au mulțumit lui Dumnezeu cu lacrimi. Iată că Dumnezeu minunilor face minuni în toată vremea și locul, dacă avem credință și ne rugăm Lui cu lacrimi și smerenie!

Apoi bătrânul stareț Ioanichie Moroi, văzând că toată osteneala lui de peste 30 de ani s-a risipit într-un singur ceas, cu lacrimi în ochi a făcut trei metanii în fața bisericii de piatră rămasă fără acoperiș, și a zis cuvintele dreptului Iov: Domnul a dat, Domnul a luat! Fie numele Domnului binecuvântat! Amin.

Prin asemenea ispite, primejdii și necazuri i-a fost dat să treacă acestui cuvios stareț, până s-a mutat la cereștile lăcașuri. Dar Protosinghelul Ioanichie nu se descuraja, ci îi îmbărbăta pe toți, zicând: „Părinților, să nu vă descurajați că a ars mănăstirea. Că pentru păcatele noastre a ars și pentru ca să se reînnoiască ctitorii!

Sfințiile voastre răbdați toate ispitele cu tărie și nu părăsiți locul acesta sfințit prin rugăciunile și lacrimile înaintașilor noștri. Numai să tineri cu tărie rânduiala acestui schit. Că cine nu ține rânduiala locului, îl izgonește locul de aici! Păstrați rânduielele călugărești și nu lăsați ne săvârșite nici într-o zi dumnezeiască Liturghie și cele șapte Laude.

De veți face așa și veți duce viață curată și veți avea dragoste între voi, să știți că Maica Domnului va ridica din cenușă acest sfânt lăcaș și veți avea pace și mântuire în locul acesta. Iar de nu veți păzi cu sfințenie pravila, postul și datoriile voastre călugărești, să știți că se va pustii locul acesta. Că lui Dumnezeu mai mult îi place un loc pustiu și curat, decât un loc cu călugări mulți și dezbinați!”

*CUM A FOST ALES LOȚIITOR DE EGUMEN MONAHUL CLEOPA*

După incendiul din vara anului 1941, Schitul Sihăstria supraviețuia din ce în ce mai greu. Bătrânul stareț, în vârstă de 82 de ani, era tot mai bolnav. Nu mai putea sluji Sfânta Liturghie și cu greu spovedea și dădea sfaturi. Ba, a fost și bătut de hoții Baltă, care i-au scos un ochi.

În vara anului 1942, în Sihăstria slujea numai Ieroschimonahul Ioil Gheorghiu, ucenicul bătrânului stareț, ajutat de Ieromonahul Calistrat Bobu. Apoi, din cauza lipsei de chilii, după incendiul amintit, o bună parte din frați și călugări s-au dus la Mănăstirile Neamț și Secu. Mâncarea se făcea într-o bucătărie de vară, iar masa se dădea la obște într-un beci, care ținea loc de trapeză în timpul zilei, iar noaptea era dormitor pentru părinți.

Starețul Ioanichie Moroi avea însă și mângâieri. Odată, pe când era bolnav și se îngrijora pentru soarta schitului, a intrat în chilia lui o femeie îmbrăcată cu bună cuviință și, apropiindu-se de el, i-a zis: „Nu te întrista, Părinte Ioanichie. De acum ne vom îngriji noi de acest sfânt lăcaș!” Era Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, patroana schitului! într-adevăr, din anul 1942 s-a simțit permanent acoperământul și binecuvântarea Maicii Domnului peste Sihăstria.

În aceeași perioadă, părinții duhovnici, împreună cu tot soborul, la propunerea egumenului Ioanichie Moroi, au hotărât să-l numească locțiitor de egumen pe monahul Cleopa Ilie, care era tânăr, hotărât și foarte duhovnicesc. Atunci duhovnicii și bătrânii au făcut rugăciune în biserică la icoana Maicii Domnului și apoi au urcat cu toții la stâna schitului de pe muntele Tăciunele, ca să-l cheme pe Părintele Cleopa ca locțiitor de stareț până va rândui Dumnezeu un egumen.

Era în Postul Sfinților Apostoli. Când au ajuns cu toții la stână, frații, împreună cu Părintele Cleopa, tundeau oile. Atunci Ierodiaconul Ghemnăzie Pristav, care era mai îndrăzneț, i-a zis:

— Părinte Cleopa, a venit vremea, ca pe timpul lui David, să lași pe cele fătătoare și de acum să paști pe cele cuvântătoare! Iată, schitul este ars, starețul nostru este orb și bolnav și călugării se risipesc! Vino și ajută la refacerea schitului. Te vrem cu toții, te cheamă și părintele stareț Ioanichie, care ne-a crescut pe toți, că el nu mai poate!

Auzind aceste cuvinte, Părintele Cleopa a zis:

— Eu sunt prea tânăr și nu pot să fiu stareț la schit. Căutați pe altcineva, că eu nu mă pricep să povățuiesc sufletele și sunt om păcătos!

— Ba nu, Părinte Cleopa, acum te cheamă Dumnezeu și trebuie să faci ascultare, cum ai făcut totdeauna! Te vom ajuta și noi și, cu rugăciunile Maicii Domnului, avem nădejde că vei putea salva obștea schitului nostru care se risipește din zi în zi!

— Vă rog, părinților, a zis monahul Cleopa, mai lăsați-mă să mă rog lui Dumnezeu și să mă gândesc o lună de zile, că sunt tânăr și nu știu ce să fac! Dacă nu, mă duc la Mănăstirea Secu!

— Bine, Părinte Cleopa, te lăsăm o lună de zile să te rogi!

Apoi, coborând de la stână, a zis duhovnicul Calistrat: „Prea repede l-am luat pe Părintele Cleopa! Să ne rugăm la Maica Domnului și să-l mai lăsăm să se gândească!”

A doua zi, Părintele Cleopa a scris o carte poștală Părintelui Paisie de la Schitul Cozancea și i-a cerut sfat ce să facă în această grea încercare. Iar el a postit trei zile și s-a rugat în taină lui Dumnezeu să se facă voia Sa.

După zece zile a primit de la pustnicul Paisie o carte poștală cu următorul cuprins: „Dragul tatii, de la mine păcătosul să fii ca și cum n-ai da și ca și cum n-ai lua! Nu te bucura când te-or pune stareț și nu te supăra când te-or scoate din stăreție! Fă ascultare de bătrânul stareț și de soborul părinților și lasă-te întru toate în voia lui Dumnezeu!”

Astfel, Schimonahul Paisie l-a binecuvântat să ajute la înnoirea Schitului Sihăstria și trecând o lună de zile de rugăciune și așteptare, monahul Cleopa a luat conducerea administrativă a obștii. Părinții și frații s-au bucurat de această schimbare și toți ascultau de cuvântul său. Ba și bătrânul stareț era fericit că ucenicul său iubit a fost rânduit de Dumnezeu să povățuiască acest schit.

### *LOCȚIITOR DE EGUMEN*

Prima grijă a Părintelui Cleopa a fost aceea de a reînnoi incinta și chiliile arse de foc în anul 1941. Cu

ajutorul Mănăstirii Neamț, care a dat gratuit sute de metri cubi de lemn și cherestea, și al credincioșilor din împrejurimi, în toamna anului 1942 s-a început construcția a doua corpuri de chilii cu peste 20 de încăperi, în locul celor distruse de foc. În anii următori, 1943 - 1944, la aceste chilii au lucrat cel mai mult credincioșii din satul Rădăseni - Suceava, care erau evacuați din cauza războiului în pădurile seculare din împrejurimi.

Noul egumen era foarte prețuit, atât de obștea schitului, cât și de credincioșii refugiați aici, întrucât era foarte evlavios, postea mult, era blând, îi îmbărbăta pe toți, călugări și mireni, și îndeosebi avea darul cuvântului prin care călăuzea și hrănea duhovnicește pe fiecare.

După ce frontul a trecut la vest de Carpați, Părintele Cleopa a continuat construcția chiliilor și a acoperit cu tablă biserica de piatră.

Astfel, cu harul lui Dumnezeu și cu binecuvântarea Maicii Domnului, protectoarea acestui sfânt așezământ, Părintele Cleopa s-a dovedit de la început un călugăr foarte râvnitor, un egumen curajos și duhovnicesc și un bun iconom.

### *SFÂRȘITUL STAREȚULUI IOANICHIE MOROI*

După 33 de ani de aspră nevoină duhovnicească, Protosinghelul Ioanichie Moroi s-a îmbolnăvit greu și nu mai putea conduce Schitul Sihăstria. Dar era fericit că ucenicul său, monahul Cleopa, a fost rânduit să-i continue activitatea duhovnicească.

Ultimii doi ani de viață, marele stareț i-a petrecut mai mult în chilie, rugându-se lui Dumnezeu ziua și noaptea, spovedind și dând sfaturi ucenicilor săi. Dar era fericit că schitul se înnoia atât duhovnicește, cât și material.

În anul 1943, boala starețului Ioanichie se agravase. Zi și noapte avea doi ucenici care îl îngrijeau. Iar în august 1944, fiul său după trup, monahul Nicanor, a fost împușcat de ostașii ruși în apropierea frontului.

La 3 septembrie 1944, simțindu-și aproape sfârșitul, bătrânul i-a chemat pe toți lângă patul său și le-a dat



ultimul sfat. Adică să se roage neîncetat, să facă ascultare cu dragoste, să iubească sfânta biserică și să ducă viață curată în Hristos. Apoi, cerându-și iertare, i-a sărutat pe toți și le-a zis de trei ori: „Marți mă duc la Tata!...”, prorocind prin aceasta sfârșitul vieții lui.

După o viață cu grele încercări și mari suferințe, la 5 septembrie, orele 10, marele stareț Ioanichie Moroi și-a dat sufletul în mâinile Tatălui Ceresc, lăsând în urma lui un vrednic continuator în lucrarea de înnoire a acestui schit, pe Părintele Cleopa. Fiind plâns de tot soborul, a fost înmormântat în cimitirul nou din livada mănăstirii.

Trecând câțiva ani, și Schimonahia Augustina din Mănăstirea Agapia, fosta lui soție, și-a dat sufletul cu pace, fiind înmormântată în cimitirul mănăstirii.

#### *CUM A FOST ALES EGUMEN DEPLIN MONAHUL CLEOPA*

După mutarea la cele cerești a bătrânului egumen Ioanichie Moroi, toată grija Schitului Sihăstria apăsă pe umerii monahului Cleopa. Dar el nu voia să primească hirotonia în diacon și preot, căci se temea de această mare răspundere în fața lui Dumnezeu. Iată însă cum a rânduit Dumnezeu să fie hirotonit și apoi să fie numit egumen deplin al schitului:

În luna octombrie, anul 1944, monahul Cleopa împreună cu câțiva frați au mers la via schitului din comuna Racova - Buhuși, pentru a aduce struguri. Pe cale, aproape de Buhuși, i-a ieșit înaintea o femeie evlavioasă, având în mâinile sale un rând de veșminte preoțești, un liturghier și un toiag de preot și i-a zis:

— Părinte, au rămas în casa mea aceste veșminte și obiecte sfinte de la un preot militar, care stătea la noi pe timpul războiului. Apoi, mergând cu frontul mai departe, le-a lăsat încasa noastră și nu știu ce să fac cu ele!

— Soro, dă-le la o biserică sau la o mănăstire care are nevoie de ele, că nu este bine să ții în casă aceste obiecte sfinte!

— Părinte, dacă le dau sfinției tale, le primești?

— Dă-ni-le nouă, creștină, și le ducem la mănăstire,

că este păcat să stea oriunde!

— Poftim, părinte, veșmintele, cartea și toiagul! Mulțumesc lui Dumnezeu că v-am întâlnit să vi le dau!

Luând aceste obiecte, Părintele Cleopa le-a pus în căruță și cugeta în sine: „Oare de ce a adus această femeie veșmintele, toiagul și liturghierul tocmai la mine? Nu cumva este un semn că Dumnezeu vrea să fiu hirotonit preot și să povățuiesc cu toiagul acesta obștea Schitului Sihăstria?”

Întorcându-se de la vie și spovedindu-se, a spus duhovnicului toate acestea. Iar duhovnicul, înțelegând că este un semn de la Dumnezeu, i-a zis: „Fă ascultare, Părinte Cleopa, că aceasta am făgăduit toți la călugărie și fără aceasta nu ne putem mântui! apoi cine să conducă obștea schitului, dacă toți fugim de răspundere? Că zic Sfinții Părinți: „Ascultarea este viață, iar neascultarea este moarte”!”

După două luni, la 27 decembrie 1944, când se prăznuiește Sfântul Arhidiacon Ștefan, monahul Cleopa a fost hirotonit ierodiacon; iar la 23 ianuarie 1945, când se prăznuiește Sfântul Sfințit Mucenic Clement, a fost hirotonit ieromonah de Episcopul Galaction Cordun, pe atunci stareț al Mănăstirii Neamț.

După puțin timp, Ieromonahul Cleopa Ilie avea să fie numit oficial egumen al Schitului Sihăstria.

### *SCHITUL SIHĂSTRIA ÎNTRE ANII 1945 - 1946*

Odată cu încetarea războiului, lucrările de reînnoire a schitului, începute în anul 1942, au continuat încă trei ani. Astfel, în anul 1945 s-a terminat și s-a sfințit trapeza nouă, unde puteau lua masa peste o sută de persoane. De asemenea s-au terminat în bună parte chiliile de pe latura de nord a incintei, cu zece încăperi mari, și bucătăria pentru întreaga obște. În anii 1945 - 1946 s-a refăcut și corpul de chilii din partea de sud a incintei, compus tot din zece încăperi, însă mai mici.

Iată ce povestea Părintele Cleopa despre greutățile care le-a întâmpinat cu înnoirea schitului: „Când m-au numit stareț, era foarte greu. Schitul nu avea nici de unele.

Hramul venea și noi nu aveam nimic pregătit. Chiliile erau arse și clopotele topite, iar la biserica mare fusese de asemenea mistuit de flăcări acoperișul. Atunci m-am dus la Mănăstirea Neamț să împrumut ceva bani. Dar nu mi-au dat, căci nu aveau fonduri.

Apoi am trecut pe la Protosinghelul Ioachim Spătaru, omul lui Dumnezeu! La el se afla un bun creștin din București, Constantin Vâlsan, director general la Telefoane. Acesta, auzind că nu avem nimic pentru hram, mi-a dat 800.000 de lei, bani mulți pe vremea aceea. Când am venit la Sihăstria, mă aștepta Părintele Ioil Gheorghiu, duhovnicul nostru, care se ruga lui Dumnezeu ca să primim ceva ajutor. Auzind de donația primită, s-a mirat și a mulțumit lui Dumnezeu”.

În primăvara anului 1946, credincioșii din comuna Rădăseni - Suceava, care fuseseră evacuați pe timpul războiului în pădurile din jurul Sihăstriei, au hotărât să construiască, în mod gratuit, un nou paraclis de iarnă în locul celui incendiat în anul 1941, cu același hram - Sfinții Părinți Ioachim și Ana.

Ctitorul acestui nou sfânt lăcaș a fost Ieromonahul și duhovnicul Gherasim Câmpanu, originar din același sat. Până la sfârșitul anului 1946, paraclisul era aproape gata. Lipsea doar catapeteasma, care era în lucru, și pictura interioară.

Prin aceasta, locuitorii din Rădăseni, ca și din alte sate, au săvârșit un act de recunoștință lui Dumnezeu și nevoitorilor din acest schit, pentru că au fost izbăviți de primejdii și de moarte la Sihăstria, pe timpul războiului din vara anului 1944.

În acești doi ani, 1945 - 1946, a rânduit Dumnezeu să vină numeroși tineri și vârstnici în obștea schitului, mărindu-se mult numărul viețuitorilor. Aceasta s-a întâmplat din două motive. Întâi, din cauza foametei și a sărăciei care amenințau întreaga țară, și al doilea, pentru renumele deosebit pe care începuse să-l aibă Protosinghelul Cleopa. De aceea Schitul Sihăstria luase o amploare atât duhovnicească, cât și materială deosebită.

Sufletul acestei propășiri era, desigur, Părintele Cleopa, omul lui Dumnezeu, care începuse să fie tot mai vestit în partea locului. Căci în timp ce alte mănăstiri și schituri aveau lipsă de personal și mai ales lipsă de părinți duhovnicești, Sihăstria înflorea din zi în zi datorită blândului și milostivului egumen al acestui schit. El era părinte, tată și povățuitor sufletesc al tuturor: călugări, intelectuali, credincioși de rând, săraci și cerșetori.

Zilnic era căutat de toți și stătea în mijlocul mulțimii, ajutând, sfătuind, muștrând, hrănind și împăcând pe fiecare. Astfel, Părintele Cleopa s-a făcut cunoscut în țară mai ales prin darul cuvântului și prin predici, apoi prin spovedanie și sfătuire duhovnicească, și, al treilea, prin milostenie.

Datorită bunătății și înțelepciunii sale duhovnicești, Dumnezeu sporea harul și darul în el și le revărsa peste obștea acestui schit, cu rugăciunile Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, ocrotitoarea acestui sfânt așezământ.

### *EPISCOPUL SFANȚ IO AN DIN MUNȚII SIHLEI ȘI PĂRINTELE CLEOPA*

Fericitul Episcop Ioan s-a întâlnit întâia oară cu frații Constantin și Vasile în toamna anului 1930, în Munții Sihlei, la locul numit „Râpa lui Coroi”, când i-a profețit lui Vasile prin fratele său Constantin „că trebuie să se pregătească că are de mers o cale lungă”. Într-adevăr, după șase luni, fratele Vasile s-a mutat la Domnul.

Despre alte întâlniri ale acestui episcop minunat cu Părintele Cleopa nu avem cunoștință; dar credem că ele au avut loc cu siguranță. Însă vremurile tulburi din anii 1940 – 1950 au făcut să nu se vorbească în public despre acest episcop sfânt, care s-a nevoit în această zonă până după anul 1951.

Cele trei „întâlniri” din anii 1946 – 1947 ale Proto-singhelului Teodul Varzare, duhovnicul Mănăstirii Agapia, cu acest sfânt episcop, în Poiana Trapezei, pe poteca ce coboară dinspre Agapia spre Sihăstria, sunt destul de concludente.

Prima întâlnire a avut loc în primăvara anului 1946,

când episcopul a cerut să i se aducă hârtie și cerneală „că are ceva de scris”.

Văzând pe duhovnic, episcopul l-a binecuvântat cu amândouă mâinile și i-a zis cu glas profetic: „Părinte Teodul, te duci la Sihăstria, la Părintele Cleopa? De multe ori mă duc și eu la Sihăstria și stau la slujbă în biserică, însă, cu darul lui Dumnezeu, nu mă vede nimeni! Știu că sfinția ta vrei să te retragi din Agapia la Sihăstria, dar să nu te duci. Rămâi acolo și fă ascultare, că nu degeaba te-a trimis Dumnezeu la Agapia. Acolo este mântuirea sfinției tale!”

Iată la ce măsură de sfințenie ajunsese acest mare episcop și vas al Duhului Sfânt! El venea la sfintele slujbe la Sihăstria, dar nu-l vedea nimeni. Însă el îl cinstea în chip deosebit pe Părintele Cleopa.

A doua întâlnire între Părintele Teodul și Episcopul Ioan a avut loc în vara aceluiași an, în același loc, când părintele i-a adus hârtie și cerneală după cum i-a cerut, dar nimeni nu știe dacă fericitul episcop a scris ceva și ce anume.

Episcopul, binecuvântându-l iarăși cu amândouă mâinile, l-a sărutat pe frunte și i-a zis: „Părinte Teodul, te duci la Sihăstria. Mai bine întoarce-te înapoi la Agapia, că Părintele Cleopa lipsește azi din schit, căci este chemat la Mănăstirea Neamț la consiliu!” Iată ce minunat era acest episcop plin de harul Duhului Sfânt! El se ruga pentru Părintele Cleopa și îl ajuta haric să povățuiască bine acest sfânt locaș.

Astfel acest episcop sfânt, care fusese vicar la Mitropolia din Kiev până în anul 1918, după care s-a refugiat în România și s-a nevoit în Munții Sihlei, era în strânsă legătură duhovnicească cu Mănăstirea Sihăstria și cu Părintele Cleopa cu care, probabil, se întâlnea fie tainic, noaptea, fie în Duhul Sfânt, prin sfânta rugăciune. Unii părinți duhovnici cred că acest sfânt episcop se vedea uneori cu Părintele Cleopa, pe când acesta se retrăsese în anul 1948 în Munții Sihăstriei, întrucât amândoi își aveau chiliile pustnicești în partea locului.

Noi suntem încredințați că cei ce slujesc lui Hristos cu inimă curată, se cunosc și aici și dincolo de mormânt, se caută unii pe alții, se iubesc, se ajută și se roagă unii pentru alții. Căci aceasta este bucuria cuvioșilor, lauda dreptilor și mângâierea sfinților, ca, atât „în trup”, cât și „în afară de trup”, să se cunoască haric unii cu alții în Iisus Hristos, Mântuitorul lumii.

A treia și ultima întâlnire a Episcopului Ioan cu Părintele Teodul a avut loc în vara anului 1947, când dorea să se reîntoarcă în patria sa.

### *RIDICAREA SCHITULUI SIHĂSTRIA LA RANG DE MĂNĂSTIRE*

În anul 1947, făcându-se cunoscut peste tot numele și activitatea duhovnicească și administrativă a Protosinghelului Cleopa Ilie, egumenul Schitului Sihăstria, Patriarhia Română a luat în atenție eforturile de înnoire generală a acestui sfânt așezământ monahal.

Cel dintâi care a propus ridicarea Schitului Sihăstria la rang de mănăstire independentă și de sine stătătoare, a fost Arhimandritul Teofil Pândelescu, care era director și inspector general la Ministerul Cultelor, și care supraveghea activitatea tuturor mănăstirilor din țară, atât pe linie de minister, cât și la nivel de Patriarhie.

Cercetând canonic și administrativ situația Schitului Sihăstria și constatând că acest așezământ îndeplinește toate condițiile legale pentru a fi ridicat la rang de mănăstire, Arhimandritul Teofil Pândelescu a făcut un memoriu amplu pe care l-a înmănat atât Patriarhului Nicodim și Mitropolitului Moldovei, Irineu Mihălcescu, cât și Ministerului Cultelor. Cercetându-se la fața locului, s-a constatat că Schitul Sihăstria are o obște de peste 50 de viețuitori și că desfășoară o activitate duhovnicească și misionară deosebită în partea locului, fiind condusă de un stareț autodidact de mare renume.

Luând în considerare toate acestea, la propunerea Mitropoliei Moldovei, Patriarhul României a aprobat ridicarea Schitului Sihăstria la rang de mănăstire cu decizia patriarhală nr. 299/30 iunie 1947, precum și

ridicarea Protosinghelului Cleopa Ilie la rang de arhimandrit cu decizia patriarhală nr. 379/19 septembrie 1947.

Aceasta s-a hotărât întrucât el a reușit ca, numai în cinci ani de zile, să facă dintr-un schit ars integral, o mănăstire renumită și bine organizată.

Hirotesia în arhimandrit a Părintelui Cleopa a fost făcută de Episcopul Valérie Moglan, Vicarul Mitropoliei Moldovei, în Mănăstirea Sihăstria, la 19 septembrie 1947. În predica sa, Episcopul Valérie a adresat Arhimandritu-lui Cleopa următoarele cuvinte: „Părinte Cleopa, primește bastonul acesta. Cine ascultă de sfinția ta, de Dumnezeu ascultă! Cine nu ascultă, poți să-l bați cu toată pădurea, că om din el tot nu mai faci!”

Dăm mai jos actul sinodal de ridicare la rang de mănăstire a Schitului Sihăstria - Neamț, cu hramul Nașterea Maicii Domnului:

PATRIARHUL ROMÂNIEI

Nr. 298 Cabinet 1947 iunie 30

*DECIZIUNE* Nr. 299

Din mila lui Dumnezeu, Nicodim, Arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolit al Ungro-Vlahiei și Patriarh al României.

Având în vedere raportul Nr. 83/947, al Sf. Schit Sihăstria din Jud. Neamț, prin care solicită ridicarea la rangul de Mănăstire;

Având în vedere, că personalul Sf. Schit trece de 50 de persoane;

Având în vedere dragostea și abnegația cu care personalul Sf. Schit Sihăstria din jud. Neamț își îndeplinește îndatoririle monahale.

DECIDEM:

Art. I.

— Sf. Schit Sihăstria, din jud. Neamț, se ridică la rangul de Mănăstire, numindu-se pe viitor „Sf. Mănăstire Sihăstria”, jud. Neamț.

Art. II. - P.C. Păr. Stareț al Sfintei Mănăstiri Neamțu-Secu, jud. Neamț, este însărcinat cu aducerea la

îndeplinire a prezentei Deciziuni.

Data în ședința noastră Patriarhală, astăzi 30 Iunie 1947.

PATRIARH, NICODIM

Odată cu această hotărâre sinodală, a trecut sub ascultarea Mănăstirii Sihăstria și Schitul Sihla, care era condus atunci de Ieromonahul Clement Popovici. De asemenea, a fost transferată în posesia Mănăstirii Sihăstria poiana numită Piciorul Crucii, precum și Muntele Tăciunele.

Aceste puține date s-au scris pentru a nu fi uitate în timp de cei ce vor urma după noi.

*TUNDEREA ÎN MONAHISM A MAMEI PĂRINTELUI CLEOPA*

Nemaiavând pe nimeni acasă, bătrâna mamă Ana Ilie plângea zilnic pentru cei nouă copii mutați de timpuriu la Domnul. Singura ei alinare în sat era biserica și cimitirul. În fiecare sărbătoare era nelipsită de la biserică, iar după slujbă își plângea copiii în cimitir.

Ultimul ei sprijin era acum Părintele Cleopa, staretuș Sihăstriei, care fusese ales de Dumnezeu să slujească Biserica lui Hristos.

Copiii îi muriseră toți de tineri, în afară de Părintele Cleopa, iar soțul ei, Alexandru, se mutase și el la cele veșnice, în anul 1943.

Despre acest moment părintele povestea: „Când a murit tata, mama îmi trimitea telegramă după telegramă, chemându-mă la înmormântare.

Mai târziu, când ne-am întâlnit, mama m-a întrebat:

— De ce n-ai venit la înmormântarea tatii?

— Eu am venit la mănăstire și nu mai am tată, nici mamă! am răspuns.

Cum așa? Eu nu sunt mama ta? întrebă bătrâna printre lacrimi.

— Vino la mănăstire și atunci ești mama mea!”

Într-o toamnă târzie de noiembrie, din anul 1946, Părintele Cleopa și-a adus mama din satul natal, Sulița, la Schitul Sihăstria, pentru a fi închinoviată în obștea



Mănăstirii Agapia Veche.

Aici se ruga în biserică ziua și noaptea și se bucura mult pentru frații tineri veniți să slujească lui Hristos, socotindu-i ca pe propriii ei copii.

În toamna anului 1947, la 21 septembrie, mama Părintelui Cleopa a fost tunsă în monahism pe seama Mănăstirii Agapia Veche, schimbându-i-se numele din Ana în Agafia. Apoi a fost închinoviată în obștea acestei mănăstiri, în primăvara anului 1948, și încredințată unei maici duhovnicești, numită Olimpiada. Aici s-a nevoit în chip monahicesc peste 20 de ani, rugându-se lui Dumnezeu ziua și noaptea, împărțindu-și bucuriile și necazurile cu cele trei ucenice ale ei, monahiile Mihaela, Iustina și Iulia.

În fiecare zi Maica Agafia căra lemne la bucătărie, deși era bătrână. Ucenica ei îi zicea: „Maică Agafie, de ce cari lemne cu spinarea la bucătărie?” Iar ea răspundea: „Dar eu să mănânc mâncarea degeaba?”

Când venea câte un sărac la Agapia Veche și maica nu avea bani, lua de la ucenicele ei câte ceva și le spunea: „Am luat de la voi oleacă, că eu nu am!” Iar ele îi răspundeau: „Bine, Maică Agafie, că ai luat”. Ea însă dădea totul la săraci!

Maica Agafia și când era în lume dădea multă milostenie la săraci. Uneori povestea că o ocăra soțul ei și îi zicea: „Măi femeie, eu degeaba aduc cu căruța, că tu dai totul cu traista!”

Din timp în timp, Maica Agafia trecea muntele și venea la Sihăstria să vorbească cu Părintele Cleopa și să plângă la mormintele fiilor ei din cimitir: rasoforul Vasile și monahul Gherasim. Apoi se întorcea la Agapia Veche, mângâiată de cuvintele părinților din Sihăstria.

#### *O MINUNE A MAICII DOMNULUI*

Era în vara anului 1947. Arhimandritul Cleopa pleca la București să aducă obiecte bisericești pentru noul paraclis. Ajungând în capitală, părinții de la Patriarhie l-au invitat la o întâlnire duhovnicească în casa profesorului universitar Alexandru Mironescu, unde erau deja adunați numeroși preoți, profesori și credincioși.

Între ei erau și Arhimandriții Benedict Ghius, Dosoftei Morariu, Gherontie Ghenoiu, Părintele Profesor Dumitru Stăniloae și mulți alți intelectuali. Se puneau întrebări și se dădeau răspunsuri duhovnicești. În acel moment a intrat în sală și Părintele Cleopa. Invitații s-au sculat în picioare și, cerând binecuvântare, așteptau ca părintele să le vorbească cuvânt de folos.

Fiind rugat, Părintele Cleopa a început să le spună un cuvânt de la Sfinții Părinți despre cinstirea Maicii Domnului. În timp ce vorbea el, deodată s-a săvârșit o minune!

Icoana mare a Maicii Domnului din perete, pe care era închipuit și Prorocul David, a început să se clatine tare timp de câteva minute și să scoată un sunet ca de harpă. Părinții și credincioșii adunați în sală, fiind cuprinși de emoție, nu știau ce minune să fie aceasta. Unii plângeau, alții își făceau cruce, alții se închinau la icoana Maicii Domnului, iar alții se rugau cu lacrimi, fiind cuprinși de uimire.

Dintre toți, Arhimandritul Benedict Ghius a fost cel mai mult mișcat, repetând mereu: „Maica Domnului... Maica Domnului... O minune!... O minune!”

După câteva minute, icoana s-a oprit pe loc, pendulul bătea normal și toți, cuprinși de emoție, se rugau la Maica Domnului să aibă milă de țara și de poporul român. Această minune a Maicii Domnului cu Pruncul în brațe a întărit mult în credință pe toți cei ce erau de față, mângâindu-le sufletul.

După ce Părintele Cleopa și-a încheiat cuvântul, au cântat cu toții axionul Maicii Domnului și s-au retras fiecare cu gândul la minunea săvârșită. Cei mai mulți au considerat că prin această minune Maica Domnului a binevoit să arate un semn de îmbărbătare și de mângâiere pentru bine credincioșii creștini, într-un moment în care urmau să vină grele încercări peste țara noastră.

### *SFINȚIREA NOULUI PARACLIS*

Primul paraclis al Schitului Sihăstria, cu hramul Sfinții Părinți Ioachim și Ana, a fost construit în anul 1846,

de duhovnicul Calistrat de la Mănăstirea Secu. În anul 1941, arzând vechiul paraclis, credincioșii din comuna Rădăseni au construit alături un nou paraclis din lemn, cu același hram.

Tot acum s-a terminat și catapeteasma din lemn de stejar, sculptată de frații Vasile și Ioan Resmerită, din comuna Grumăzești - Târgu Neamț și s-au cumpărat sfintele vase, veșminte și celelalte obiecte de cult necesare.

În toamna anului 1947, paraclisul cu hramul Sfinții Părinți Ioachim și Ana era pregătit pentru sfințire. Data sfințirii s-a stabilit la 26 octombrie, când se prăznuiește Sfântul Mare Mucenic Dimitrie, Izvorătorul de Mir.

Slujba de sfințire s-a săvârșit de Episcopul Valérie Moglan, de la Mănăstirea Neamț, care a rostit și un frumos cuvânt duhovnicesc.

În aceeași toamnă, după terminarea lucrărilor din paraclis, Părintele Cleopa căuta un pictor să picteze interiorul. Dar nu era mulțumit cu cei care se ofereau.

Atunci a rânduit Dumnezeu să se afle un pictor iscusit, basarabean, numit Ioan Protcencu, originar din Ucraina, care lucra icoane pentru biserici în apropierea Capitalei. La stăruința Părintelui Cleopa, pictorul a fost adus la Sihăstria și, în primăvara anului 1948, a început pictura murală în paraclis. El era un creștin profund și meditativ. Se ruga mult, vorbea foarte puțin și practica rugăciunea lui Iisus. Picta numai cu post. Iar după ce mânca, nu mai picta nimic în acea zi, considerând un păcat să picteze după masă. După ce se odihnea puțin pe o bancă din livadă, întotdeauna singur, se întorcea la camera sa și pregătea vopsele pentru ziua următoare.

Înainte de sfârșitul lui a primit schima monahală sub numele de Irineu. Viața lui exemplară îi îndemna și pe frații din mănăstire să se nevoiască mai mult pentru mântuirea lor.

### *BUCURII ȘI NECAZURI*

Nu putem trece sub tăcere necazurile pe care le suferea Mănăstirea Sihăstria, și mai ales starețul acestui

sfânt așezământ, spre sfârșitul anului 1947, datorită unei vestite bande de tâlhari, care au prădat mănăstirile și oamenii din zona Neamț timp de peste 6 ani, făcând peste tot tulburare, pagubă și sminteală.

Mănăstirea Sihăstria și Schitul Sihla, în zona cărora se adăposteau hoții, au pătit mult de la ei, fiind mai izolate de celelalte mănăstiri.

Îndată după sfințirea paraclisului, incinta mănăstirii a fost înconjurată de hoți.

Credincioșii au fost reținuți în biserică sub amenințarea armelor, iar ei au luat tot ce au găsit mai bun în magazia mănăstirii.

Despre această întâmplare spunea Părintele Cleopa: „Într-o seară, pe când eram stareț și stăteam la slujba privegherii în biserică, a venit Baltă cu ai lui, m-au scos de la slujbă și mi-au cerut vin, mâncare și bani. Și fiindcă nu aveam nimic, m-au luat, m-au dus în pădure și m-au legat de un copac ca să mă împuște. Atunci unul dintre ei i-a spus celui mai mare: „Nu îți aduci tu aminte cum ne dădea să mâncăm când era la stână? Și acum vrei să-l împuști?” Și s-au luat la ceartă între ei și au plecat în pădure, iar pe mine m-au dezlegat și am venit la mănăstire”.

A doua zi, Părintele Cleopa, întristat de toate acestea, s-a dus la Episcopul Valeriu din Mănăstirea Neamț și i-a cerut sfat:

— Preasfințite, ce să facem să scăpăm mănăstirea de acești hoți, care ne pradă și ne tulbură de șase ani?

— Părinte Cleopa, știi ce să faceți? Să faceți privegherea Acoperământului Maicii Domnului în fiecare marți seara și să citiți ziua și noaptea la Psaltire în biserică câte două ore fiecare, de la stareț până la ultimul frate. Dacă veți face așa, Maica Domnului va îndepărta pe acești hoți și vă va binecuvânta cu tot ce aveți trebuință, iar mănăstirea va fi păzită de orice primejdie!

Auzind aceasta, starețul Cleopa a rânduit să se facă privegherea Acoperământului Maicii Domnului în mod regulat, marți seara, iar Psaltirea să se citească neîncetat în biserică, când nu este slujbă. Această rânduală se

respectă neștirbit până astăzi, iar acei răufăcători au fost prinși și pedepsiți după lege. De atunci Mănăstirea Sihăstria a fost păzită de toate primejdiile, cu rugăciunile Maicii Domnului, protectoarea acestui sfânt lăcaș.

### *CUM A IZBĂVIT PĂRINTELE CLEOPA O FEMEIE DE LA MOARTE*

În anul 1947, într-o noapte din postul Crăciunului, Părintele Cleopa a spovedit multă lume până după ora 12 și se simțea obosit. Când voia să se odihnească puțin, a intrat o femeie tulburată, care plângea, și i-a zis:

— Părinte, stau aici de șase ore... Am venit să mă spovedesc, căci am păcate foarte mari pe suflet.

— Femeie, sunt obosit. Te rog să vii dimineață.

— Părinte, dacă nu mă primești acum la spovedanie, eu mă duc să mă omor. Uite, am și o funie la mine. Am făcut păcate mari și am avortat mulți copii.

Primește-mă, că nu mai pot răbda!

Atunci părintele a spovedit pe acea femeie, a îmbărbătat-o, a întărit-o sufletește, i-a dat canon de pocăință și a dezlegat-o de păcatele ei cele mari. A doua zi, după Sfânta Liturghie, femeia a luat agheasmă mare, a sărutat sfintele icoane și s-a întors liniștită la casa sa. Asemenea cazuri dificile se repetau de mai multe ori, însă Părintele Cleopa, cu blândețea și înțelepciunea sa, reușea întotdeauna să-i mângâie, să-i liniștească și să-i împace pe toți.

### *ÎNCHINOVIEREA PĂRINTELUI PAISIE LA SIHĂSTRIA*

În calitate de egumen și apoi stareț la Mănăstirea Sihăstria, Arhimandritul Cleopa dorea mult să aducă în obștea sa pe cel dintâi părinte duhovnicesc al său, Ieroschimonahul Paisie. Cu voia lui Dumnezeu, în anul 1948, la 1 decembrie, marele duhovnic Paisie Olaru de la Schitul Cozancea a fost închinoviat în obștea Mănăstirii Sihăstria, spre mângâierea și bucuria tuturor.

Chiar din primele zile, Ieroschimonahul Paisie a fost rânduie să povățuiască și să mărturisească credincioșii care veneau aici în număr tot mai mare. Astfel, Mănăstirea

Sihăstria, atât prin starețul ei de atunci, cât și prin duhovnicii iscusiți care-i avea, a creat un curent înnoitor de viață duhovnicească în mănăstirile din ținutul Neamț.

Zilnic veneau călugări și credincioși la Sihăstria, din alte mănăstiri și așteptau să vorbească cu Părintele Paisie duhovnicul și să-și deschidă inima înaintea lui.

Preoți, călugări, credincioși de prin sate și orașe, intelectuali și tineri de toate vârstele ieșeau luminați din chilia sa și dădeau laudă lui Dumnezeu pentru că le-a rânduit un părinte duhovnicesc atât de blând și iscusit.

Vinerea era zi de spovedanie săptămânală a monahilor. Mai mult de jumătate din obștea Mănăstirii Sihăstria se mărturisea regulat la Părintele Paisie și se mângâia de înțelepciunea, tăcerea și smerenia sa. Părintele nu vorbea mult, ci zidea duhovnicește pe toți mai ales prin bunătatea și statornicia sa. În general reușea să spovedească în medie între 50 și 100 de suflete pe zi, monahi și credincioși din toate zonele țării.

## *PRIMA RETRAGERE ÎN MUNȚI A ARHIMANDRITULUI CLEOPA*

Părintele Cleopa, umblând mulți ani cu oile mănăstirii prin munți, cunoștea toate locurile și chiliile pustnicilor din zona Sihlei și a Sihăstriei. De asemenea cunoștea și numeroși călugări sihaștri foarte nevoitori, care se osteneau în adâncul codrilor, necunoscuți de nimeni afară de Dumnezeu și de duhovnicii lor.

În anul 1948, la 21 mai, când se prăznuiesc Sfinții împărați Constantin și Elena, cuviosia sa a slujit Sfânta Liturghie cu un sobor de preoți și a rostit predica zilei, laudând râvna marilor împărați, care au dat libertate creștinilor și au construit numeroase biserici.

Sfinția sa povestea mai târziu ucenicilor săi: „În ziua Sfinților împărați Constantin și Elena țineam predică și am zis: „Să dea Dumnezeu ca și conducătorii noștri de acum să fie ca Sfinții împărați, ca să-i pomenească Biserica în veac!” Atunci unul din popor m-a și înregistrat și nici n-am apucat să-mi scot veșmintele, că a venit o mașină și mi-au zis să merg cu ei. M-au dus la Târgu Neamț și acolo m-au

pus într-un beci care nu avea decât un pat de ciment. Apoi m-au anchetat timp de cinci zile, ținându-mă fără apă și fără mâncare. Pe urmă mi-au dat drumul”.

După câteva zile, un creștin binefăcător i-a spus în taină Părintelui Cleopa să se retragă pentru un timp, fie în munți, fie în altă parte. Auzind de aceasta, starețul s-a consultat cu câțiva duhovnici și în acea noapte s-a retras în Munții Sihăstriei, la locul numit „Piciorul Cucului”, în adâncul pădurii, la peste șase kilometri mai sus de mănăstire. Acolo și-a făcut un bordei din lemn în pământ și se ruga neîncetat ziua și noaptea, cerând ajutorul și mila lui Dumnezeu și a Maicii Domnului.

O dată pe săptămână venea noaptea ieromonahul Macarie, îl spovedea și îi aducea câte ceva de mâncare. Mai venea uneori și monahul Antonie de la stână, cu care făcuse ascultare la oi.

Ne spunea Părintele Cleopa că, pe când își făcea bordeiul, veneau niște păsărele și se așezau pe creștetul lui. Iar când s-a împărtășit prima dată în fața bordeiului, au venit la el un stol de păsări, cum nu mai văzuse niciodată până atunci. Ele aveau pe frunte un semn în formă de cruce și cântau foarte frumos tot timpul cât s-a împărtășit. Apoi au zburat.

Mai târziu, terminându-și Sfintele Taine, s-a hotărât să săvârșească Sfânta Liturghie. După ce s-a pregătit, citindu-și toate rugăciunile, a așezat Sfântul Antimis pe o buturugă din apropiere și a început slujba. Când a dat binecuvântarea, zicând: Binecuvântată este împărăția Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin, a apărut din nou un stol de păsărele foarte frumoase. Păsărelele s-au așezat într-o tufă din apropiere și au început să cânte. Părintele s-a întrebat în sine: „Ce să fie aceasta?” Dar un glas tainic i-a spus: „Aceștia sunt cântăreții de la strană!”

Apoi a continuat Sfânta Liturghie și s-a împărtășit. După ce a făcut otpustul, păsărelele au zburat. Și zicea Părintele Cleopa că de atunci nu a mai văzut în pădure păsări așa de frumoase ca acelea. Desigur, faptul că s-a

împărtășit și minunea cu pășărelele l-au mângâiat foarte mult. Deci a mulțumit din inimă lui Dumnezeu pentru multă Să iubire de oameni.

Cât timp a stat în acest loc, l-a mai ajutat Protosinghelul Ioil Gheorghiu, monahul Antonie de la oi și un creștin din satul Mitocul Bălan. Semnalul de întâlnire cu părintele Antonie era acesta: ucenicul lovea o dată într-un copac și dacă părintele auzea lovitura, lovea și el o dată, în alt copac. Dacă unul nu răspundea, celălalt aștepta până auzea semnalul dinainte stabilit.

Părintele Ioil îi aducea alimente, sare, grâu, pesmeți și le pune sub un copac căzut, pentru că nu știa nimeni locul unde avea bordeiul.

Părintele Cleopa se nevoia mult în bordeiul său din pământ, rugându-se ziua și noaptea. Pentru aceea și diavolii îi făceau multe ispite și-l înspăimântau, fie treaz, fie prin somn și prin năluciri de tot felul, precum spunea mai târziu ucenicilor săi:

„Odată, pe la miezul nopții, citeam pravila, fiind la Acatistul Acoperământului Maicii Domnului. Deodată a început un duruit puternic. Măi, zic eu, este cutremur mare! Când am deschis oleacă ușa, am văzut o roată cât brazii de mare și niște arapi împrejurul ei, cu furci de foc. Și a zis unul: „Acesta-i starețul Sihăstriei! Băgați-l în roată!” Și imediat m-am trezit pe roată deasupra. Roata se învârtea și ei stăteau gata cu furcile, ca să cad de pe roată în furcile lor.

Dar eu aveam la mine Acatistierul și am zis: „Dați-vă la o parte, că am acte de la Maica Domnului!” Atunci n-am mai văzut nici roată, nici nimic... Și m-am trezit în bordei”.

Părintele Cleopa citea zilnic Acatistul Acoperământului Maicii Domnului. Într-o zi, când a deschis cartea să citească, a simțit o bună mireasmă de crini și de trandafiri. Atunci s-a rugat lui Dumnezeu să depărteze de la el acea mireasmă, pe care a simțit-o timp de 40 de zile, când deschidea cartea și voia să citească Acatistul Acoperământului, temându-se să nu fie o înșelare de la vrăjmașul. Și n-a mai citit acatistul un timp, dându-și



seama că acel miros este înșelare de la diavolul, ca să-l arunce în mândrie. Căci spunea Părintele Cleopa: „Când te rogi, nu este bine să primești niciun fel de miros sau vreo impresie simțită, că atunci vin și dracii de față și vor să te arunce în mândrie”. Când a reluat citirea acatistului, nu a mai simțit acea mireasmă. Așa a scăpat de cursele diavolului!

După șase luni de retragere în munți, Arhimandritul Cleopa a fost readus ca stareț în obștea Mănăstirii Sihăstria, spre bucuria tuturor, atât a călugărilor, cât și a credincioșilor.

După 40 de ani, Părintele Cleopa împreună cu doi ucenici au plecat pentru a căuta bordeiul în care a stat în anul 1948. Au mers încet prin pădure câteva ore la locul unde se nevoiește părintele, dar nu l-au aflat. Apoi au plecat mai departe. Când s-au întors, fiind obosiți, s-au așezat pe marginea unei râpe, pentru a gusta ceva.

În timp ce mâncau, Părintele Cleopa a observat că erau așezați chiar pe locul bordeiului. Acum însă era dărâmat. Se mai puteau vedea doar bucăți de lemn, carton, și fier. Părintele era foarte bucuros că și-a găsit bordeiul din anii tinereții și a zis: „Iată o adevărată minune! Când credeam că ne-am ostenit în zadar, Domnul ne-a bucurat cu aflarea bordeiului!” Apoi, dând slavă lui Dumnezeu, s-au întors la mănăstire.

#### *ARHIMANDRITUL CLEOPA STAREȚ LA MĂNĂSTIREA SLATINA*

După aproape un an de liniște, s-a așternut iarăși întristare peste obștea Mănăstirii Sihăstria. Era în luna august, anul 1949, când Arhimandritul Cleopa a fost chemat la Sfânta Patriarhie de către Patriarhul Justinian, care îl aprecia foarte mult, și a fost rânduit să plece cu un grup de 30 de călugări din obștea Mănăstirii Sihăstria la Mănăstirea Slatina – Suceava, pentru a înnoi obștea și viața duhovnicească de acolo.

Reîntors la Sihăstria, Părintele Cleopa a ales 30 de părinți, duhovnici, preoți, monahi și rasofori, printre care și Ieroschimonahul Paisie Olaru. Apoi, lăsând stareț la

Sihăstria pe Protosinghelul Ioil Gheorghiu, ucenicul marelui stareț Ioanichie Moroi, a rânduit plecarea la 30 august 1949.

Ruperea obștii în două și despărțirea dintre ei a fost dureroasă pentru toți. Fiecare lăcrima și se ruga, cerând ajutorul Maicii Domnului. Apoi Părintele Cleopa cu cei 30 de părinți și frați au fost însoțiți pe cale de tot soborul, iar în apropiere de Pârâul Alb și-au luat rămas bun unii de la alții, sărutându-se și lăcrimând. În clipa aceea tocmai venea la Sihăstria duhovnicul Mănăstirii Agapia, Arhimandritul Maxim, un mare protopsalt și un părinte hotărât și iscusit.

Asistând la această despărțire, i-a încurajat și pe unii și pe alții, zicând: „Părinților, de ce sunteți așa întristați? Sfinții Părinți și-au dat viața pentru Hristos și au apărât Ortodoxia, iar sfințiile voastre plângeți aici ca la râul Babilonului? auziți cum cântă Biserica: „Sfinților mucenici, care bine v-ați nevoit și v-ați încununat, rugați-vă Domnului să se mântuiască sufletele noastre!” Deci, faceți ascultare și vă va ajuta Dumnezeu cu rugăciunile Maicii Domnului!” Apoi au cântat „Cuvine-se cu adevărat” și „Apărătoare Doamnă” și s-au despărțit.

Mănăstirea Slatina, ctitoria lui Alexandru Lăpușneanu, din anul 1554, care avea doar șapte bătrâni în vechea obște, îi aștepta. Începutul a fost mai greu, dar în câteva luni de zile noua obște s-a acomodat și toate au intrat în normal.

Părintele Cleopa a început înnoirea vieții duhovnicești la Slatina, punând în bună rânduială sfințele slujbe de zi și de noapte și Sfânta Liturghie. A rânduit, de asemenea, spovedania săptămânală, școală monahală pentru frați și viață de obște după modelul Sfântului Teodor Studitul.

Din anul 1950 s-au închinoviat la Slatina și câțiva teologi iscușiți, care îl stimau în mod deosebit pe Părintele Cleopa. Între aceștia amintim pe Protosinghelul Petroniu Tănase, Ierodiaconul Antonie Plămădeală, viitorul mitropolit al Ardealului, Arhimandritul Dosoftei Morariu,

Protosinghelul Gherontie Bălan, Ieroschimonahul Daniil Tudor și Ieromonahul Arsenie Papacioc.

Toți aceștia îl ajutau pe Părintele Cleopa la buna organizare a acestei mănăstiri voievodale, făcând din Mănăstirea Slatina o adevărată academie duhovnicească, unică în acea vreme în întreaga țară.

Vestea înnoirii acestei mănăstiri s-a răspândit peste tot, încât veneau în pelerinaj numeroși credincioși, studenți, intelectuali, oameni de toate vârstele și clasele sociale, și primeau sfaturi de la Părintele Cleopa și de la ceilalți duhovnici. Sub povățuirea Protosinghelului Petroniu s-a organizat și un frumos cor bisericesc, format din peste 30 de frați tineri, care te mișca până în adâncul sufletului.

Așa a început înnoirea duhovnicească a Mănăstirii Slatina.

### *POVATUITOR DUHOVNICESC AL MAI MULTOR MĂNĂSTIRI DIN MOLDOVA*

Arhimandritul Cleopa a fost rânduit de Mitropolia Moldovei să supravegheze și să îndrume viața duhovnicească a mai multor mănăstiri din împrejurimi: Putna, Moldo vita, Râasca, Sihăstria și schiturile Sihla și Rarău, după modelul Mănăstirii Slatina. De aceea mergea cu regularitate la fiecare dintre ele și, după ce le cerceta și dădea sfaturi duhovnicești, se întorcea din nou la Slatina.

Preacuviosia sa pune accent cel mai mult pe ascultarea cu dragoste, spovedania săptămânală, rugăciunea „Doamne Iisuse” și participarea la sfintele slujbe; iar la chilii cerea pravila rânduită și împlinirea canonului călugăresc. Căci numai așa se pot forma călugări buni, râvnitori pentru Hristos, ascultători și smeriți. Iar când se iveau anumite tulburări sau ispite în aceste mănăstiri, părintele trimitea unul sau doi duhovnici și făcea pace și liniște.

În toate mănăstirile amintite mai sus se făcea regulat școală monahală și se menținea aceeași rânduială de viață duhovnicească.

Timp de trei ani de zile, toate aceste mănăstiri au

progresat mult în viața monahală, datorită atât stareților respectivi, cât mai ales Arhimandritului Cleopa, care supraveghea îndeaproape buna desfășurare a vieții duhovnicești, spre lauda lui Dumnezeu și bucuria credincioșilor.

### *CUM A SCĂPAT PĂRINTELE CLEOPA DE STAREȚIA MĂNĂSTIRII NEAMȚ*

Pe la începutul anului 1951, Patriarhul Justinian, dorind să înnoiască duhovnicește Mănăstirea Neamț, cea mai mare lavră din țară, a propus să-l transfere pe Arhimandritul Cleopa la Neamț cu 70 de călugări din Slatina și Sihăstria.

Părintele Cleopa, auzind aceasta, s-a întristat mult și s-a rugat Maicii Domnului să-l izbăvească de această ispită, amintindu-și de sfatul duhovnicului Vichentie de la Mănăstirea Agapia, care spunea: „Măi băiete, când vei da de necazuri mari, să postești trei zile și să te rogi cu lacrimi și Dumnezeu te va învăța ce să faci!” Și iată cum a procedat.

Într-o noapte s-a închis în chilia sa, știind numai ucenicul său, Ieromonahul Serapion, și s-a rugat cu post timp de șapte zile, de luni până Duminică.

După șapte zile, noaptea, cum stătea pe scaun și ațipise puțin, a văzut o lumină cerească în jurul icoanei Maicii Domnului din perete. Apoi Maica Domnului i-a grăit din icoană, zicându-i: „Nu te întrista pentru tulburările de la Mănăstirea Neamț, că le voi liniști eu. Dar să nu fii în îndoială”. Căci un gând îi spunea să se ducă la Neamț și altul, să se ducă la pustie.

Apoi s-a dus la duhovnicul său, Ieroschimonahul Paisie, s-a spovedit și i-a spus tot ce a auzit și a văzut la icoana Maicii Domnului din chilie. Bătrânul i-a zis: „Este un semn dumnezeiesc. Dar nu mai spune deocamdată nimănui vedenia aceasta.

Acum pregătește-te și mâine să te împărtășești. Și de va fi de la Dumnezeu să te ducă la Mănăstirea Neamț, Maica Domnului o să te ajute. Iar de nu va fi voia Lui, vei rămâne pe loc”.

A doua zi, după Sfânta Liturghie, Părintele Cleopa a primit vestea că patriarhul s-a sfătuit cu mai mulți și a hotărât să rămână lucrurile pe loc, ca mai înainte. Așa s-au liniștit toate, cu rugăciunile Maicii Domnului și cu binecuvântarea duhovnicului său, Ieroschimonahul Paisie.

*A DOUA RETRAGERE ÎN MUNȚI*

*A STAREȚULUI CLEOPA.*

*ÎNTRE ANII 1952 - 1954*

Până în primăvara anului 1952, Mănăstirea Slatina a înflorit mult, numărându-se printre cele mai organizate mănăstiri din țara noastră. Acum avea peste 80 de viețuitori, dintre care 60 erau tineri. Credincioșii veneau în sărbători să asculte sfintele slujbe și predica Părintelui Cleopa, care mișca inimile tuturor. Astfel toate se desfășurau în pace și cu bună rânduială. Însă Părintele Cleopa spunea în taină către ucenicii săi: „Eu sunt numai cu trupul aici la Slatina, dar cu sufletul sunt tot acolo la Sihăstria, unde m-am călugărit și am trăit atâția ani”.

Diavolul însă, care nu doarme niciodată, nu putea răbda buna nevointă și armonia monahilor din Mănăstirea Slatina. De aceea a îndemnat securitatea de atunci să facă o anchetă amănunțită în obștea acestei mănăstiri. Sosind noaptea, organele de securitate au venit într-un număr mare, au cercetat și amenințat pe stareț și pe cei mai de seamă din mănăstire. La urmă au reținut pe câțiva dintre ei, în frunte cu Părintele Cleopa, Ieromonahul Arsenie Papacioc și fratele Constantin Dumitrescu.

Ducându-i la Fălticeni, i-au anchetat toată noaptea. Atunci Părintelui Cleopa i se reproșă: „Dumneata sabotezi economia națională și spui că astăzi este Gheorghe, și mâine Vasile și este sărbătoare, iar oamenii pun țațina jos și nu mai lucrează!”

Părintele Cleopa însă le răspundea: „Cum să nu spun că este sărbătoare, dacă este scrisă în calendar de Sfânta Biserică?” La sfârșit i-au spus părintelui să nu mai facă propagandă religioasă și i-au dat drumul.

Ajungând noaptea la mănăstire, Părintele Cleopa s-a spovedit la duhovnicul său și, cu sfatul lui, s-a retras în

taină, împreună cu Ieromonahul Arsenie Papacioc, în Munții Stânisoarei și în alte locuri necunoscute de noi, până s-au liniștit tulburările de la Slatina. Unul altuia se spovedeau și aveau Sfintele Taine cu ei, din care se împărtășeau la două-trei săptămâni, ei nefiind împreună tot timpul. Au stat ascunși multă vreme în pădurile din preajma satelor Negrileasa și Ostra, adăpostindu-se la o stână părăsită și primind alimente o dată pe lună de la un bun creștin, pe nume Straton.

Mulți lupi erau atunci prin Munții Stânisoarei, dar cei care le aduceau de mâncare nu se temeau de ei, pentru rugăciunile celor doi pustnici tăinuți.

După întoarcerea sa la Sihăstria, Părintele Cleopa povestea uneori momente din pribegia sa în munți:

„Când eram prin pădure, pribeag, mă mai cercetau „prietenii” mei, care erau aceștia: moș martin și vicleana vulpe. Cu „moșul” scăpăm mai ieftin. Când îl auzeam mormăind, îi aruncam câte un cartof și pleca; dar cu vulpea nu era tot așa. Ea venea noaptea până la ușa bordeiului și dacă, din întâmplare, uitam ceva de mâncare afară, bucuria ei. Avea ea grijă!

Odată am uitat ceaunul în care făceam mâncare. Mai avea ceva în el. A venit vulpea fără nicio rușine și a început să mănânce. Eu am văzut-o pe ferestruică și am ieșit afară. Ea, când m-a văzut, a dat să fugă, dar toarta ceaunului i-a căzut după cap. Acum nu-mi era de mâncare, îmi părea rău de ceaun, că nu mai aveam în ce să fac mâncare. Fugeam după ea și strigam: „Lasă ceaunul!...” Dar ea, tot vicleană. S-a apropiat de o creangă, a agățat ceaunul, a scos capul și a fugit. Eu am fost bucuros că mi-a rămas ceaunul!

Am avut și alți prieteni mai grozavi. Aceștia erau pâsii sau șobolanii de pădure.

Dacă nu știi să te organizezi, aceștia te lasă fără mâncare în toiul iernii. Aveam în chilie un sac cu posmag legat la grindă. Cum se lăsa seara, veneau și „enoriașii”.

Au găurit bordeiul și veneau la posmag. Mie nu-mi era de posmag, pe cât mă supăram că nu pot să-mi fac pravila.

Cum începeam să citesc, ei începeau să ronțăie la posmag. Ce să fac? Am luat un băț în mâna dreaptă și Psaltirea în mâna stângă. Așa îmi făceam eu pravila: Doamne, auzi rugăciunea mea, iar cu bătui, „poc” după pâsii! După ce loveam, se făceau că-s morți. Apoi continuam: ascultă cererea mea și alte câteva stihuri, și iar începeau să ronțăie și eu cu bâta iar îi loveam. Și iaca așa îmi făceam eu pravila până am astupat toate găurile”.

Odată, mergând prin pădure, într-o toamnă târzie, l-a prins o ploaie rece, care l-a udat până la piele. Fiind foarte departe de bordei, a trebuit să meargă o bucată bună de drum cu hainele ude. Pe cale, fiind frig și suflând și un vânt rece, aproape a anchilozat și a căzut jos nu departe de bordei, fără a se mai putea mișca.

Părintele se gândea: „Acum voi muri și nu am Sfânta împărtășanie la mine”.

Atunci s-a rugat fierbinte și încet-încet s-a târât până la adăpost. Acolo cu greu și-a făcut focul, s-a așezat lângă el, s-a uscat și așa și-a revenit și a scăpat de moarte.

Dar Părintele Cleopa a avut și altfel de ispite, după cum ne spunea:

„Eram într-o noapte la ora unu în bordei. Făcusem Miezonoptica și eram pe la sfârșitul Utreniei, când deodată aud: buf, buf, buf...! se cutremura pământul. Eu am ieșit să văd ce se aude, dar când am deschis ușa la bordei am văzut afară o lumină mare și în lumină, o mașină de alamă cu multe roti.

Din ea a coborât un om înalt, cu ochii mari, pe jumătate albi și pe jumătate negri, care numai atât a zis apăsător: „Ce cauți aici?” Atunci mi-am adus aminte ce zic Sfinții Părinți. Că dacă ai Sfintele Taine, Îl ai pe Hristos viu! Eu aveam Sfintele Taine într-o scorbură de brad în bordei. Și când am văzut așa, am intrat repede înăuntru, am cuprins bradul cu Sfintele Taine în brațe și numai atât am zis: „Doamne Iisuse, nu mă lăsa!”

Să vezi tu atunci rugăciune când este dracul la ușă! Și când m-am uitat din nou afară, l-am văzut cum se dădea înapoi alungat de puterea lui Hristos. Lângă bordei era o

râpă mare unde a căzut acel duh necurat. Dar cum a căzut? Când a ajuns la râpă, s-a dat de trei ori peste cap cu tot cu mașină și pe urmă a căzut și s-a făcut un zgomot mare de mi-au țiuit urechile până a doua zi la ora unu”.

Altă dată, în timp ce stătea în bordei, a auzit iarăși zgomot. Și când a ieșit afară, se făcea că începuse un adevărat război. Vedeă tancuri venind spre el, soldați înarmați alergând, și i se părea că o întreagă armată încerca să-l prindă. Atunci a început rugăciunea lui Iisus și toată năluca a dispărut.

Povestea și Părintele Arsenie o întâmplare din pustie cu Părintele Cleopa: „Ne-a apucat odată o ploaie mare într-o pădure nu prea înaltă, mare cât casa. Părintele Cleopa era într-o parte și eu într-altă parte. Căutam tufișuri mai dese să ne adăpostim. Părintele însă insista, așa, pe sub ramuri, să vin la el. Până acolo erau cam 30 de metri. Eu ziceam că locul meu este mai bun, iar sfinția sa zicea că locul lui. Atunci m-am gândit: „Nu! Stai, măi băiete! Ia să ascult eu pe Părintele Cleopa!” Am fugit de acolo și imediat a trăsnet locul acela în care am fost eu. M-a impresionat! Iată ce înseamnă ascultarea!”

În iarna anului 1953, fiind foarte frig, Părintele Cleopa era primit prin casele răzlețe ale credincioșilor. Seara, părintele ținea câte un cuvânt de folos la cei din casă. Apoi zicea gazda: „Părinte, am un nepoțel. Să vină și el?” „Da, să vină!”

După un timp iarăși zicea: „Părinte, am și o nepoată. Să vină și ea să asculte cuvântul?” „Să vină și ea!” Dar când observa părintele că se adună prea mulți, lăsa un bilețel pe masă, pe care scria: „Eu am plecat. Iertați-mă!” și se retrăgea în munți.

Pe când se afla la un credincios, a avut și o altă ispită. Vrajmașul, luând chip de veveriță, s-a așezat deasupra icoanei în camera unde locuia. Părintele, mâniindu-se, a aruncat cu ceva după ea. Dar imediat după aceea a început să plângă, căci, de fapt, trebuia să se folosească numai de rugăciune în lupta cu diavolul.

Părinții Cleopa și Arsenie s-au nevoit în Munții



Stânisoarei până în vara anului 1954, când Patriarhul Justinian a obținut aprobare ca cei doi nevoitori să se reîntoarcă la mănăstire sau să vină la Patriarhie.

Când au venit să-l scoată din pustie pe Părintele Cleopa și să-l ducă la Patriarhie, se temea ca nu cumva să fie o cursă. Dar a început a se ruga lui Dumnezeu ca să-i arate dacă trebuie sau nu să meargă. Atunci i-a venit în minte cuvântul Sfântului Ioan Scărarul, care zice: „Rușine îi este păstorului să se teamă de moarte, când moartea este rânduită de ascultare”! Și și-a zis părintele: „Cine mă cheamă? Mă cheamă Patriarhul Bisericii! Dacă mă trimite la moarte, merg la moarte!”

Astfel, după mai bine de doi ani de nevoință pustnicească, Părinții Cleopa și Arsenie au plecat la București însoțiți de Ieroschimonahul Daniil Tudor.

Aici au fost primiți cu multă dragoste de Patriarhul Justinian, cu care se sfătuiau duhovnicește în fiecare seară.

Apoi au fost trimiși și la mai multe mănăstiri din jurul Capitalei pentru a spovedi și a povățui pe călugări.

După aceea Părinții Cleopa și Arsenie s-au reîntors la Mănăstirea Slatina, spre bucuria călugărilor și a credincioșilor din partea locului.

### *ACTIVITATE MISIONARA CU CREDINCIOȘII DE STIL VECHI*

În primăvara anului 1955 s-a organizat, mai ales în Moldova, o acțiune de lămurire și combatere a stilului vechi, iulian. În această încercare de readucere a credincioșilor stiliști în sânul Bisericii Ortodoxe, au fost rânduiți zeci de teologi, stareți și duhovnici, care umblau prin satele cu stiliști și încercau să-i reîntoarcă la Biserica mamă.

La această mișcare a participat în mod deosebit și Arhimandritul Cleopa Ilie, starețul Mănăstirii Slatina, care era vestit canonist și cunoștea foarte bine Pidalionul și Dreptul canonic al Bisericii Ortodoxe. S-a mers prin toate satele afectate de stilism, s-au făcut consfătuiri canonice pe tema vechiului și noului calendar, s-au dat destule explicații celor răzvrătiți, și o parte din credincioșii stiliști

au revenit în sânul Bisericii străbune spre bucuria tuturor.

### *PELERINAJ PE LA SFINTELE MĂNĂSTIRI*

La începutul anului 1956, Arhimandritul Cleopa se retrage din ascultarea de stareț al Mănăstirii Slatina, lăsând în locul său pe Protosinghelul Emilian Olaru, un ucenic al lui. Iar el, însoțit de doi ucenici, a fost chemat într-o misiune duhovnicească la Timișoara și Arad. Aici a întâlnit pe Mitropolitul Banatului, Vasile Lăzărescu, care tocmai atunci pregătea racla pentru moaștele Sfântului Iosif cel Nou de la Partos.

De aici, Părintele Cleopa vizitează Mănăstirea Vasiova, unde a slujit mai mulți ani vestitul duhovnic Vichentie Mălău, unul dintre cei mai mari duhovnici ai țării noastre, despre care sfinția sa afirma că „ar putea fi canonizat oricând”.

Apoi Părintele Cleopa cu ucenicii săi a fost trimis la Mănăstirea Gai din apropiere de Arad, unde a stat un timp. Aici a pus rânduială duhovnicească întocmai ca la Sihăstria. Dar când a tras clopotul de Utrenie, credincioșii, nefiind deprinși cu slujba de miezul nopții, au chemat pompierii să stingă focul, crezând că s-a aprins mănăstirea. Părintele i-a chemat în biserică și le-a ținut o predică mișcătoare de suflet. Printre cuvintele spuse de el au fost și acestea: „Focul care s-a aprins aici la Mănăstirea Gai, să nu se mai stingă până la sfârșitul lumii!”

De la Gai, Părintele Cleopa era invitat din când în când la Episcopul Aradului, Andrei Magieru, cu care se sfătuia duhovnicește și pe care l-a și spovedit.

După ce vizitează și alte mănăstiri din partea locului, se întoarce din nou în Moldova și se stabilește pentru câteva luni la Mănăstirea Putna. Aici a fost solicitat să ajute la înnoirea duhovnicească a acestei mănăstiri, unde fusese numit un nou stareț, în persoana Arhimandritului Dosoftei Morariu, unul din ucenicii săi din tinerețe.

La Mănăstirea Putna vorbea zilnic cu mult patos tuturor pelerinilor din țară și de peste hotare despre vitejia bine credinciosului voievod Ștefan Vodă al Moldovei, despre jertfa cu care și-a apărat țara și dreapta credință și

despre numeroasele sale ctitorii, care dăinuiesc și astăzi pe pământul nostru sfânt.

Aici a avut prilejul să vorbească atât la tineri, cât și la vârstnici, la români, ca și la străini, despre frumusețile Ortodoxiei, despre eroismul înaintașilor noștri, despre frumoasele mănăstiri pictate în exterior atât de minunat, spre slava lui Dumnezeu și binecuvântarea neamului românesc.

În acest scurt popas la Mănăstirea Putna, Părintele Cleopa a îmbinat în predicile sale, în chip armonios, evlavia ortodoxă străbună cu patriotismul înaintașilor noștri și, nu mai puțin, cu jertfa atâtor generații de monahi, care au ținut vie candela dreptei credințe și sufletul neamului nostru.

În toamna anului 1956, Părintele Cleopa își ia cojocul și cărțile sale duhovnicești, pe care le iubea atât de mult, și se întoarce la metanie, în Sfânta Mănăstire Sihăstria, povățuită în acea vreme de Protosinghelul Ioil Gheorghiu, ucenicul de chilie al marelui stareț Ioanichie Moroi.

#### *MĂNĂSTIREA SIHĂSTRIA ÎNTRE ANII 1949 - 1959*

Smeritul stareț, Protosinghelul Ioil, urmașul Arhimandritului Cleopa, a condus cu multă înțelepciune obștea Mănăstirii Sihăstria timp de zece ani. Cea mai mare virtute a sa era prezenta regulată, în fiecare zi și noapte, la toate slujbele bisericii.

Era primul care intra și ultimul care ieșea din biserică. De aceea, când vedea câte un frate sau părinte că întârzie la sfintele slujbe, îi zicea: „Tătucuță, veniți la timp la biserică! Să nu pierdeți sfintele slujbe, dacă nu aveți altă ascultare, că de aceea am venit la mănăstire!”

Preacuviosia sa avea vocația bisericii mai mult decât toți părinții și frații mănăstirii și era o icoană vie pentru fiecare. Apoi era și duhovnicul obștii împreună cu Ieroschimonahul Paisie Olaru, reîntors în anul 1953 de la Slatina. Acești doi părinți aleși de Dumnezeu au împodobit viața duhovnicească în Mănăstirea Sihăstria, menținând-o la aceeași măsură ca și în timpul stăreției Părintelui Cleopa, adunând în jurul lor numeroși tineri iubitori de

Hristos.

În toamna anului 1956, Părintele Cleopa a revenit și el la metanie cu conștiința împăcată că a făcut ascultare unde a fost trimis de Biserică. De acum viața duhovnicească la Sihăstria se întărește și mai mult. Părintele Cleopa spovedea și povățuia pe credincioși la chilia sa din deal; Părintele Paisie spovedea și învăța pe fiii săi duhovnicești la chiliile din pădure, fiind foarte iubitor de tăcere și liniște; iar Părintele Ioil era întotdeauna prezent întâi la biserică și apoi la stăreție.

Cei trei părinți sporiți în rugăciune și har au dat o nouă dimensiune duhovnicească Mănăstirii Sihăstria în acești ani de cumpănă. Modelul viu al fiecăruia dintre ei îndemna pe fiii lor duhovnicești să se roage mai mult, să facă voia Domnului și să se pregătească pentru zilele grele care se întrezăreau la orizont.

Obștea Mănăstirii Sihăstria trecuse de 80 de părinți și frați, toți râvnitori și rugători, toți iubitori de Hristos. Cea mai mare bucurie a obștii era ascultarea zilnică a Dumnezeieștii Liturghii și a slujbelor de la miezul nopții. Tinerii făceau ascultare în timpul zilei și erau prezenți la biserică mai ales noaptea; iar bătrânii erau nelipsiți de la biserică atât ziua, cât și noaptea.

Toate se făceau în liniște, cu pace, cu bucurie și cu sfat și toți ascultau de cei trei mari duhovnici ai Sihăstriei: Părinții Paisie, Cleopa și Ioil. Părintele Paisie își îndemna ucenicii la viața de liniște, de tăcere și rugăciune. Părintele Cleopa îi îndemna pe toți, călugări și mireni, să nu uite de ceasul morții, să asculte de duhovnic și să apere, cu timp și fără timp, dreapta credință ortodoxă. Iar starețul Ioil îi îndemna să nu lipsească de la slujbele bisericii.

Astfel Mănăstirea Sihăstria devenise o cetate duhovnicească a Ortodoxiei românești, un lăcaș de rugăciune pentru toți fiii Bisericii lui Hristos și o casă de liniște sufletească și de bucurie, unde te puteai întâlni mai ușor cu Dumnezeu.

Între anii 1956 - 1959, Sihăstria, ca și celelalte mănăstiri românești, a trăit câțiva ani de liniște și aleasă

sporire duhovnicească, dar la orizont se întrezărea o mare furtună împotriva Bisericii lui Hristos. Ateismul și sectarismul de toate nuanțele pregăteau un nou atac împotriva Ortodoxiei, atât de încercată de-a lungul istoriei.

Căci acesta a fost dintotdeauna destinul Bisericii apostolice: să fie permanent persecutată, permanent supravegheată, însă permanent vie, tare, biruitoare și mântuitoare.

### *PERSECUȚIA ÎMPOTRIVA BISERICII DIN ANII 1959 - 1964*

Persecuția din anii 1959 - 1964 a însemnat cea mai grea perioadă a monahismului românesc din secolul XX.

Persecuția a început în luna aprilie, anul 1959. Mai întâi au fost excluși din monahism pentru toată viața stareții și duhovnicii care aveau o activitate duhovnicească mai intensă și la care veneau mulți credincioși. În aceeași lună a fost exclus din toate mănăstirile din țară întregul tineret, adică frații și rasofori.

Spre sfârșitul anului 1959 s-a votat de către guvernul ateu din București un decret special prin care erau excluși din mănăstiri toți călugării până la 55 de ani și maicile până la vârsta de 50 de ani. Decretul a fost aplicat cu severitate, sub controlul securității și cu supravegherea organelor politice din fiecare zonă. Până în primăvara anului 1960 au fost excluși din mănăstiri peste 4.000 de monahi și monahii.

Cele mai greu lovite au fost însă mănăstirile din Moldova, fiind mai multe și cu vocație duhovnicească mai mare. Unele mănăstiri, ca Sihăstria și Slatina, au fost transformate în mănăstiri-azil; Sihăstria pentru monahi bătrâni și Slatina pentru maici bătrâne. La Sihăstria au fost aduși peste 40 de bătrâni din mănăstirile Moldovei, care, după mai mulți ani, s-au mutat la Domnul. Mormintele lor se găsesc în cimitirul mănăstirii.

Schiturile mici, mănăstirile rămase fără călugări, ca și mănăstirile profund misionare au fost închise sau transformate în parohii, pe care le deserveau preoții de mir, iar primirea de noi tineri în mănăstiri era interzisă și

supravegheată de securitate.

Starețul Mănăstirii Sihăstria, Protosinghelul Ioil Gheorghiu, împreună cu Ieromonahul Varsanufie Lipan, ucenicul Arhimandritului Cleopa, au fost și ei excluși din monahism, la 22 aprilie 1959, fiind trimiși fiecare cu domiciliul forțat în satul natal - Protosinghelul Ioil, în comuna Dumbrava Roșie și Ieromonahul Varsanufie, în comuna Pipirig - Neamț. Astfel, Mănăstirea Sihăstria își pierduse starețul și peste 40 de viețuitori sub vârsta impusă de decret, iar Arhimandritul Cleopa își pierduse ucenicul de chilie și majoritatea fiilor săi sufletești.

### *A TREIA RETRAGERE ÎN MUNȚI*

Văzând această situație grea și știind că este mereu supravegheat de organele politice, Părintele Cleopa, îndemnat de Duhul Sfânt, s-a retras din nou - pentru a treia oară - în Munții Moldovei, la mult iubita sa liniște. Întâi s-a dus în pădurile din jurul comunei Hangu.

De aici s-a îndreptat spre nord, către Muntele Hălăuca - Pipirig. Apoi, și-a făcut un mic bordei din lemn, nu departe de culmea Muntelui Petru Vodă, unde a stat peste doi ani, fiind ajutat de un creștin devotat din partea locului, numit Pavel Marin.

Prin anul 1962 a venit la el și ucenicul său, Părintele Varsanufie, cu care s-a nevoit împreună în mai multe locuri mai bine de trei ani. Printre cei care l-au ajutat în mod deosebit pe Părintele Cleopa în această retragere au fost Dumitru Niță și Gheorghe Olteanu din Dolhești, comuna Pipirig, precum și rudele Părintelui Varsanufie din aceeași comună.

Ambii părinți se spovedeau unul la altul săptămânal și se împărtășeau la două-trei săptămâni cu Sfintele Taine aduse din Mănăstirea Sihăstria.

Pe măsură ce treceau anii, toți așteptau cu nerăbdare reîntoarcerea acasă a Părintelui Cleopa. Toți doreau să vină, dar poate cel mai mult bătrâna sa mamă, Maica Agafia din Mănăstirea Agapia Veche. Nu-l văzuse de aproape șase ani și n-ar fi vrut să plece la Domnul fără să-l mai întâlnească o dată.

Părintele Cleopa însă nu mai venea. Se învățase cu liniștea și cu neîncetata rugăciune, iar mângâierile Duhului Sfânt îi odihneau sufletul ziua și noaptea.

Ajutat de rugăciunile tuturor fiilor săi duhovnicești, era încă sănătos și se îndeletnicea, pe lângă rugăciune, și cu scrierea cărților sfinte, „pe rădăcinile brazilor”, după cum mai târziu singur mărturisea.

Iată titlurile câtorva din scrierile sale realizate în cei peste cinci ani de nevoință pustnicească în munți: Predici pentru monahi, numită și Urcuș spre înviere; Spovedania arhierilor, Spovedania stareților, Spovedania duhovnicilor, Spovedania preoților de mir, Spovedania monahilor, Despre vise și vedenii, precum și Minunile lui Dumnezeu din zidiri.

Arhimandritul Cleopa a scris și alte cuvinte de folos, din care unele s-au tipărit, iar altele s-au pierdut cu timpul. Dar cele care s-au păstrat până astăzi dovedesc că părintele era foarte râvnitor pentru Sfânta Scriptură, pentru scrierile Sfinților Părinți și Sfintele Canoane, și mai ales pentru neîncetata rugăciune.

Sfinția sa se ruga în singurătate între 10 - 12 ore în timp de o zi și o noapte. După cum ne spunea mai târziu ucenicul său, Ieromonahul Varsanufie, Părintele Cleopa obișnuia să citească dimineața următoarele rugăciuni: Rugăciunile dimineții, câteva acatiste, din care nu lipseau Acatistul Mântuitorului și al Bunei Vestiri. Apoi citea Canonul de pocăință, Canonul îngerului păzitor, Canonul puterilor cerești și câteva catisme din Psaltire.

După amiază citea Vecernia, Pavecernita și câteva canoane din Bogorodiciță.

Apoi, după o mică pauză, mânca o dată în zi către seară și continua cu rugăciunile de seară și Paraclisul Maicii Domnului. În restul timpului repeta rugăciunea lui Iisus. Se învrednicise să dobândească și rugăciunea inimii, cum ne spunea ucenicul său, încât uneori plângea cu lacrimi fierbinți și simțea o mare căldură duhovnicească în inima sa, care ardea ca o văpaie de foc.

*SIHĂSTRIA FĂRĂ PĂRINTELE CLEOPA*

În perioada persecuției, în Mănăstirea Sihăstria slujbele se făceau cu greutate din lipsă de slujitori. Duhovnicii erau tot mai puțini, credincioșii veneau pe la mănăstiri cu oarecare teamă, iar tinerii care doreau să rămână, erau primiți ca lucrători în haine civile.

Lipsa Arhimandritului Cleopa și a Protosinghelului Ioil Gheorghiu, a îngreuiat și mai mult viața duhovnicească. Acum toată greutatea apăsa pe umerii bătrânului duhovnic Paisie. Mai mult decât toți, sfinția sa spovedea ziua și noaptea călugări și mireni; mângâia, îmbărbăta, dădea speranță tuturor, rugându-se lui Dumnezeu cu credință.

Toți întrebau de Părintele Cleopa și-l pomeneau la sfintele lor rugăciuni. Toți ar fi dorit măcar să-l vadă și să se bucure de cuvintele sale, dar nimeni nu știa unde anume se nevoiește și se roagă lui Dumnezeu. Însă toți simțeau tainic puterea rugăciunilor lui. Și această încredințare dădea speranță tuturor că mai devreme sau mai târziu se va reîntoarce la fiii săi sufletești.

Noul stareț al Mănăstirii Sihăstria, Protosinghelul Caliopie Apetri, a fost rânduit în mod providențial să conducă această obște. El era, de fapt, ucenicul Părintelui Cleopa, cu care stătuse împreună și la Mănăstirea Slatina. Totodată, era un părinte foarte curajos, îndrăzneț, râvnitor pentru cele sfinte și plin de bunătate.

Toate aceste calități, împreună cu harul lui Dumnezeu, l-au ajutat să mențină în aceeași râvnă și rânduială obștea Mănăstirii Sihăstria, timp de 12 ani.

Slujbele se făceau tot așa de frumoase ca în trecut, se rosteau predici, credincioșii veneau din ce în ce mai numeroși și starea critică din anii 1959 - 1962 s-a ameliorat mult după 1963.

De aceea putem zice împreună cu Prorocul David: Cine este Dumnezeu mare ca Dumnezeul nostru? Tu ești Dumnezeu, Care faci minuni!

### *LACRIMILE MAICII AGAFIA*

Era în vara anului 1964. Evenimentele din lume decurgeau spre binele creștinătății. Oamenii își recăpătau



speranța zilei de mâine. Mănăstirile, aceste cetăți ale Ortodoxiei milenare, se rugau stăruitor pentru biruința Crucii lui Hristos.

Bisericile erau tot mai pline de credincioși, pelerinajele pe la mănăstiri se înmulțiseră, iar Dumnezeu se întorsese cu fata spre noi, păcătoșii.

Veneam de la Târgu Neamț spre Mănăstirea Sihăstria, prin Agapia Veche. Voiam să mai mângâi pe mama Părintelui Cleopa și să-i duc câte ceva din cele de nevoie.

Când am ajuns în poarta mănăstirii, bătrâna Maică Agafia aștepta să vină câte un închinător ca să-i vorbească. Cum vedea pe cineva intrând în incinta mănăstirii, Maica Agafia, fără să-l cunoască, îl întreba: „Ascultă, dumneata! N-ai văzut pe Cleopa meu?” Credinciosul îi spunea: „Nu, maică, nu-l cunosc!”

Când veneau alți credincioși să se închine, bătrâna se apropia de ei și-i întreba și pe ei cu lacrimi în ochi: „N-ați văzut cumva pe Cleopa meu?” Iar ei îi răspundeau: „Nu știm, maică, nu l-am văzut!” Atunci bătrâna, suspinând, își ștergea lacrimile din ochi, privind undeva departe.

Înțelegând marea ei durere, m-am apropiat de Maica Agafia să-i dau cele pregătite pentru ea, și i-am spus cu blândețe:

— Maică Agafie, nu mai întreba pe oameni unde este Părintele Cleopa, că ei nu știu unde se află!

Atunci bătrâna mi-a spus cu lacrimi de durere:

— Ei, Părinte Ioanichie, dacă n-ai fost mamă!... Cuvintele ei m-au umplut de lacrimi și, după ce m-am închinat în biserică, i-am spus:

— Lasă, Maică Agafie, că în curând Părintele Cleopa va veni la Sihăstria! apoi am plecat peste munte la mănăstire.

A doua zi după amiază, Maica Agafia, cuprinsă de dor pentru fiul ei, Cleopa, și-a luat bătui în mână și, fără să spună nimic la maici, a pornit peste munte spre Sihăstria. Dar, fiind singură și având peste 88 de ani, a rătăcit poteca în pădure și spre seară, a găsit-o un om și a dus-o la o

cabană forestieră. Nu mai știa nici să se întoarcă înapoi, nici să vină la Sihăstria. Muncitorii de la cabană i-au dat o cameră de dormit peste noapte. În acest timp clopotele Mănăstirii Agapia Veche se trăgeau neconținut și toate surorile o căutau prin pădure. Abia a doua zi pe la amiază au aflat-o și au întrebat-o:

— Cum ai ajuns aici, Maică Agafia?

— Am vrut să mă duc la Sihăstria, să văd dacă n-a venit Cleopa meu! Dar m-am rătăcit. M-a adus un om la cabana asta și nu știu pe unde să merg.

— Hai că te ducem noi, Maică Agafia!

Ajungând la Sihăstria, Maica Agafia a îngenuncheat în fața mormintelor celor doi fii ai ei, Vasile și Gherasim, și, după ce a plâns singură îndeajuns, s-a sculat, a sărutat crucile, s-a închinat în biserică și a spus surorilor:

— De-acum pot să mor! Dar nu mă lăsați să rămân aici?

— Nu, Maică Agafie! Hai să mergem înapoi!

— Hai să mergem...

### *REÎNTOARCEREA PĂRINTELUI CLEOPA LA MĂNĂSTIREA SIHĂSTRIA*

În luna august 1964, bucuria negrăită a eliberării țării și a tuturor românilor robiți de comunism cuprinsese pe toți. Închisorile rămăseseră goale, cei care supraviețuiseră au fost eliberați, mănăstirile și toată țara făceau rugăciuni de mulțumire lui Dumnezeu și toți sperau în mai binele zilei de mâine.

La sfârșitul aceleiași luni, însoțit de un binevoitor, am ajuns la bordeiul Părintelui Cleopa, tănuț de vederea celor mulți. Îngenunchind, i-am sărutat mâna, ne-am îmbrățișat și am plâns împreună. Mi se părea că visez. Apoi, Domnul întărindu-ne, ne-am rugat îndelung, și i-am spus Părintelui Cleopa: „Preacuvioase părinte, am venit, trimis de părinții de la Sihăstria, să vă aducem acasă, după aproape șase ani de despărțire. S-au deschis închisorile și Dumnezeu ne-a binecuvântat țara cu puțină libertate. Deci, vă rugăm să vă întoarceți la Sihăstria!

Toți părinții vă așteaptă plângând de bucurie. Vă

așteaptă și credincioșii, dar cel mai mult vă dorește Părintele Paisie, duhovnicul nostru al tuturor, care v-a crescut de mic, și Maica Agafia, mama sfinției voastre!...”

Părintele Cleopa însă ezita. Se învățase cu liniștea. O luptă tainică era în sufletul său. Să renunțe la liniște pentru folosul altora? Sau să rămână mai departe la pustie? Atunci, văzându-l în această cumpănă, l-am lăsat să se roage lui Dumnezeu încă două săptămâni. La 29 septembrie, de ziua Sfântului Chiriac Sihastrul, Părintele Cleopa cu ucenicul său, Varsanufie, mergând peste munți și văi, prin păduri cunoscute numai de ei, au sosit în Mănăstirea Sihăstria.

Bucuria a fost mare, părinții și frații îl sărutau cu lacrimi în ochi și dădeau slavă lui Dumnezeu că s-a întors iarăși sănătos la chilia sa. Drept mulțumită, în seara aceea s-a făcut priveghere de noapte. Ziua următoare, Părintele Cleopa a petrecut-o împreună cu duhovnicul său, Ieroschimonahul Paisie.

Așa a fost reîntoarcerea în obștea Sihăstriei a Arhimandritului Cleopa.

### *ACTIVITATEA DUHOVNICEASCA A PĂRINTELUI CLEOPA*

Vestea venirii sale în Mănăstirea Sihăstria s-a răspândit în câteva zile în toată țara. Încet, încet, au început iarăși să-l viziteze grupuri de credincioși de pretutindeni, să-i ceară sfat și să primească binecuvântare.

Așa a început Părintele Cleopa să mângâie din nou lumea, să rostească zilnic cuvânt de folos, să spovedească și să atragă pe mulți către Hristos prin cuvânt și rugăciune. În fiecare zi veneau la chilia lui zeci și sute de credincioși din țară și chiar de peste hotare.

Aici ascultau sfatul și cuvântul de îmbărbătare al bătrânului, puneau întrebări duhovnicești și teologice de la cele mai simple, până la cele mai profunde și fiecare ieșea mulțumit de la el, bucurându-se măcar să-l vadă și să primească binecuvântare. Astfel, fiind cunoscut în toată țara, toți mulțumeau lui Dumnezeu că ni l-a dăruit ca o binecuvântare cerească.

Prima datorie pe care o cerea Părintele Cleopa de la credincioșii de toate vârstele și dregătoriile, era păstrarea cu sfințenie a dreptei credințe, adică a dogmelor Bisericii Ortodoxe. Fără dreapta credință, nimeni nu se poate mântui, chiar dacă are unele fapte bune.

Apoi părintele pune accentul pe mărturisirea păcatelor, îndemnând credincioșii să se spovedească de cel puțin patru ori pe an. El le zicea: „Frate, când vezi că s-a îmbolnăvit în casă tata sau mama... nu chema doctorul mai întâi, ci preotul. Că doctorul nu-i poate da o clipă de viață. Că dacă ar putea da, nu ți-ar da-o ție, ar tine-o pentru el. Totul este cum vrea Dumnezeu! Să chemi preotul și să-i zici: „Părinte, stai și spovedeste-l pe tata sau pe mama după carte”. Iar preotul să-l întrebe dacă a făcut cutare păcat sau cutare păcat, așa sau așa...

După spovedanie, cel ce se spovedește e bine să spună că pe toate le-a făcut. Că dacă nu greșim cu lucrul, greșim cu mintea, sau cu cuvântul. Și preotul la sfârșit îl poate dezlega de toate păcatele cu darul pe care i l-a dat Hristos.

Apoi poți chema și doctorul. Că dacă moare omul spovedit curat, Biserica îl poate scoate din iad și în 40 de zile, sau poate mai mult, dar îl poate scoate. Dar dacă este nespovedit și are păcate grele, nu-l mai scoate din iad nicio slujbă. Fără spovedanie nu este mântuire”.

Sfinția sa recomanda fiecăruia să aibă duhovnicul său în parohia de care depinde. Iar dacă cineva dorea o spovedanie mai amănunțită, o putea face în special la duhovnicii bătrâni din mănăstiri. În acest caz credincioșii care se spovedeau la mănăstiri erau datori să ia binecuvântare de la preotul locului și apoi să-și facă canonul rânduit.

Amintim aici că preacuvioșia sa avea la spovedanie, pe lângă numeroși credincioși, și circa 40 de părinți și frați din obștea Mănăstirii Sihăstria, la care se adăugau mulți călugări și maici din alte mănăstiri, precum și preoți de mir și mai mulți ierarhi.

Prin spovedanie, Părintele Cleopa dobândește multe

suflete pentru Hristos, însă întreba pe fiecare dacă poate face canonul rânduit de el. Iar dacă cineva spunea că nu-l poate împlini, părintele îi dădea un canon mai mic, după vârsta, puterea și râvna lui.

Apoi cerea fiecărui credincios să se roage cât de mult, precum poruncește însuși Sfântul Pavel, zicând: Neîncetat să vă rugați (I Tesaloniceni 5, 17). Părintele recomanda, în general, ca fiecare să facă dimineața Rugăciunile Dimineții și Acatistul Maicii Domnului, seara Rugăciunile spre somn și Paraclisul Maicii Domnului, cu candela aprinsă; și restul zilei, pe cât se poate, rugăciunea „Doamne Iisuse”.

Însă mai întâi el însuși se ruga zilnic pentru sine, pentru Biserică, pentru credincioși, pentru cei căzuți în grele păcate, pentru cei bolnavi, pentru cei din suferință. Astfel, rugăciunile Părintelui Cleopa făceau uneori adevărate minuni, căci li se îplineau cererile cele de folos, se întorceau sănătoși de la spitale și din călătorii, și reușeau la examene și în viața de toate zilele.

Apoi le cerea să meargă la biserică săptămânal sau, în caz de nevoie, la două-trei săptămâni. Când nu pot merge, să trimită pe cineva din familie, ori soțul ori soția, ori unul din copii, pe care îl numea „apostolul familiei”. Iar acasă să citească cărți sfinte, să se roage și să nu mănânce până nu vine „apostolul familiei” cu sfânta anaforă de la biserică.

Îndemna și la milostenie: „Să nu plece nimeni de la voi nemiluit, mamă! N-ai un ban, dă-i un cartof, un colț de pâine, o batistă, dă-i ceva cât de puțin. Dacă dai puțin, dar îți pare rău că nu dai mai mult, ca fulgerul ajunge la Dumnezeu milostenia ta. De ce? S-au întâlnit două mari virtuți: milostenia cu smerenia”.

Sfătuia pe fiecare să facă milostenie în numele lui Hristos, după puterea sa, că cel ce face milostenie „împrumută pe Dumnezeu” și se mântuiește cel mai ușor. Că zice Domnul în Sfânta Evanghelie: Fericiți cei milostivi, că aceia se vor milui (Matei 5, 7).

De asemenea, recomanda credincioșilor să trăiască

în permanentă dragoste și armonie creștină, după cuvântul pe care îl rostește însuși Hristos: întru aceasta vor cunoaște toți că sunteți ucenicii Mei, dacă veți avea dragoste unii față de alții (Ioan 13, 35).

O datorie principală, pe care o cerea familiilor credincioase de la sate și orașe, era și nașterea de copii. Potrivit Sfințelor Canoane, Părintele Cleopa interzicea cu desăvârșire avortul și uciderea de copii pe orice cale, căci acesta este unul din cele mai mari păcate din viața creștinilor. Apoi recomanda tinerilor să ducă viață în feciorie până la cununia religioasă și să asculte de preoții și părinții lor, după porunca dată lui Moise: Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta, ca să-ți fie ție bine și să trăiești ani mulți pe pământ (Ieșire 20, 12). Iar celor care aveau procese și certuri pentru cele pământești, bătrânul le cerea să se împace unii cu alții și să urmeze sfatul preotului lor.

La urmă, Părintele Cleopa le ținea un cuvânt de folos, după priceperea lor, și le răspundea la întrebările puse de fiecare. Apoi îi binecuvânta cu Sfânta Cruce, îi miruia, le dădea iconițe și tămâie și îi slobozea cu pace la casele lor. După ce se odihnea puțin, veneau alte grupuri de credincioși să-i ceară sfat și binecuvântare.

Erau zile, mai ales vara, când părintele avea mai multe grupuri de credincioși, numărând sute de oameni.

Aceasta a fost cea mai mare misiune duhovnicească pe care a făcut-o în mod neîntrerupt Părintele Cleopa din toamna anului 1964, până la 2 decembrie 1998, când și-a dat duhul în brațele lui Hristos.

### *SFATURI DUHOVNICEȘTI PENTRU MONAHI*

Întrucât zilnic veneau părinți și frați atât din Mănăstirea Sihăstria, cât și din alte mănăstiri, pentru spovedanie și sfătuire duhovnicească la Părintele Cleopa, sfinția sa căuta să dea fiecăruia sfaturi potrivite cu nevoile sale sufletești, precum îl călăuzea Duhul Sfânt.

Monahii, după cum se știe, duc viață duhovnicească deosebită, au canon special rânduit de duhovnicii lor, au și încercări deosebite și de aceea au nevoie de duhovnici

iscusiți, care să-i poată povățui pe calea pocăinței spre Hristos. De aceea Părintele Cleopa întreba pe fiecare ce probleme sufletești are. Apoi, de câtă vreme nu este spovedit, cine îi este duhovnic, dacă are dezlegare sau nu pentru Sfânta împărtășanie și dacă îl mustră conștiința pentru vreun păcat pe care l-a ascuns sau s-a rușinat să-l mărturisească.

De răspunsul pe care îl dădea fiecare în fața bătrânului, depindea și sfătuirea duhovnicească pe care o primea. Și întrucât Părintele Cleopa cunoștea bine Sfânta Scriptură, Sfinții Părinți, Filocalia și Sfintele Canoane, și era inspirat de Dumnezeu, el reușea întotdeauna să dea răspunsul cel mai bun, potrivit cu nevoia și frământarea sufletească a fiecăruia. Astfel, cel care primea sfatul bătrânului și îl împlinea, avea multă bucurie și pace sufletească. Iar dacă făgăduia că păzește sfatul lui și nu-l împlinea, avea mustrare de conștiință și era nevoit să se reîntoarcă la bătrânul.

Sfatul cel mai des recomandat atât monahilor, cât și credincioșilor, era acesta: „Dacă vrei să mergi drept înaintea lui Dumnezeu, îți trebuie două ziduri. Dar nu de cărămidă, nu de piatră, nu de pământ, ci două ziduri duhovnicești. Să aveți frica de Dumnezeu în dreapta, căci zice Prorocul David: Cu frica de Dumnezeu se abate tot omul de la rău; iar în stânga să aveți frica morții, căci zice Iisus, fiul lui Sirah: Fiule, adu-ți aminte de cele mai de pe urmă ale tale și în veac nu vei greși.

Aceste două fapte bune – frica de Dumnezeu și cugetarea la moarte –, îl izbăvesc pe om de tot păcatul”.

Alte sfaturi pe care le recomanda monahilor erau și acestea: să facă ascultare cu dragoste și cu „Doamne Iisuse” în minte și în inimă, și să participe, în funcție de ascultare, în fiecare zi la Sfânta Liturghie și la celelalte slujbe ale Bisericii.

De asemenea, Părintele Cleopa mai recomanda monahilor și fraților din mănăstiri să asculte întru toate de duhovnicii lor. Dacă nu pot împlini un canon, să ceară duhovnicilor un alt canon, pe măsura puterii lor; să

citească zilnic câte un capitol sau două din Sfânta Scriptură, mai ales din Noul Testament; să citească viața sfântului din ziua respectivă și câte un cuvânt din Pateric și alte cărți sfinte.

Recomanda iarăși viețuitorilor din mănăstiri să fie cât mai statornici în viața monahală, să nu umble dintr-un loc în altul, dintr-o mănăstire în alta; să nu aibă niciun fel de avere personală și să nu facă nimic fără binecuvântarea starețului și a duhovnicului.

Dacă veneau la sfinția sa călugări sau frați care se sminteau de unele lucruri, părintele îi îndemna să ia aminte la ei înșiși: „Ce crezi tu? Un corăbier, când merge cu corabia pe mare, prin locuri stâncoase și periculoase, crezi că el se uită la altă corabie, pe unde o duce celălalt? El este cu ochii la cârmă.

Sau cel care merge cu mașina pe drum, se uită cum conduce celălalt mașina? El este cu ochii la drumul lui: dreapta, stânga, pantă, deal! Fiecare este cu ochii la mașina lui. Așa și tu. Fii cu mâna pe volanul sufletului tău! Uită-te la sufletul tău, să nu-l dai în prăpastie! Treaba lui ce face celălalt. Fiecare se mântuiește după cum își conduce sufletul său.

Trei frați de la Mănăstirea Neamț s-au dus la moșul Gheorghe Lazăr, un om sfânt, care a făcut minuni în părțile acestea, și i-au zis:

— Moș Gheorghe, noi plecăm din mănăstirea asta, că neam smintit!

— Dar de ce, drăguță? a spus bătrânul.

— Nu mai este mântuire în mănăstire!

Atunci moșul Gheorghe, care niciodată nu se mânia, a strigat tare de trei ori: „Nu face tu! Nu face tu! Nu face tu!” și s-a dus”.

Dacă cineva din cinul monahal observa vreo abatere mai gravă la părintele său duhovnicesc, fie iubirea de avere, fie lăcomia de orice fel, zgârcenia, mândria, mânia și altele, Părintele Cleopa îi recomanda să-și aleagă un alt duhovnic, fără să-l judece pe cel dintâi.

Acestea sunt câteva din sfaturile pe care le dădea



Arhimandritul Cleopa fiilor săi duhovnicești și tuturor monahilor din țară care veneau să-i ceară cuvânt de folos.

### *SFATURI DUHOVNICEȘTI PENTRU CREDINCIOȘI*

Părintele Cleopa era un iscusit duhovnic atât pentru călugări, cât și pentru credincioși. În primul rând se străduia să trezească în suflete râvna și dorul pentru Dumnezeu. După acestea urma creșterea duhovnicească a acelui suflet și înnoirea lui.

El recomanda fiilor săi sufletești să respecte, în general, următoarele sfaturi:

Copiii să fie crescuți de mici în frica Domnului. Să învețe rugăciuni pe de rost, să fie spovediți și împărtășiți lunar; să fie duși cu regularitate la Sfânta Biserică, să asculte de părinți, să facă rugăciuni și metanii pentru tata și mama, pentru frații și rudele lor, să învețe religia în școală, să țină sfintele posturi și să nu fure.

Tinerii să aibă fiecare duhovnicul său. Să se spovedească o dată pe lună, iar Sfânta împărtășanie să o primească cu multă evlavie, când vor fi vrednici de Trupul și Sângele Domnului, urmând sfatul duhovnicului. Apoi să asculte întru toate de părinți, să se ferească de toate smintelile și păcatele urâte de astăzi; să citească cărți sfinte, iar care au chemare, să se pună în slujba Domnului, fie învățând Seminarul și Teologia, fie intrând în viața monahală. Cei care au abateri grave de la morala creștină să se spovedească la duhovnici bătrâni și să urmeze canonul rânduit de ei.

Cei care vor să se căsătorească să fie cercetați canonic de preoții lor, ca nu cumva să fie rude între ei, sau să se căsătorească fără voia părinților lor. Apoi să respecte poruncile date de Dumnezeu celor căsătoriți, adică să nu-și ucidă pruncii, să asculte de părinți, să fie creștini buni, să facă milostenie și să împlinească cu cuget curat sfaturile duhovnicilor lor.

Cei căsătoriți să facă din casa lor o adevărată biserică. Să nască și să-și crească copiii în frică de Dumnezeu, să se roage mult, să facă milostenie la săraci și la văduve, să se spovedească și să se împărtășească cel

puțin de patru ori pe an, dacă au dezlegare. Apoi să nu primească sectanți și oameni de altă lege în casele lor, să trăiască în pace unii cu alții, să îngrijească cu sfințenie de părinții și bătrânii familiei și să asculte întru toate de păstorii lor sufletești.

### *DUHOVNICII PĂRINTELUI CLEOPA*

Până la vârsta de doisprezece ani, Părintele Cleopa, pe atunci elev la școală primară, se mărturisea la preotul de parohie, numit Gheorghe Chiriac, care a botezat pe toți copiii familiei Alexandru Ilie. După această vârstă, tânărul Constantin se mărturisea la duhovnicii Schitului Cozancea, din apropiere, mai ales la duhovnicul Conon Gavrilesco, care era un vestit exorcist și părinte duhovnicesc în partea locului.

Din toamna anului 1929, când intră în viața monahală la Schitul Sihăstria, a avut ca duhovnic pe egumenul schitului, Protosinghelul Ioanichie Moroi, care era părinte duhovnicesc al tuturor viețuitorilor de aici, întrucât era singurul preot și slujitor al Sihăstriei.

Prin anii 1937 - 1938, monahul Cleopa se ducea uneori cu oile în apropiere de Agapia Veche și își mărturisea păcatele la vestitul duhovnic Vichentie Mălău. După anul 1938, când Protosinghelul Vichentie s-a dus ca preot misionar în Banat, Părintele Cleopa se spovedea atât la bătrânul stareț Ioanichie, cât și la Ieroschimonahul Ioil.

Din anul 1942, după ce a fost numit locțiitor de egumen, Părintele Cleopa se spovedea de obicei la Ieroschimonahul Ioil Gheorghiu, duhovnicul schitului, întrucât bătrânul egumen zăcea la pat. Dar și după hirotonia sa în preot, în anul 1945, și după numirea sa ca egumen la Sihăstria, se spovedea tot la Ieroschimonahul Ioil, iar uneori la Ieromonahul Calistrat Bobu.

Către sfârșitul anului 1948, Ieroschimonahul Paisie Olaru se transferă de la Cozancea în obștea Mănăstirii Sihăstria, devenind duhovnicul Părintelui Cleopa și al multor părinți. Acest mare părinte era cel mai iscusit duhovnic din Moldova, în a doua jumătate a secolului XX. Chiar și în perioadele de retragere în munți, Părintele

Cleopa se mărturisea uneori tot la duhovnicul Paisie, care se ducea în miez de noapte să-l întâlnească la un loc anumit, cunoscut numai de ei.

La 18 octombrie 1990, când Ieroschimonahul Paisie se mută la Domnul, Părintele Cleopa își alege duhovnic pe Protosinghelul Varsanufie Lipan, ucenicul său, la care se mai spovedise și în perioada retragerii în munți.

În primăvara anului 1997, Protosinghelul Varsanufie mutându-se la Domnul, Arhimandritul Cleopa Ilie și-a ales ca ultim duhovnic, pe Ieromonahul Iacob Savin, la care s-a spovedit până la moarte.

Aceștia au fost părinții duhovnicești ai Arhimandritului Cleopa Ilie, din copilărie până la sfârșitul vieții sale. Pe aceștia îi pomenea întotdeauna cu evlavie la rugăciunile sale atât în biserică, cât și la chilie.

#### *DOI MONAHI BĂTRÂNI CU DARUL RUGĂCIUNII*

Prin anii 1968 - 1970 se nevoiau în Mănăstirea Sihăstria mai mulți călugări bătrâni cu viață aleasă, toți ucenici ai Părintelui Cleopa. În fiecare noapte erau prezenți la slujba Utreniei. După terminarea slujbei de miezul nopții, fiecare se retrăgea la chilia sa. Doar doi părinți bătrâni rămâneau în biserică și așteptau să iasă ceilalți.

Apoi, ne mai văzând pe nimeni, se așezau la pământ cu fata în jos în formă de cruce și începeau să se roage cu lacrimi Mântuitorului Hristos, cerând milă, iertare și dezlegare de păcate.

Aceasta o făceau în fiecare noapte după Utrenie, fără a fi observați de cineva. Dar într-o noapte se ruga neobservat într-un colț al bisericii un preot bătrân cu viață sfântă. Era preotul Dimitrie Bej an, paroh în satul Ghindăoani - comuna Băltătești, județul Neamț, care venea din când în când la Sihăstria.

Cei doi părinți așternuți cu fetele la pământ n-au observat că mai este cineva în biserică. Și începând ei a se ruga din inimă, deasupra capetelor lor se ridica o flacără de lumină străvezie, care se tot mărea. Era flacăra harică a Duhului Sfânt, care creștea pe măsura rugăciunii celor doi bătrâni. Preotul, numai văzând vreodată așa ceva, se

uimea de această minune și, căzând în genunchi, se ruga și el.

După puțină vreme, acea flacără harică s-a micșorat încet-încet până s-a stins.

Apoi cei doi bătrâni s-au sculat în picioare, au făcut trei metanii, au sărutat sfintele icoane și au plecat fiecare la chilia sa.

Iată deci că și în zilele noastre mai sunt călugări cu viață sfântă, care au darul rugăciunii de foc! Numele lor nu sunt cunoscute nici până astăzi. Dar unii bătrâni îmbunătățiți ne spun că erau părinții Ianuarie și Casian, ucenicii Părintelui Cleopa.

Însă aceasta rămâne o taină a lui Dumnezeu!

### *DESPRE O CREȘTINA CARE AVEA DARUL DUMNEZEIEȘTII RUGĂCIUNI*

Ne vorbea Părintele Cleopa despre o altă minune de taină petrecută tot în biserica Mănăstirii Sihăstria:

„În iarna anului 1971, eram de rând la Sfântul Altar. Am venit la biserică la ora 4 dimineața și îmi făceam rugăciunile pentru Sfânta împărtășanie în fața Sfintei Mese. Nu după mult timp intră o femeie să se roage, care venise de cu seară la mănăstire. N-o cunoșteam. Se ruga încet pe la toate icoanele și făcea mereu metanii. Nu știa că mai este cineva în biserică, căci era întuneric, fiind timp de iarnă. Văzând eu că se roagă atât de stăruitor, m-am uitat prin sfintele uși să văd cine se roagă cu atâta credință. Femeia stătea în genunchi în mijlocul bisericii, cu mâinile ridicate în sus și zicea din toată inima aceste cuvinte: „Doamne, nu mă lăsa! Doamne, nu mă lăsa!”

Atunci am văzut o lumină gălbuie în jurul capului ei și m-am înspăimântat. Apoi femeia a căzut cu fata la pământ și se ruga fără glas. Raza de lumină de deasupra ei se făcea tot mai mare și se ridica deasupra capului. După puțin timp lumina s-a stins încet, iar femeia s-a ridicat și a ieșit din biserică. Era o femeie de la tară.

Iată deci cine are darul rugăciunii! Iată că mirenii ne întrec pe noi, călugării! Eu făceam proscomidia și de mare emoție am început a plânge cu copia în mână.

Numai Dumnezeu știe câți aleși are în această lume!"

## *PELERINAJ LA MORMÂNTUL DOMNULUI ȘI LA MUNTELE SINAI*

În toamna anului 1974, la zece ani de la reîntoarcerea sa din pustie, mai mulți pelerini din țară, împreună cu Părintele Cleopa și Protosinghelul Ioil Gheorghiu, am plecat să ne închinăm la Mormântul Domnului și la celelalte locuri sfinte.

Aceasta a fost una dintre cele mai mari bucurii din viața Părintelui Cleopa. Primul și cel mai sfânt drum pe care l-am făcut împreună în cetatea sfântă a Ierusalimului, a fost închinarea la Mormântul Domnului. Apoi am urcat pe Golgota și am sărutat Sfânta Cruce, pe care S-a răstignit Hristos pentru mântuirea noastră și a întregii lumi. Acolo am ascultat Sfânta Liturghie și, dând slavă Mântuitorului nostru Iisus Hristos, am mers în pelerinaj la celelalte locuri sfinte din Ierusalim, cu sufletele pline de bucurie și emoție.

În zilele următoare ne-am închinat pe Muntele Sion, unde a adormit Maica Domnului, precum și la mormântul Prorocului David. Apoi am coborât în grădina Ghetsimani și ne-am închinat la mormântul Maicii Domnului și la toate locurile sfinte de aici. Cu Noul Testament în mână am urcat pe Muntele Măslinilor și am poposit la cele două mari mănăstiri ortodoxe de maici: „Sfânta Maria Magdalena” și „Eleon”, unde se nevoiau și zece monahii române.

Așa am străbătut Tara Sfântă până în Galileea, în orașul Nazaret, unde Maica Domnului a primit vestea întrupării lui Hristos. Cel mai mult dintre noi însă se bucura Părintele Cleopa, care gustase din atâtea necazuri ale acestei vieți!

Alt popas l-am făcut în orașul Cana Galileei și la fântâna Samarinencii. De aici am ajuns la râul Iordan, în care S-a botezat Iisus Hristos, Mântuitorul lumii, și ne-am reîntors la Ierusalim.

Apoi am plecat spre Betleem, orașul unde S-a născut Hristos Domnul. Aici am zăbovit o zi, cerând Mântuitorului

să se nască duhovnicește și în inimile și sufletele noastre.

După alte câteva zile am plecat cu toții, cale de peste trei sute de kilometri, spre Muntele Sunai pe care Moise a primit Tablele Legii. Pe aici a condus Moise poporul ales spre Tara Sfântă. Doamne, cât de pustiu este locul acesta și cât de binecuvântată este tara noastră, România, umbrită și ocrotită de bunătatea Ta cea mare!

În zare se vedea ca o cetate nebiruită a Ortodoxiei Mănăstirea Sfânta Ecaterina, unde se află moaștele marii mucenițe. Aici suntem primiți cu multă bunăvoință de Mitropolitul Damianos, starețul mănăstirii.

A doua zi am urcat pe vârful muntelui unde Sfântul Proroc Moise a primit Tablele Legii. Apoi ne-am întors din nou spre Sfânta Cetate a Ierusalimului, dând slavă lui Dumnezeu pentru toate.

După ce ne închinăm iarăși la Mormântul Domnului, vizităm satul Am Karem, locul de naștere al Sfântului Ioan Botezătorul, apoi Ierihonul și mănăstirile de pe Valea Iordanului. La 30 octombrie ne reîntorceam în țară.

### *PELERINAJ LA MUNTELE ATHOS ȘI ALTE LOCURI SFINTE*

După trei ani de la primul pelerinaj, în septembrie 1977, un grup de patru părinți din Mănăstirea Sihăstria în frunte cu Arhimandritul Cleopa Ilie, am plecat cu trenul spre Muntele Athos.

Athosul, numit și „Grădina Maicii Domnului”, este al doilea loc sfânt al lumii creștine, după Mormântul Domnului. Athosul este paradisul țărilor ortodoxe, unic în lumea creștină.

Ajungem la Tesalonic, capitala Macedoniei antice, unde ne întâmpină câțiva monahi români. O zi întreagă vizităm mănăstirile și bisericile vechi ale Greciei de Nord, apoi plecăm spre Muntele Athos.

În zare se conturează unele mănăstiri atonite, portul Dafne și vârful înalt de peste 2000 de metri al Muntelui Athos. Totul ni se pare ca o minune dumnezeiască.

Muntele Athos este o limbă îngustă de pământ, cu o suprafață de 339 kilometri pătrați, lungă de peste 80

kilometri, care adăpostește pe ambele laturi 20 de mănăstiri mari, peste 15 schituri și aproape 200 de chilii mici și mari, în care se nevoiesc peste 1500 de călugări greci, sârbi, ruși, români și bulgari.

După două ore de călătorie cu vaporul, coborâm în portul Dafne, apoi urcăm spre Kareia, capitala Sfântului Munte. După ce obținem viza de intrare în Muntele Athos, pornim spre Schitul Românesc Prodromul, unde poposim două zile.

Sâmbătă noaptea, la slujba Utreniei a fost tuns în monahism rasoforul Ioan, unul din ucenicii Părintelui Cleopa, care l-a și luat sub mantie. Tunderea a fost oficiată de Arhimandritul Victorin, starețul Mănăstirii Sihăstria, care i-a dat numele de Ioanichie.

Apoi s-a săvârșit Sfânta Liturghie, iar Părintele Cleopa a rostit un frumos cuvânt duhovnicesc. După masă am vizitat toate peșterile și chiliile pustnicești din jurul Schitului Prodromul, iar a doua zi am plecat să ne închinăm în marile mănăstiri atonite vestite în toată lumea.

Primul popas îl facem la Mănăstirea Marea Lavră. Aici ne închinăm la mormântul Sfântului Atanasie Atonitul din pridvorul bisericii.

În continuare vizităm chiliile românești de la Schitul Lacu și Mănăstirile Iviru, Cutlumus și Stavronichita. Toate au fost înnoite de voievozii moldoveni și munteni, care le dădeau ajutoare și danii an de an. Cel mai mult ne-a mișcat icoana Maicii Domnului, numită „Portărita”, de la Mănăstirea Iviru, unde ne-am închinat cu toții, în frunte cu Părintele Cleopa. În drum spre Kareia, am făcut un scurt popas la chilia vestitului sihastru, Paisie Aghioritul, un mare cuvios cinstit și căutat de întreaga Grece, care ne-a uimit cu sfințenia și smerenia sa.

Apoi ne închinăm la icoanele făcătoare de minuni de la Mănăstirile Protaton din Kareia, Pantocrator, Estâgmenu și Vatopedu, unde se află multe moaște și câteva icoane făcătoare de minuni. La Vatopedu Ștefan cel Mare a construit o arsana, care se păstrează în bună stare și astăzi.

Continuăm pelerinajul spre Mănăstirea Hilandar. De aici traversăm muntele și poposim la Mănăstirea Zografu, ctitorită din temelie de Ștefan cel Mare și Sfânt între anii 1475 - 1502, cu hramul Sfântul Mare Mucenic Gheorghe.

Ne închinăm apoi la mănăstirile de pe versantul vestic al Muntelui Athos, și anume: Mănăstirea Dochiaru, ctitorită în întregime de Alexandru Lăpusneanu în secolul XVI; Mănăstirile Xenofont și Pantelimon. În continuarea pelerinajului nostru, vizităm Mănăstirile Xeropotamu, Simonos Petra, ctitoria lui Mihai Viteazul; Filoteu, Grigoriu, ctitoria lui Ștefan cel Mare; Dionisiu, ctitoria lui Neagoe Basarab; și Mănăstirea Sfântul Pavel.

Auzind egumenii atoniti de venirea Arhimandritului Cleopa în Muntele Athos, o bună parte dintre ei l-au solicitat să rostească cuvânt de folos la obștea mănăstirilor lor. Astfel, a ținut cinci predici duhovnicești cu conținut patristic și filocalic deosebit, care au mângâiat multe suflete tinere și au făcut ecou în toată Grecia, o bună parte dintre ele publicându-se.

Părăsind Sfântul Munte al Athosului, vizităm Atena cu mănăstirile din împrejurimi și mergem la marele duhovnic Porfirie, care avea darul înaintevederii. Un adevărat sfânt din zilele noastre. El se nevoia într-un mic schit din Atica. De aici plecăm în insula Kerkira (Corfu) la moaștele Sfântului Spiridon, pentru care Părintele Cleopa avea mare evlavie.

A doua zi, fiind Duminică, slujim împreună Sfânta Liturghie, iar Părintele Cleopa este invitat să țină un cuvânt duhovnicesc la Mănăstirea Plătitera din oraș. Seara târziu plecăm cu vaporul spre Italia, la moaștele Sfântului Ierarh Nicolae, mare făcător de minuni, la dorința stăruitoare a Părintelui Cleopa, care voia să le sărute măcar o dată în viață și să-i ceară ajutorul.

La orele 10 dimineața am sosit la Bari, unde se află catedrala cu moaștele Sfântului Nicolae. Aici toți ne-am închinat cu lacrimi la racla lui, care se păstrează sub altarul bisericii mari, și i-am cerut ajutorul și mijlocirea sa pentru noi și pentru țară. Apoi Părintele Cleopa a citit cu



lacrimi prima parte a Acatistului Sfântului Nicolae, iar noi ceilalți am continuat, cântând cu toții: „Bucură-te, Nicolae, mare făcător de minuni!” A fost un moment de mare emoție, pe care nu-l putem uita.

De aici am plecat la Roma și am vizitat catacombele Sfântul Calist și Sfântul Sebastian. Apoi am făcut un popas la Mănăstirea Celie din Iugoslavia, la marele teolog sârb Iustin Popovici. Toți doream să vorbim cu acest dogmatist și teolog cunoscut în întreaga lume, care avea domiciliul forțat în această mănăstire.

Timp de două zile Arhimandritii Iustin și Cleopa s-au întreținut duhovnicește prin translator. Apoi Părintele Cleopa i-a cerut un sfat de taină. Ar fi dorit să rămână până la sfârșitul vieții în Muntele Athos, dar era în îndoială. Atunci Arhimandritul Iustin i-a spus: „Părinte Cleopa, dacă te duci în Sfântul Munte, mai adaugi o floare în „Grădina Maicii Domnului”. Dar pe credincioși cui îi lași? Acolo te rogi numai pentru sfinția ta. Dar în țară te rogi pentru toți și poți aduce la Dumnezeu multe suflete lipsite de povățuitori! Și eu m-am nevoit un timp în Muntele Athos, dar pe urmă m-am reîntors să fac misiune în țară.

Eu zic să rămâi în țară, să te mântuiești și pe sfinția ta și să ajuți și la mântuirea altora. Aceasta este cea mai mare faptă bună a călugărilor de astăzi. Mai ales acum, când ne luptăm cu necredința, cu sectele, cu indiferentismul religios!”

Urmând sfatul său, Părintele Cleopa s-a întors acasă liniștit!

### *IEROSCHIMONAHUL PAISIE ȘI ARHIMANDRITUL CLEOPA*

Dintre toți duhovnicii mănăstirilor noastre din a doua jumătate a secolului XX, doi au fost recunoscuți în toată țara ca fiind cei mai iscusiți. Aceștia au fost Ieroschimonahul Paisie Olaru (1897 - 1990) și ucenicul său, Arhimandritul Cleopa Ilie (1912 - 1998).

Amândoi erau cercetați de numeroși credincioși și monahi; amândoi aveau darul cuvântului și al lacrimilor.

Amândoi au crescut în viață mii de ucenici de toate vârstele, de la copii și oameni simpli de la țară, până la intelectuali, preoți și ierarhi. Amândoi erau părinți harismatici și înainte-văzători.

Amândoi erau oameni de rugăciune și se jertfeau pentru mântuirea celor mulți.

Îndeobște, acești doi duhovnici iscușiți foloseau aceleași mijloace duhovnicești, dar fiecare avea specificul său.

Părintele Paisie avea o fire blândă, calmă, foarte afectivă. El nu putea respinge pe nimeni de la spovedanie, nu pune nicio condiție deosebită. Vorbea foarte încet și rar, ierta ușor și vărsa lacrimi pentru fiecare, mai ales pentru mame, pentru copii și bolnavi. Apoi spovedea ziua și noaptea, întrucât avea multă lume la ușă și se străduia să-i împace și să-i mulțumească pe toți. De aceea nu dormea de obicei pe pat, ci aștea puțin în scaunul de spovedanie și iarăși continua.

Ori de câte ori îl chemai sau îi băteai în ușă, el întreba: „Cine este acolo?” Și dacă nu avea pe nimeni la spovedanie, zicea: „Hai, vino!”

Printre altele, două lucruri nu am putut afla în mod deosebit despre Părintele Paisie: niciodată nu știam cât și când mănâncă și, de asemenea, când și cât doarme. Zilnic îi aducea ucenicul ceva de mâncare, așezând vasul pe un scaun.

Însă până nu termina spovedania credincioșilor care îl așteptau, părintele nu mânca nimic.

Când era liber, bătrânul își lua sapa și ieșea în grădină, căci avea câteva straturi în jurul chiliei. Odată l-a întrebat un duhovnic: „Părinte Paisie, de ce te ostenești atât de mult cu grădina? Nu-ți ajunge osteneala cu credincioșii?” Iar bătrânul a răspuns: „Mai ies și eu la aer și mai lucrez câte oleacă la grădină, ca să mai uit păcatele cele mari care le aud la spovedanie! Căci are obicei diavolul să aducă mereu în mintea duhovnicilor păcatele auzite la spovedanie, mai ales cele trupești, pentru a le face ispită. Apoi lucrez mai mult singur, ca să mă pot ruga

cu rugăciunea minții și să mă întăresc sufletește.

Altfel nu putem rezista în fața oamenilor și cuvântul nostru și rugăciunea nu au putere să schimbe sufletele credincioșilor”.

Părintele Paisie nu dădea canon prea aspru fiilor săi duhovnicești și ținea cont de vârstă, de râvnă și de dragostea fiecăruia pentru Hristos. În general, le spunea să repete în fiecare zi de șapte ori psalmul 50 și de 15 ori „Tatăl nostru”, să facă metanii cu rugăciunea „Doamne Iisuse”, rugăciunile de dimineață și de seară, Canonul Mântuitorului, Paraclisul și rugăciunea Maicii Domnului „Milostivirea...”

Tocmai de aceea era căutat de mulți și reușea să salveze nu puține suflete pentru împărăția lui Dumnezeu!

Bătrânul zicea credincioșilor care veneau la el pentru spovedanie: „Să ai răbdare! Să nu cumva să tai din cruce!” Adică să nu cârtească și să nu se deznădăjduiască în necazurile vieții. Plângea cu cei care își plângeau păcatele și se bucura cu cei care se izbăveau de patimi. Ba, mai mult, Ieroschimonahul Paisie avea și oarecare dar al înaintevederii. Unora le spunea să nu plece la drum spre seară, ca să nu pătimească vreun necaz. Altora le spunea să nu plece ne împărtășiți de la mănăstire și, dacă îl ascultau, toate le mergeau bine, cu binecuvântarea lui. De aceea, niciunul din ucenicii bătrânului nu ieșea din cuvântul său.

Între anii 1973 - 1985, Ieroschimonahul Paisie a fost pustnic la Schitul Sihla, schit dependent de Mănăstirea Sihăstria, aproape de peștera Sfintei Teodora. Și aici a continuat aceeași nevoință de sihastru și duhovnic, căci veneau la sfînția sa mult mai mulți credincioși și monahi ca în Mănăstirea Sihăstria. Nu avea odihnă nici ziua, nici noaptea, însă era împăcat sufletește pentru că toți se întorceau liniștiți și bucuroși la casele lor.

În anul 1986, fracturându-și un picior, a fost adus la Sihăstria și a zăcut în pat până la sfârșitul vieții. Dar și aici avea zilnic călugări, preoți, credincioși și chiar ierarhi la spovedanie, căci harul Duhului Sfânt îl întărea ca să-i

mulțumească pe toți.

Arhimandritul Cleopa, fiind format și crescut de Ieroschimonahul Paisie la Schitul Cozancea, avea multe trăsături comune cu părintele său sufletesc. Aceeași râvnă pentru Hristos, aceeași dragoste pentru sfânta rugăciune, aceeași milă pentru fiecare om, aceeași milostenie pentru cei săraci. Dar avea și însușiri duhovnicești diferite de ale Părintelui Paisie.

Părintele Cleopa era un om foarte hotărât, categoric, aspru cu sine și un mare nevoitor. Apoi era înzestrat de Dumnezeu în chip providențial cu o memorie uimitoare și cu o mare dragoste pentru învățăturile Sfinților Părinți, încât cunoștea mai multă teologie patristică și practică decât mulți din cei licențiați în teologie.

Cunoștea foarte bine Sfânta Scriptură, Viețile Sfinților, Dogmatica, Dreptul Canonic, Filocalia și întreaga literatură patristică. De aceea era căutat de mulți intelectuali și teologi și ținea adevărate prelegeri patristice și canonice la orice nivel.

Ca duhovnic, Părintele Cleopa era, de obicei, mai sever, în special cu călugării și cu teologii care nu stăpâneau bine pe Sfinții Părinți și Sfânta Scriptură și care nu păstoreau cu frică de Dumnezeu turma lui Hristos. Cu unii ca aceștia părintele era întotdeauna aspru și categoric. El cerea preoților și călugărilor să ducă o viață creștină exemplară, ca să fie lumină și călăuză pentru oameni.

Însă cu copiii, cu mamele, cu bătrânii și cu cei săraci, Părintele Cleopa era foarte blând și milostiv și nimeni nu ieșea din chilia lui fără un mic dar: o icoană, o carte, o cruciuliță, câteva boabe de tămâie, bani pentru cei lipsiți și obișnuita binecuvântare de plecare. În cazuri grave, cum spun canoanele Bisericii, părintele trimitea pe cei cu păcate mari la episcopul locului, să le facă cuvenita dezlegare și să le rânduiască canon de pocăință.

Timp de aproape 54 de ani, cât a fost stareț și duhovnic, Părintele Cleopa a crescut și a format pentru Hristos sute și mii de suflete – călugări, mireni și preoți –

care îi respectau întotdeauna sfatul și împlineau după putere poruncile Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Iată pentru ce Părintele Cleopa era atât de iubit și căutat de toți. Pentru că el spunea fiecăruia deschis, în puține cuvinte, tot ce trebuie să facă pentru mântuirea sa.

Astfel, putem afirma că acești doi mari părinți duhovnicești, Ieroschimonahul Paisie și Arhimandritul Cleopa, au renăscut din nou Mănăstirea Sihăstria, în a doua jumătate a secolului XX, dându-i o dimensiune misionară mult mai mare ca în trecut.

Avem speranță în Dumnezeu că această latură spirituală va dăinui încă mulți ani de acum înainte.

### *CĂRȚILE SCRISE DE ARHIMANDRITUL CLEOPA*

Întrucât Părintele Cleopa a fost un iscusit autodidact și cunoștea bine Sfânta Scriptură, precum și o bună parte din scrierile Sfinților Părinți și Sfintele Canoane ale Bisericii Ortodoxe, la îndemnul unor ierarhi și teologi a început să-și scrie atât predicile proprii, cât și unele cărți cu conținut patristic, teologic și moral. La aceasta a fost îndemnat în mod deosebit de Părintele Dumitru Stăniloae, cu care era foarte apropiat, și de Mitropolitul Antonie al Ardealului, care îi era ucenic.

Primele sale însemnări din anii tinereții, precum însuși ne spunea, le-a așternut pe hârtie pe când avea ascultare la oile mănăstirii. Dar, știind că le-a scris fără binecuvântare, s-a căit de aceasta și le-a ars. După ce a ajuns egumen la Sihăstria, iarăși făcea unele însemnări pentru predici și scurte cuvinte de folos pe care le dădea la frați să le citească și să se întărească duhovnicește.

După plecarea sa ca stareț la Mănăstirea Slatina, fiind înconjurat de mai mulți părinți teologi, ca: Protosinghelul Petroniu Tănase, Ierodiaconul Antonie Plămădeală, Ieromonahul Arsenie Papacioc și alții, Părintele Cleopa era îndemnat de ei să scrie predici și alte cuvinte de folos pentru monahi și credincioși. El însă cu greu s-a hotărât să scrie, fiind și foarte ocupat cu egumenia mănăstirii.

Prezentăm aici pe scurt toate lucrările Părintelui

Cleopa Ilie:

1. Prima scriere la care a colaborat direct Părintele Cleopa împreună cu ceilalți părinți teologi de la Slatina, este intitulată Scrisoare către Sfânta Mănăstire Vladimirești. Ea a fost alcătuită la 14 octombrie 1954 în vederea combaterii dogmatice și canonice a unor grave abateri de la învățătura ortodoxă stabilită de Sfinții Părinți.

2. Cuvânt de lămurire în legătură cu rățăcirile stiliștilor este a doua lucrare scrisă de Părintele Cleopa. Aceasta a fost realizată în anul 1955, din încredințarea Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în vederea lămuririi și întoarcerii creștinilor de stil vechi din Moldova în sânul Bisericii mamă.

3. Predici pentru monahi (Predici filocalice) este cea mai reprezentativă lucrare a Părintelui Cleopa. Ea a fost scrisă la liniște, „pe rădăcina brazilor”, în timpul celei de-a treia retrageri în munți, între anii 1961 - 1962, fiind tipărită în Editura Mitropoliei Moldovei și Bucovinei cu titlul Urcuș spre înviere în două ediții: 1992 și 1998. Cartea conține 50 de predici cu caracter profund filocalic, destinate în special pentru monahi și pentru creștinii sporiți duhovnicește. Acest volum de predici a fost tradus și tipărit și în limba greacă în anul 1988 la Tesalonic.

4. Spovedania arhierilor.

După reîntoarcerea sa din munți, ne povestea Părintele Cleopa acest cuvânt de taină: „Mă aflu într-un bordei, când mi-a venit gândul să scriu un îndreptar de spovedanie pentru arhierii, dar eram în îndoială dacă este bine sau nu să-l scriu.

Soarele de după amiază îmi bătea în față. Am făcut trei metanii și m-am rugat să-mi dea Dumnezeu pricepere să termin cu bine această lucrare.

Pe când mă închinam și mă pregăteam să încep, am văzut în razele soarelui un arhieru îmbrăcat în veșminte care strălucea de lumină și m-a binecuvântat cu mâinile amândouă. Atunci am înțeles că Dumnezeu mă binecuvântează să fac această lucrare și, însemnându-mă cu Sfânta Cruce, am început să scriu”.

Tot în aceiași ani de liniște, 1961 - 1963, Părintele Cleopa, la îndemnul duhovnicului său, fiind bun cunoscător al Sfintelor Canoane, a întocmit și alte îndreptare de spovedanie, pentru personalul bisericesc.

5. Spovedania stareților.

6. Spovedania ieromonahilor duhovnici.

7. Mărturisirea generală a călugărilor.

8. Spovedania preoților de mir.

9. Despre credința ortodoxă este o altă carte esențială a Părintelui Cleopa, care tratează pe înțelesul tuturor învățătura dogmatică a Bisericii Ortodoxe, și a fost prefătată de marele teolog român, Pr. D. Stăniloae. Ea a fost scrisă între anii 1975 - 1976 și tipărită la Institutul Biblic București în două ediții, 1981 și 1985.

Cartea a fost tipărită și în a treia ediție, la Episcopia Dunării de Jos, în anul 1991, cu titlul Călăuză în credința ortodoxă.

10. În anul 1984, când s-a publicat la Editura Episcopiei Romanului și Hușilor primul volum din lucrarea Convorbiri duhovnicești, semnată de Arhimandritul Ioanichie Bălan, între cei 60 de părinți care au colaborat, s-a numărat și Părintele Cleopa cu zece convorbiri de mare însemnătate, care au avut un deosebit ecou în rândul credincioșilor din toată țara, întrucât tratează multe probleme duhovnicești și canonice din viața Bisericii.

În anul 1993 volumul a apărut și în a doua ediție la aceeași editură. Acest prim volum al Convorbirilor duhovnicești a fost tradus integral în limba greacă în anul 1985, și parțial - numai convorbirile cu Părintele Cleopa - în italiană în 1991 și în engleză în 1994.

11. În anul 1988, apare de sub tipar volumul al doilea al Convorbirilor duhovnicești, la care Părintele Cleopa contribuie cu patru convorbiri de mare folos pe diferite teme dogmatice, canonice și morale.

12. În anul 1994, convorbirile Părintelui Cleopa, în număr de 14, extrase din cele două volume de Convorbiri duhovnicești amintite mai sus, au fost reeditate într-o ediție specială intitulată Lumina și faptele credinței, la

Mitropolia Moldovei și Bucovinei, Iași. Volumul a fost retipărit în anul 1999.

13. O altă lucrare mult așteptată și utilă tuturor preoților de parohie a fost volumul Predici la praznice împărătești și la sfinți de peste an, tipărit în două ediții, în anii 1986 și 1996, la Editura Episcopiei Romanului.

14. După Predici la praznice și sfinți de peste an, s-a tipărit și un volum de Predici la Duminicile de peste an, în două ediții, în anii 1990 și 1996, la aceeași editură a Episcopiei Romanului.

15. Valoarea sufletului, Galați - 1991, Bacău - 1994.

16. Despre vise și vedenii, București - 1993, Bacău - 1994.

17 - 24. Ne vorbește Părintele Cleopa, în 8 volume, Editura Episcopiei Romanului, 1995 - 1999.

25. Minunile lui Dumnezeu din zidiri, Editura Episcopiei Romanului, 1996.

26. Acatistier, Arhim. Cleopa Ilie și Ieroschim. Paisie Olaru, Editura Pelerinul, Iași - 1996 și 1998.

### **„UNIVERSITĂȚILE” ARHIMANDRITULUI CLEOPA**

Prima școală de formare duhovnicească a deprins-o Părintele Cleopa în familie, din fragedă copilărie. Evlavia și lacrimile mamei, bărbăția și statornicia tatălui, ca și autoritatea morală a Preotului Gheorghe Chiriac din satul natal, au pus o adevărată temelie la formarea sufletească a Părintelui Cleopa și a fraților săi.

Când copiii au crescut mai mari, au început să se apropie și mai mult de Dumnezeu prin rugăciune și fapte bune.

Îndepărtându-se de casa părintească, copiii s-au apropiat duhovnicește de Schitul Cozancea și de Schimonahul Paisie Olaru. Cei trei frați, Vasile, Gheorghe și Constantin, au stat sub povățuirea Părintelui Paisie peste 5 ani. În această perioadă de timp, bătrânul i-a învățat să fie ascultători, tăcuți, smeriți și nevoitori, și să practice rugăciunea lui Iisus.

Sămânța semănată de Părintele Paisie a căzut în pământul cel bun al inimii lor și a început a da roade. În



anul 1929 cei trei frați s-au stabilit la Sihăstria, slujind întru toate lui Hristos, departe de casa părintească. Astfel, au urcat o treaptă duhovnicească mult mai înaltă decât cele de până acum, fiecare dintre ei având ascultarea și nevoiță să personală.

În anii 1931 și 1933, frații mai mari ai Părintelui Cleopa, Vasile și Gherasim, au plecat la Domnul, fiind foarte sporiți duhovnicește. Constantin, supraviețuind, a fost tuns în monahism în 1937 cu numele de Cleopa și creștea din zi în zi prin lucrarea faptelor bune. Din anul 1945, ajungând stareț, a făcut multă milostenie la săraci și a salvat pe mulți de la moarte în timpul foametei, prin aceasta urcând pe o altă treaptă a vieții duhovnicești.

După ce Părintele Cleopa s-a retras pentru a treia oară în munți, între anii 1959 - 1964, cu darul lui Hristos, a ajuns la cea mai înaltă măsură de nevoiță, la care puțini pot ajunge în zilele noastre. Căci se ruga neîncetat cu rugăciunea inimii, nu vorbea cu nimeni, cugeta permanent la moarte, nu avea niciun fel de avere, nici bani, nici altă mângâiere, decât mila lui Dumnezeu și rugăciunile Maicii Domnului. Acum dobândise și darul lacrimilor și pacea inimii și ar fi dorit să nu se mai întoarcă în mănăstire, căci dobândise dulceața liniștii și a rugăciunii. Aceasta a format cea mai înaltă universitate duhovnicească pe care a absolvit-o Părintele Cleopa.

Dar bunul Dumnezeu nu a lăsat cu totul lipsiți de mângâiere pe credincioșii iubitori de Hristos. De aceea, îndemnat de Duhul Sfânt, Părintele Cleopa s-a reîntors în cele din urmă la Mănăstirea Sihăstria, făcând ascultare de Dumnezeu și de oameni, și a continuat aceeași activitate duhovnicească și misionară, încă 34 de ani, arzând încet-încet pentru Hristos, ca o lumânare de ceară curată, așteptând ziua și noaptea ceasul învierii.

Când veneau la sfinția sa oameni din înalta societate profesori, teologi, demnitari - și îl întrebau ce studii are și unde le-a făcut, Părintele Cleopa le răspundea cu zâmbetul pe buze: „Vezi acolo după ușă un băț? Cu acesta am umblat eu cu oile. Vezi traista aceea din cui? În ea purtam

cărțile luate de la Mănăstirea Neamț și le citeam la oi. Uite și opincile. Le vezi? Asta este știința mea!

Și școlile mele sunt la Tăciunele, la Piciorul Crucii, la Răskoale, la Chita Mică, la Chita Mare, la Movila lui Dubău, la Fagii Rari, la Pârâul Solomâzdrelor, la Piciorul Cucului, la Piciorul Rotunzii, la Pârâul Ruginii, la Râpa lui Coroi, la Piatra Dediului, la Poiana lui Iosif, la Poiana lui Serghie, la Poiana Arșiței și peste tot pe unde am umblat cu oile mănăstirii mai mult de zece ani”.

Acestea sunt „școlile” și „universitățile” în care s-a format duhovnicește Părintele Cleopa în cei 86 de ani ai vieții sale, slăvind pe Dumnezeu, slujind oamenilor și mângâind mulțimea ucenicilor săi.

### *NEVOINȚA DUHOVNICEASCA*

#### *Rugăciunea*

Părintele Cleopa, când era mic, se ruga foarte mult cu rugăciuni din cărți, pe care le știa pe de rost și le spunea mereu, în anii tinereții iubea cel mai mult citirea Psaltirii pe care o repeta zilnic. De asemeni, știa pe de rost Acatistul Mântuitorului, Acatistul Bunei Vestiri, Canonul de pocăință către Mântuitorul și Paraclisul Maicii Domnului, pe care le rostea zilnic. Totodată, făcea până la 300 - 400 de metanii și închinăciuni în fiecare zi.

De asemenea, se silea să deprindă și rugăciunea inimii pe care o practica ziua și noaptea, când avea mai multă liniște. Frații săi, Vasile și Gherasim, deja deprinseseră această rugăciune de taină, fiind mult mai sporiți în lucrarea ei.

Ca egumen și apoi ca stareț al Mănăstirii Sihăstria, Arhimandritul Cleopa Ilie, fiind foarte ocupat în timpul zilei, se ruga mai mult noaptea. După ce dormea două ore până la Utrenie și alte două ore după Utrenie, timp de trei ore, până dimineata, își făcea toată rânduiala pentru o zi. Însă cel mai mult a sporit în sfânta rugăciune în timpul celor zece ani de nevoință în munți, rugându-se lui Dumnezeu ziua și noaptea.

De multe ori povestea Părintele Cleopa ucenicilor săi despre rugăciunea cea curată a inimii, vorbind ca din

partea altcuiva, care se nevoia în pustie: „M-am întâlnit cu cineva care se chinuia cu foamea, cu setea, cu frigul, cu golătatea în pădure și mi-a spus că a înnoptat odată la un credincios. Fiind seara spre Duminică, și-a făcut rânduiala de rugăciune. La casa vecină era o nuntă cu muzică.

Pustnicul, fiind la rugăciune, avea în față o icoană a Maicii Domnului. Stând el și cugetând, se gândea la cuvântul Sfântului Ioan Scărarul, care zice: „Unele cântări mirenești, îi pot ridica pe cei sporiți la cele mai înalte contemplații”.

Deci, auzind muzica de la nuntă, și-a zis în sine: „Dacă oamenii aceștia știu să cânte așa de frumos, dar îngerii care laudă pe Maica Domnului, cum cântă ei în ceruri?” Din această simțire, i s-a pogorât mintea în inimă și a stat în această rugăciune peste două ore, simțind multă dulceață și căldură. Lacrimile îi curgeau continuu, inima i s-a înfierbântat, și L simțea pe Hristos cum vorbea cu sufletul lui. Atâta mireasmă a Duhului Sfânt i-a venit atunci și atâta căldură duhovnicească a simțit, încât își zicea: „Doamne, vreau să mor în clipa aceasta!” După două ore, i-a ieșit mintea din inimă și a rămas cu o mâhnire dulce, o bucurie, o mângâiere și o căldură duhovnicească deosebită și timp de o lună de zile, pe cerul inimii lui nu s-a mai ridicat ceva din lumea aceasta. Căci lacrimile izvorâte în timpul acestei rugăciuni, fiind de la Duhul Sfânt, spală orice întinăciune, orice imaginație păcătoasă și rămâne sufletul curat”.

Mai spunea Părintele Cleopa și acestea despre rugăciune:

„Când se pogoară mintea în inimă, atunci inima se deschide și iar se închide.

Adică inima înghite pe Iisus și Iisus înghite inima noastră. În clipa aceea Mirele Hristos. Se întâlnește cu mireasa, adică cu sufletul nostru!”

Dacă îi cerea cineva Părintelui Cleopa cuvânt de folos pentru rugăciunea inimii, vorbea ca despre altcineva, ca să nu știe nimeni lucrarea lui. De aceea ucenicii săi din Mănăstirea Sihăstria nu știau cum și cât se ruga și la ce

măsură ajunsese cu sfânta rugăciune. Însă darul lacrimilor nu l-a părăsit până ce s-a mutat la cele cerești.

Părintele Cleopa, având darul rugăciunii, se ruga pentru toți cei ce-i cereau ajutor.

Dacă cineva se chinuia în ceasul morții și părintele era chemat să citească rugăciunea de dare a sufletului, întotdeauna muribundul își dădea sufletul cu pace în mâinile Domnului, chiar în timp ce se citeau molitvele.

Prin multă rugăciune și post îndelungat, Părintele Cleopa dobândise darul răbdării, al ascultării, al înțelepciunii, al frumoasei grăiri și al memoriei luminate, prin care uimea pe mulți.

În ultimii douăzeci de ani, Părintele Cleopa se ruga foarte mult, până la 14 - 15 ore pe zi, și avea momente de taină, când nu voia să vorbească cu nimeni, nici chiar cu ucenicul său de chilie. Avea și locuri de taină pentru rugăciune. Când era mai în putere, se ruga în pădure sau pe munte. În anii de bătrânețe se ruga mai mult în chilie, singur. Alt loc preferat era stupina mănăstirii, unde avea o mică chilie și unde își păstra cărțile și manuscrisele.

Rugăciunea sa cea mai puternică era însă cea de noapte, stând singur în chilia sa sau în marginea pădurii, căci iubea foarte mult natura, oile și toată zidirea lui Dumnezeu. De altfel, fiecare frază, fiecare cuvânt rostit de sfinția sa era o rugăciune și o binecuvântare pentru cel care îi cerea ajutorul. Însă viața sa de rugăciune rămâne pentru noi toți o taină necunoscută a sufletului său.

### *Postul*

Deprins din copilărie cu postul, cu rugăciunea și cu ascultarea, Părintele Cleopa era de mic pregătit sufletește pentru o nevoință monahală deosebită.

În casa părinților săi se practicau în mod deosebit postul și rugăciunea. Căci nu se întâmpla niciodată să mănânce vreunul din copii mâncare de dulce în zilele de post. De asemeni, când erau mai mari și pășteau oile în preajma Schitului Cozancea, niciunul din cei trei frați nu mânca de dulce luna, miercurea și vinerea, fiind încredințați că, dacă ar îndrăzni să facă una ca aceasta,

Domnul i-ar pedepsi. De obicei, la începutul Postului Mare, țineau trei zile de post după rânduială.

La Sihăstria, toți frații și părinții posteau complet primele trei zile din Postul Mare, după tipic. Apoi, a doua masă o primeau vineri seara. În celelalte zile ale postului, mâncau o dată în zi, fără ulei, afară de sâmbătă și Duminică. În ultima săptămână a Postului Mare, primeau o masă pe zi spre seară, iar din Joia Mare până la Sfintele Paști țineau post deplin.

Cel mai mare postitor în Schitul Sihăstria a fost egumenul Ioanichie Moroi, care postea de luni până sâmbătă, mulțumindu-se doar cu Sfânta împărtășanie și cu prescura ce se cuvenea preotului.

Imitând pe starețul său, Arhimandritul Cleopa nu mânca nimic în prima săptămână a Postului Mare, de luni până sâmbătă. În celelalte săptămâni mânca o dată în zi, seara, fără ulei. Iar în ultima săptămână a Postului Paștelui, mânca o dată în zi de luni până în Joia Mare și apoi nu mai gusta nimic până la Sfânta înviere.

Această rânduială de masă a respectat-o în tot timpul vieții sale. Dar celor care erau bătrâni, bolnavi, ca și fraților tineri, le îngăduia să mănânce de două ori în zi, marțea, joia, sâmbăta și Duminica și în celelalte zile o masă pe zi la orele trei după amiază. Celor care nu puteau respecta această rânduială, li se îngăduia, cu binecuvântare, să mănânce și de două ori pe zi.

Uneori Părintele Cleopa se retrăgea în pădure la bordeiul său, în tăcere și rugăciune pentru o zi sau două. De asemeni, în perioada postului, vorbea foarte puțin și se ruga în taină lui Dumnezeu, de cele mai multe ori cu lacrimi. Însă despre această nevointă nu ne vorbea aproape nimic.

Când era în pustie, mânca numai un cartof pe zi și alte buruieni pe care le mai găsea. Spunea ucenicilor săi că la un lăsat de sec spre Postul Nașterii Domnului, a avut doi cartofi și o sfeclă și i s-a părut că are mâncare ca la un praznic.

*Ascultarea*

Părintele Cleopa a fost un părinte al ascultării, din copilărie până în ceasul morții.

Orice poruncă îi dădea starețul său, o împlinea cu sfințenie, fără niciun murmur.

Orice cuvânt de învățătură îi spunea cineva, căuta să-l îplinească cu bucurie și smerenie. Oricine îl chema din frați să-l ajute, el venea cel dintâi. Nimeni altul dintre viețuitorii Sihăstriei, nu era mai ascultător, mai hotărât și mai statornic decât el. Pentru aceea era mai iubit decât toți ceilalți tineri și fiecare se folosea de așezarea lui duhovnicească.

Este destul să ne reamintim cum a fost ales egumen. Cu toate că Schitul Sihăstria era ars, sărac și lipsit de toate, prin ascultarea și jertfa sa, fiind umbrat de harul Duhului Sfânt, a reușit în câțiva ani să înnoiască în întregime schitul, să-l ridice la rang de mănăstire, să adune în jurul său zeci de viețuitori tineri și să închege o obște monahală deosebită. Toate acestea le-a realizat cu ajutorul Maicii Domnului, datorită întâi de toate deplinei sale ascultări. Ascultare față de Dumnezeu, față de ierarhul locului și față de duhovnicul său.

Dacă pe lângă ascultare adăugăm și râvna sa pentru cele sfinte și nevoința sa de taină și blândețea sa, înțelegem mai bine personalitatea Părintelui Arhimandrit Cleopa Ilie.

### *Lacrimile*

Părintele Cleopa avea de mic darul lacrimilor la rugăciune și adeseori se ascundea să nu-l vadă cei din jur. În mănăstire lacrima în timp ce slujea Sfânta Liturghie, mai ales în timpul Sfintei Epicleze. Dar cel mai mult îl cerceta Dumnezeu cu lacrimi în anii de retragere în munți, mai ales când săvârșea și rugăciunea inimii.

De multe ori însă, Părintele Cleopa a fost văzut de ucenici lacrimând pe când se ruga în chilia sa la bătrânețe, căci lacrimile îi dădeau o mare bucurie și mângâiere.

### *Cugetarea la moarte*

Urmând fraților săi mai mari, Părintele Cleopa cugeta adeseori la moarte, mai ales noaptea. Când era mai

tânăr, stătea de veghe câte o oră-două în cimitirul mănăstirii, îndeosebi lângă mormintele fraților săi, unde aprindea lumânări și se ruga pentru odihna sufletelor lor. Apoi, citind Viețile Sfinților, se minuna de chinurile mucenicilor și ale cuvioșilor, care primeau moartea cu bărbăție pentru dragostea lui Hristos și se întărea duhovnicește.

### *Răbdarea*

Părintele Cleopa a fost un om al răbdării și al îndelungii-răbdări în toată viața sa.

Căci numai prin răbdare, statornicie și rugăciune a reușit să crească atâtea suflete pentru Hristos și a povățuit ani de zile mănăstirile încredințate lui.

Fiind urmărit și supravegheat de securitate, el nu se temea, nici nu ura pe nimeni, căci avea în sufletul său pe Hristos și știa că fără răbdare, fără rea pătimire și ispite nu ne putem mântui. De aceea, când vreun părinte venea la el tulburat și-i cerea sfat, el îi amintea cuvintele marelui duhovnic Vichentie Mălău, care zicea adeseori ucenicilor săi: „Ascultă frate: răbdare, răbdare, răbdare... Și când ți se va părea că ai sfârșit-o, o iei de la capăt: răbdare, răbdare, răbdare... Răbdare până la ușa mormântului. Răbdare până la sfârșit, nu până la prăsit!”

### *Liniștea*

După ce termina spovedania, Părintele Cleopa se retrăgea la liniște, mai ales noaptea, în marginea pădurii sau în cimitir, unde se ruga singur. Aici zicea rugăciunea lui Iisus, pe care o practica încă din tinerețe. Liniștea îi odihnea sufletul, îl îndemna la rugăciune și îl umplea de pace duhovnicească. Iar când îl cerceta Dumnezeu cu darul lacrimilor se retrăgea la un loc tănuit și se ruga multă vreme până ce Dumnezeu îi răcorea sufletul.

După ce gustase bucuria liniștii din anii pribegiei, Părintele Cleopa ar fi vrut să rămână pentru totdeauna în viața de singurătate, căci liniștea este mama rugăciunii, a lacrimilor și a bucuriei duhovnicești. Dar porunca ascultării l-a îndemnat să se întoarcă iarăși în obștea sa.

### *Smerenia*

Un alt mare dar al Părintelui Cleopa a fost smerenia, care este una din trăsăturile principale ale sfințeniei.

Zicea părintele: „Eu sunt poreclit călugăr. Pentru că s-a întâmplat să mă numesc călugăr, dar călugăr nu m-am făcut niciodată în viață, că a te face călugăr este mare lucru. Cum să spun eu că sunt monah înaintea oamenilor, dacă înaintea lui Dumnezeu nu sunt? Călugărul trebuie să fie înger în trup, nu așa cu viață lumească, cum o duc eu în păcate și neputință!”

Sfințenia cea adevărată are ca trăsătură principală smerenia și pocăința. Părintele Cleopa se smerea, pomenind mereu cuvintele din Sfânta Scriptură: Smerit-m-am și m-a mântuit.

„Eu sunt un om sec, zicea odată Părintele. Un pom numai cu frunze. Mori de foame lângă el. Sfântul Isaac Sirul zice: „Cuvântul fără lucrare se aseamănă cu cel ce zugrăvește apă pe pereți și poate să moară de sete lângă ea”. Așa este la mine.

Cu mine mori de foame. Îți spun tei și eu nu fac nimic. Ce vii la o vacă stearpă? Tu vii să-ți vorbesc aici degeaba? Dar nu-mi spui: Părinte, dar dormi toată noaptea, mănânci totdeauna, n-ai paza minții, n-ai rugăciune, n-ai lacrimi, n-ai zdrobirea inimii. Nu mă întrebi de trezia atenției, nu mă întrebi de lucrarea cea dinăuntru...”

### *PĂRINTELE CLEOPA, UN MARE STAREȚ MISIONAR Predica*

După ce Părintele Cleopa a fost rânduit egumen al Schitului Sihăstria, la începutul anului 1945, cel dintâi lucru pe care l-a făcut a fost împodobirea bisericii cu slujbe și cântări dintre cele mai frumoase. Apoi a început să predice, hrănind duhovnicește din cuvintele Sfinților Părinți, atât pe călugări și pe frați, cât și pe credincioși. Căci, într-adevăr, nu era în partea locului un alt părinte duhovnicesc din mănăstirile nemtene, care să vorbească mai frumos, mai cald și mai convingător decât el. Aceasta, atât datorită memoriei sale uimitoare, cât și cunoștințelor scripturistice și patristice pe care le adunase din fragedă



tinerețe.

Cuvântul viu, cu care hrănea pe toți, a atras la Sihăstria tot mai mulți credincioși din sate și orașe, care veneau să asculte sfintele slujbe și predica Părintelui Cleopa. Datorită învățăturilor sale atât filocalice, cât și aghiografice, au îmbrățișat viața monahală numeroși tineri, care mai târziu au ajuns călugări buni și preoți iscusiți.

#### Apărarea dreptei credințe

A doua virtute ce a împodobit sufletul Părintelui Cleopa a fost apărarea cu sfințenie a dreptei credințe. Sfinția sa combătea cu multă înțelepciune și hotărâre sectele de tot felul și pe cei ce erau amăgiți de ele.

S-a întâmplat de mai multe ori să întoarcă grupuri mari de creștini la Ortodoxie, mai ales din Bucovina, care fuseseră amăgiți de sectanți. Pentru aceea Arhimandritul Cleopa a fost recunoscut ia în țara întreagă ca un mare misionar și apărător al Ortodoxiei din a doua jumătate a secolului XX. Aceasta o confirmă și scrierile sale, peste zece la număr, care au întărit în dreapta credință pe mulți creștini îndoielnici, unele alcătuite la porunca Sfântului Sinod, la îndemnul unor ierarhi sau teologi de seamă.

În același scop, sfinția sa era chemat la slujbe misionare, la sfințiri de biserici, la întâlniri cu credincioși prin sate și orașe, și reușea întotdeauna să atragă pe mulți la dreapta credință și să combată învățăturile sectare. De asemenea ori de câte ori veneau grupuri de creștini de alte credințe și vorbeau cu sfinția sa, se întorceau înapoi umiliți.

#### *Milostenia*

O altă virtute fundamentală care l-a caracterizat toată viața pe Arhimandritul Cleopa a fost milostenia. Sfinția sa nu avea niciun fel de avere personală, dar făcea multă milostenie din cele ce aduceau credincioșii. Zilnic veneau văduve, cerșetori, oameni săraci, mame cu mulți copii, orfani și bolnavi și primeau de la Părintele Cleopa drept ajutor bani, haine, alimente, cuvinte de mângâiere, și toți se întorceau acasă mulțumiți, dând laudă lui

Dumnezeu.

Unde a fost Părintele Cleopa stareț, a rânduit ca toți credincioșii care veneau la mănăstire, indiferent de număr, să mănânce la masa de obște.

Povestea unul din ucenicii săi de la Slatina, că odată, pe când era o sărbătoare și veniseră mulți oameni, le mai rămăseseră doar puține alimente. Dacă s-ar fi dat masă și la credincioși, nu ar mai fi rămas provizii deloc. Atunci bucătarul i-a zis starețului:

— Părinte Cleopa, dacă punem pentru toți masă acum, n-o să mai avem ce mânca. Ce să facem?

Atunci părintele Cleopa, care nu-și punea niciodată nădejdea în cele trecătoare, a spus:

— Frate, pune tot ce ai! Pune tot!

Într-adevăr, după trei ore au venit niște credincioși și au adus tot felul de alimente, care au ajuns obștii pentru o bună perioadă de timp.

Însă cea mai mare milostenie a Părintelui a rămas tot cea duhovnicească - rugăciunea pentru toți, spovedania, predica, sfaturile, scrisul.

### *Duhovnicia*

Părintele Cleopa a fost unul dintre cei mai iscusiți duhovnici din țară din a doua jumătate a secolului XX, știind cum să câștige sufletele oamenilor pentru împărăția lui Dumnezeu. Sfinția sa nu numai că mărturisea, ci dădea și multă speranță fiilor săi duhovnicești, dovedindu-se un adevărat îndrumător pe calea mântuirii. Nimeni nu ieșea de sub epitrahilul său tulburat, nemulțumit sau cu îndoială.

Prin exemplul vieții sale Cuvioșia sa atrăgea multe suflete în viața monahală, care deveneau apoi fii duhovnicești ai lui pentru toată viața și ajungeau călugări și preoți iscusiți. El îndemna duhovnicii să aibă mare grijă de fiii lor sufletești, să-i cerceteze la chilii, să le dea canon după puterea lor, să-i mărturisească săptămânal și să-i împărtășească la 30 - 40 de zile cu Preacuratele Taine. Astfel, încă din tinerețe ajunsese un

preoți, stareți și chiar arhierei.

Preacuviosia sa, timp de peste 50 de ani, a fost părintele și duhovnicul cu cei mai mulți fii sufletești din țara noastră. El a fost rânduit de Dumnezeu să fie un părinte al mângâierii, al bucuriei, al nădejzii și al bunei sfătuiri, ca o adevărată mamă duhovnicească, căci toți ieșeau întăriți sufletește din chilia lui.

Începând din anul 1945, când a primit hirotonia în preot și Hirotesia în duhovnic, până la sfârșitul vieții sale – 2 decembrie 1998 –, Părintele Cleopa spovedea zilnic oameni de toate vârstele și categoriile sociale, îndemnându-i pe toți pe calea mântuirii și a bucuriei, prin harul dat lui de Dumnezeu, să părăsească păcatele făcute, să se căiască pentru ele și să pună început de pocăință, el însuși fiind un om al pocăinței.

Pentru aceasta, numele său s-a făcut cunoscut în toată țara și chiar peste hotare, bucurându-se de un respect deosebit. El va rămâne încă multă vreme pentru majoritatea credincioșilor care l-au cunoscut nu doar un teolog, nu numai un mare și neîntrecut predicator, nu numai un rugător înaintea lui Dumnezeu pentru fiecare, ci va rămâne și un neegalat părinte duhovnicesc!

### *Darul deosebirii*

Un alt mare dar al bătrânului era și darul deosebirii. Părintele nu dădea un sfat identic pentru doi oameni care aveau aceeași problemă. Unuia îi spunea ceva, altuia altceva. Căci știa inimile credincioșilor, prin darul lui Hristos.

Știa dacă cineva venea pentru iscodire sau cu credință. Știa și cât putem purta, ca să nu ne dea ceva mai greu, astfel încât să nu cârmim. Pentru aceea mulți veneau la Părintele Cleopa și îl întrebau ce drum să aleagă în viață, iar bătrânul dădea fiecăruia răspuns așa cum îl inspira Duhul Sfânt, iar cei care ascultau, erau totdeauna mulțumiți duhovnicește.

**SCRISOAREA PREOTULUI DIMITRIE BEJAN CĂTRE PĂRINTELE CLEOPA**

*Părinte Cleopa și Părinte Ioanichie.*

Vă sărut mâna la amândoi. Măinile drepte. Mi-ați fost totdeauna foarte dragi și foarte apropiați pentru că știți ce vreți de la Dumnezeu. Să mă ierte Părintele Cleopa, așa a fost în conștiința mea, de când l-am văzut și până astăzi, când fac această declarație, că este cel mai curat călugăr la ora actuală din Ortodoxia românească.

Poate pe la Sfântul Munte să se găsească oameni superiori călugărilor noștri. Iar Părintele Ioanichie, el încă îl caută pe Dumnezeu. Este supra ocupat cu cărți. Scrie!

Are darul de a scrie și de a răspândi cuvântul lui Dumnezeu! mai ales în partea practică a creștinismului nostru. Să-l ajute Dumnezeu să-și facă ucenici!

Dacă Părintele Cleopa și Părintele Ioanichie nu lasă ucenici în urma lor, pustia se instalează la Sihăstria, și-i păcat. Atâta duh: Paisie, Cleopa, Ioanichie și a mai fost starețul lor, părintele Ioanichie Moroi...

Acolo a fost un duh bun încă de la înființarea acestui schit care a devenit mănăstire acum. Aș fi vrut să mor acolo, dar cred că Dumnezeu a hotărât să mor aici. Nu-s supărat. Noi rămânem cu trup, Părintele Cleopa și Părintele Ioanichie...

Că trupul se dă firii de Dumnezeu zidite. Până când? Poate într-o mie de ani, poate în mai puțin. Ne prefacem. Răsar flori din noi; răsar copaci, urzici și spini!

Dacă sufletul nostru este bun la Dumnezeu, răsare la căpătâiul nostru un prun sau un măr sau un pom roditor; dacă nu, urzici și spini. Peste o mie de ani nimeni nu va ști de Cleopa și de Ioanichie. Veți fi în rai! Să vă uitați de acolo, fără binoclu, la călugării de la Sihăstria; viitorii călugări. Să veniți și, cu ajutorul lui Dumnezeu, să-i îndrumați. Este singura noastră obște călugărească care a găsit drumul direct la mântuire! Poate. Poate să fie și călugării de la Frăsinei! Poate acolo să fie și mai sporiți, pentru că nu pătrund femei în mănăstire.

Părinte Cleopa și Părinte Ioanichie, să faceți călugări, dar mai târziu, pe la 30 de ani. Să treacă întâi prin foc. Îl iei de pe băncile școlii și-l faci preot la 18 ani? Sunt preoți chiar aici; sunt foarte tineri, care nu știu și nici nu au auzit

de canoane.

Trebuie crescuți ani de zile la umbra unui duhovnic; și încă un duhovnic bun, care să fie bun, perfect și cu cunoștințe depline.

Sunt unii copii. Sunt tineri. Nu știu că au intrat cu un picior în Rai! Nu știu. Nici nu știu ce-i acela Rai! Nu! N-au cum să știe. Să li se spună!... Nu-i obligatoriu să fie multă lume în mănăstire. Iar mănăstirile să rămână ca întotdeauna, locul în care mergem noi ceilalți să ne împărtășim.

Vă sărut mâna, Părinte Cleopa și Părinte Ioanichie, și, când o să mor, o să mă duc la Dumnezeu și o să spun că faceți treabă bună, și vă aștept în Rai! Dacă suferințele noastre pe pământ vor trage 51% în cumpăna lui Dumnezeu, și păcatele noastre vor fi numai 49%, atunci intrăm în Rai! Adică Bunul Dumnezeu apasă pe cumpăna aceea a faptelor bune și rele, apasă cu un deget și zice: „Hai să fie! Intră în bunătatea Mea!”

Asta o spun pentru mata, Părinte Cleopa și Părinte Ioanichie, care îmi sunteți și dragi și superiori ca formație și ca duh. Nu putem intra la Dumnezeu decât cu dragoste! Așa se spune în Sfânta Carte. Cu bunătate, zic eu. Numai cu asta.

Trebuie să fii bun nu numai cu cel care îți dă mâncare și haină. Să fii bun cu cel necăjit...

Eu vă sărut mâna și vă mulțumesc și vă zic: Să trăiți încă pe pământ pentru că sunteți necesari. Amin.

Pr. Dimitrie Bej an – 1 ianuarie 1995

### *SUFERINȚELE TRUPEȘTI*

Mulți ani de zile Părintele Cleopa s-a bucurat de sănătate trupească și mai ales sufletească, fiind binecuvântat de Dumnezeu cu un organism rezistent. Dar, după împlinirea vârstei de 70 de ani, bătrânul se simțea tot mai obosit și suferind. Anii petrecuți în munți, ca și încercările prin care a trecut în perioada ateistă, l-au marcat mult.

Prima suferință grea a fost o dublă hernie, pentru care a fost internat în Spitalul Sfântul Spiridon din Iași și

operat în două etape în anul 1985. După câțiva ani a fost operat de piatră la rinichi tot la Iași și, de asemenea, a suportat și o operație facială din cauza unei infecții dentare. A mai suferit și o fractură la mâna dreaptă.

În iunie 1996 a avut o operație de tumoare vezicală la Spitalul de Urologie – Iași.

Atunci s-a descoperit că rinichiul stâng era inactiv. La controlul efectuat în septembrie 1996 nu s-au mai găsit leziunile tumorale, dar i s-a propus o intervenție chirurgicală suplimentară, pe care părintele a refuzat-o.

În mai 1998, având dureri mari, a acceptat cu greutate să meargă la control la Iași și a stat o săptămână, dar nu a acceptat să fie internat, zicând: „Mă așteaptă frații mei și mă pregătesc să merg la ei!” Aceleași cuvinte le-a spus și în noiembrie 1998, când i s-a propus un nou control.

Toate aceste suferințe l-au ținut pe Părintele Cleopa treaz, fiind mereu în așteptarea ceasului celui de pe urmă, cu gândul la Hristos și cu neîncetata rugăciune în inimă.

#### *ULTIMUL AN DE VIAȚĂ*

Încă din anii 1996 – 1997, Părintele Cleopa se simțea tot mai obosit. Cu toate acestea, era mereu asaltat de credincioși și pelerini din țară și de peste hotare.

Memoria și vocea fiindu-i încă sănătoase, reușea întotdeauna să mângâie pe credincioși, pe bolnavi, pe bătrâni și pe fiii săi duhovnicești din mănăstire.

Mergea foarte greu și numai însoțit de ucenici, atât în chilie, cât și afară, la aer.

Iar în sala de alături, unde zeci de ani a ținut predici și cuvinte de folos credincioșilor, nu mai putea ajunge decât rareori, în timpul verii. În schimb, îl scoteau ucenicii pe cerdacul chiliei, iar credincioșii se adunau în jurul lui și îi sorbeau cuvintele încărcate de har.

Părintele era foarte reținut la mâncare. Nu gusta decât foarte puțin și apoi îndată spunea: „Ajunge! M-am săturat! Slavă lui Dumnezeu pentru toate!”

Sfânta rugăciune o săvârșea însă regulat, șezând pe pat sau pe scaun, căci nu mai putea sta în picioare. Iar

orele sale preferate pentru rugăciune erau acestea: dimineața, între orele 4 și 8, după care se odihnea puțin. Apoi se întreținea cu călugării care veneau la spovedanie și cu credincioșii. Pe la ora 4 după amiază își făcea rânduiala pentru seară: Canonul de pocăință, două-trei canoane ale Maicii Domnului din Bogorodiciță, Paraclisul Maicii Domnului, Pavecernita Mică și altele.

Seara îl scoteau ucenicii la aer pe cerdac, unde se ruga cu rugăciunea lui Iisus și admira natura pe care a împodobit-o Dumnezeu atât de frumos. După o oră-două se retrăgea în chilie pentru odihnă și se deștepta iarăși către miezul nopții.

### *ULTIMELE ZILE*

Zilele de septembrie-noiembrie ne prevesteau sfârșitul apropiat al Părintelui Cleopa! Acum vorbea tot mai puțin, cu voce stinsă și mereu repeta aceleași cuvinte: „De acum mă duc la frații mei!”, „Lăsați-mă să plec la frații mei!” Apoi iarăși spunea: „Mă duc la Hristos! Rugați-vă pentru mine, păcătosul!”

Către sfârșitul lunii septembrie, într-un asfințit de soare, Părintele Cleopa a cerut să se ducă în cimitir să vadă pentru ultima dată mormintele fraților săi, mormântul marelui stareț Ioanichie Moroi, mormântul duhovnicului său, ieroschi-monahul Paisie Olaru și mormintele celorlalți părinți și duhovnici mai vârstnici decât el. A fost adus cu mașina la poarta cimitirului și de aici ucenicii l-au purtat de la un mormânt la altul, la toți cei dragi și cunoscuți ai săi, care i-au fost ucenici, frați, fi sufletești sau părinți duhovnicești.

La toate mormintele s-a închinat sprijinit de ucenici, a sărutat sfintele cruci și a rostit câte o sfântă rugăciune, zicând: „Rugați-vă și pentru Cleopa păcătosul, că iată mâine, poimâine, ne întâlnim înaintea lui Hristos!” Apoi a încheiat, zicând: „Maica Domnului, ai milă de noi și de toți părinții din acest cimitir și te roagă înaintea tronului Preasfintei Treimi ca să dobândim iertare de la Dreptul Judecător”.

### *PLECAREA LA HRISTOS*

Vineri și sâmbătă, 27 și 28 noiembrie, Părintele Cleopa încă dădea sfaturi și binecuvânta pe cei care veneau la el, călugări și credincioși. Era senin la față, vorbea calm și frumos celor care îl întrebau și nu refuza pe nimeni care voia să-l vadă. Pe toți îi mângâia și îi îmbărbăta ca întotdeauna, în liniște și bucurie.

Duminică, 29 noiembrie, în ajunul sărbătorii Sfântului Apostol Andrei, iarăși a fost înconjurat de oameni. Le vorbea cald, scurt și cu multă blândețe. Unii veneau, alții plecau, iar ucenicii se îngrijeau de toate.

La ora 11.30 a venit un frate la sfinția sa să ia binecuvântare pentru tunderea în monahism, zicând:

— Binecuvântați-mă, Preacuvioase Părinte Cleopa, că deseară mă călugăresc!

După ce l-a binecuvântat și i-a pus mâna pe cap, fratele a cerut un cuvânt de folos pentru călugărie. Atunci Părintele Cleopa i-a spus:

— De-acum nu mai ai tată, nu mai ai mamă, nu mai ai frați, nu mai ai rudenii, nu mai ai prieteni, nu mai ai țarini, numai ai case, nu mai ai nimic! Numai pe Hristos!

— Părinte, a zis ucenicul, dacă câștigați îndrăzneală înaintea lui Dumnezeu, să mă pomeniți și pe mine în rugăciunile sfinției voastre!

— Mila Maicii Domnului să fie cu noi cu toți!

Pe la ora 4 după-amiaza a venit alt frate ca să-i ceară binecuvântare pentru călugărie, dar Părintele Cleopa nu i-a spus nimic, ci doar i-a pus mâna pe cap.

Deci, începând de Duminică la ora 4 după-amiază, Părintele Cleopa nu a mai răspuns la întrebările ucenicilor săi și a rămas nemișcat cu ochii întredeschiși pe scaunul său de spovedanie, ca într-o răpire, timp de mai bine de unsprezece ore.

Luni dimineață la orele 3.30, bătrânul s-a deșteptat ca dintr-un somn adânc, fiind bine dispus și mulțumit sufletește. Apoi a cerut ceva de mâncare, zicând: „Ați mai văzut voi vreun călugăr să mănânce la ora asta?”

Luni, 30 noiembrie, și marți, 1 decembrie, părintele a stat cu credincioșii și a dat sfaturi ca de obicei. Luni seară



însă, în chip neobișnuit, Părintele Cleopa a început să-și citească rugăciunile dimineții, deși ucenicii i-au spus: „Părinte, acum este seară. Rugăciunile dimineții citiți-le mâine dimineață!” Dar părintele a răspuns: „Acum le citesc, căci mă duc la frații mei!” Ucenicii au privit, ca de obicei, cu neîncredere.

Mărți seara s-a culcat târziu, dând semne de mare oboseală. La ora 2, 20 miercuri dimineață, ucenicul său a auzit că părintele respiră din ce în ce mai rar. Când s-a apropiat de el, părintele a răsuflat adânc și și-a dat sufletul în mâinile lui Hristos.

Îndată s-au adunat părinții, împreună cu părintele stareț, și l-au pregătit pentru înmormântare. Apoi, trupul neînsuflețit al Părintelui Cleopa a fost coborât din chilie în sunetul clopotelor și așezat în biserica veche a mănăstirii, unde a fost privegheat permanent de preoți și monahi și de nenumărați credincioși veniți din toate colțurile țării.

Vestea plecării Părintelui Cleopa la cele veșnice, a făcut degrabă înconjurul țării și a trecut și peste hotare. În zilele premergătoare înmormântării părintelui, mii de credincioși veneau să-și ia un ultim rămas bun de la el, iar în biserică, unde era depus, monahii citeau în permanentă la Psaltire.

Așa a trăit, așa s-a nevoit și așa s-a săvârșit marele stareț și duhovnic al mănăstirilor românești, Arhimandritul Cleopa Ilie, fiind plâns de toți părinții și credincioșii care l-au avut sfetnic, părinte, duhovnic și povătuitor.

Veșnică să-i fie pomenirea lui!

### **ÎNMORMÂNTAREA**

Timp de trei zile și trei nopți întreaga mănăstire și credincioșii mai apropiați s-au rugat pentru odihna sufletului Părintelui Cleopa.

Înmormântarea s-a stabilit pentru data de sâmbătă, 5 decembrie. Ca o minune a lui Dumnezeu, ziua înmormântării a fost o zi frumoasă cu soare, călduroasă și luminoasă, după ce zile în șir vremea fusese întunecată și friguroasă.

Sfânta Liturghie s-a săvârșit de către un sobor de

ierarhi, alcătuit din I.P.S. Daniel, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei; I.P.S. Bartolomeu, Arhiepiscopul Vadului, Feleacului și Clujului; P.S. Ioan, Episcopul Oradiei; P.S. Casian, Episcopul Dunării de Jos; P.S. Ioachim, Episcopul Hușilor; P.S. Calinic, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Iașilor; P.S. Visarion, Episcop vicar al Mitropoliei Ardealului și P.S. Gherasim, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților.

După săvârșirea Sfintei Liturghii, în curtea mănăstirii a fost oficiată slujba prohodului de același sobor de ierarhi. La slujbă au participat numeroși stareți, ieromonahi și preoți înconjurați de peste zece mii de credincioși din toată țara.

Incinta mănăstirii, cerdacurile, drumul spre cimitir și locurile dimprejur deveniseră ne încăpătoare.

După slujba prohodului, majoritatea ierarhilor, în frunte cu Înalt Prea Sfințitul Daniel, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, au rostit cuvântări.

Apoi s-a făcut înconjurul bisericii cu racla purtată de un sobor de 12 preoți și s-a mers în procesiune până la cimitirul mănăstirii. În sunetul clopotelor, al duioaselor cântări, al buciurilor din Bucovina, Părintele Cleopa a fost așezat de către slujitori la locul pregătit pentru îngropare în mijlocul cimitirului, alături de iubitul său duhovnic, Ieroschimonașul Paisie Olaru.

Mulți oameni aveau lacrimi în ochi. Toți doreau să se atingă pentru ultima oară de mâna care împărțise atâtea binecuvântări în cei peste 50 de ani de preoție. Printre brazii din cimitir razele soarelui își făceau loc și luminau mormântul proaspăt săpat. Cântarea „Hristos a înviat”, repetată de mai multe ori, ca un imn de biruință, a răsunat din pieptul tuturor.

Toți cei de față trăiau durerea despărțirii vremelnice de un mare părinte, duhovnic și povățuitor sufletesc.

Așa s-a săvârșit slujba înmormântării celui mai mare duhovnic român al secolului XX, Arhimandritul Cleopa Ilie, care a plecat de la noi în raiul lui Dumnezeu să primească răsplată pentru multele sale nevoințe.

Prin plecarea Părintelui Cleopa s-a încheiat un capitol bogat al isihasmului și monahismului românesc de la sfârșitul mileniului al doilea, o pagină de aur din istoria Mănăstirii Sihăstria și a Bisericii noastre străbune.

Sperăm că în anii care vor urma, Părintele Cleopa va fi așezat alături de alți mari cuvioși ai țării noastre ca: Sfântul Paisie de la Neamț, Cuviosul Vasile de la Poiana Mărului, starețul Gheorghe de la Cernica, Sfântul Ioan Iacob de la Neamț, Ieroschimonahul Paisie de la Sihăstria, și mulți alții, ale căror nume sunt scrise de îngeri în Cartea Vieții, spre lauda Preasfintei Treimi.

#### *PARASTAS LA 40 DE ZILE*

În ziua de 9 ianuarie 1999, la 40 de zile de la mutarea la Domnul a Arhimandritului Cleopa, s-a săvârșit Sfânta Liturghie și slujba parastasului după rânduială, în biserica de iarnă a Mănăstirii Sihăstria. Slujba a fost săvârșit de către înalt Preasfințitul Daniel, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, împreună cu un sobor de preoți din zonă. Cuvântul de pomenire a Părintelui Cleopa a fost rostit de către I.P.S. Daniel, Mitropolitul Moldovei. Apoi obștea mănăstirii în frunte cu I.P.S. Mitropolit și Arhimandritul Victorin, starețul mănăstirii, înconjurată de un număr însemnat de credincioși, au mers la cimitir, unde s-a cântat trisaghionul la mormântul bunului și neuitatului nostru părinte duhovnicesc, Arhimandritul Cleopa.

La urmă Mănăstirea Sihăstria a oferit la trapeză o masă comună pentru toți cei prezenți: monahi, credincioși și săraci, pentru odihna sufletului aceuia care a fost și va rămâne în conștiința noastră - Părintele Cleopa.

#### *ULTIMUL CUVÂNT AL PĂRINTELUI CLEOPA CĂTRE OBȘTEA MĂNĂSTIRII SIHĂSTRIA*

1 Martie - 1998

În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh.

Prea Cuvioase Părinte Stareț, Prea Cuvioși Părinți și frați, așa cum vă văd aici, dragul mamei, așa, pe toți, să vă văd la Rai, la bucuriile fără margini ale Raiului, căci toți sunteți în slujba Mântuitorului și a Maicii Domnului, și fiecare, săracul, face ascultare în direcția lui, unde este

pus.

Tare îmi este drag când vă văd! Dar pe mulți nu vă cunosc. Eu vin rar pe aici. Am atâta lume pe capul meu acolo și sunt bolnav. Dar mai cunosc din ei, care vin la mărturisire și care sunt mai vechi... Eu doresc ca toți, toți să mergeți la bucuria cea veșnică și niciunul, Doamne ferește, la munci.

Dragii mei părinți și frați, să știți că Biserica este mama noastră spirituală. Ea ne-a născut pe noi la botez prin apă și prin duh. Ați auzit ce spune Sfântul Apostol Pavel: ați luat darul punerii de fii în baia nașterii de-a doua și a înnoirii Duhului Sfânt. De atunci suntem toți fii după dar ai lui Dumnezeu, de când ne-am botezat în numele Preasfintei Treimi.

De aceea vă rog din toată inima să iubiți Biserica, mamă! Să vă fie dragă Biserica și, cât puteți, ziua și noaptea să mergeți la Biserică. Care sunt mai bătrâni și nu pot săracii, să stea mai puțin. Care sunt tineri pot să stea mai mult, pentru că pravila Bisericii îmbogățește memoria fiecăruia și darul Preasfântului Duh vine asupra aceluia care ascultă cu evlavie sfintele slujbe ale Bisericii.

Dragii mei, eu păcătosul și nevrednicul sunt bătrân – 86 de ani, șase operații, mâna dreaptă mi-e ruptă, am stat în ghips 32 de zile –, mâine-poimâine îmi veți cânta Veșnica pomenire! Ce să mai aștept? Psalmul 89 spune clar: Anii lor sunt șaptezeci de ani, iar dacă vor fi în putere optzeci de ani. Iar la stihul unsprezece spune așa: Ce este mai mult decât aceștia, osteneală și durere! Eu am intrat în anii durerii. Am îmbătrânit, optzeci și șase de ani împlinesc acum, pe zece aprilie.

Dragii mei părinți, vă rog din toată inima, care aveți dragoste și puteți, să nu mă uitați la rugăciune. Să mă pomeniți!

Eu am dragoste când vă văd pe toți în slujba Mântuitorului și a Maicii Domnului.

Așa să vă văd la Rai, dragul mamei, pe toți! Toți sunteți în slujba Mântuitorului și a Maicii Domnului.

Mănăstirea noastră este o mănăstire cu rânduială

canonică: nu se mănâncă carne, spovedania este la vreme, slujbele merg după rânduială Sfântului Sava...

Când am venit eu aici am găsit paisprezece părinți, încălțați cu opinci, cu bărbile până la genunchi, cu metanii de lemn în mână... M-a adus fratele meu Vasile.

Când am venit aicea aveam cincisprezece ani jumătate, nu știam...

Și când am văzut la masă călugării toți, și starețul, bătrânul, citea cuvânt de folos în capul mesei, de la Sfântul Teodor Studitul, eu am întrebat pe fratele: „Aici este praznic?” Că eu am stat la Cozancea, și acolo era viață de sine: fiecare cu masa lui, cu casa lui. „Măi frate, a zis el, nu este praznic! Aici este viață de obște. Așa stau la masă călugării, cu toții totdeauna!” Bătrânul le citea cuvânt... El slujea Liturghia și se hrănea numai cu Sfânta împărtășanie, aproape douăzeci de ani. Numai sâmbăta și Duminica gusta așa, oleacă, de prin castroane. Știu, pentru că eu eram bucătar. Dumnezeu să-l odihnească, săracul! Tare a mai fost cu frică de Dumnezeu și tare a mai fost cu credință! M-a călugărit în anul 1937, în postul Sfintei Marii. Îmi aduc aminte.

Era un părinte, Nicolae Grădinaru, cu barba mare, poate l-ați apucat unii. El a zis, când m-a dus în fața altarului: „Prea Cuvioase părinte, să-i punem numele Cleopa, că nu avem niciun Cleopa aici!” Și bătrânul a pus mâna pe foarfece și Cleopa mi-a zis. Așa a fost scris!

Dumnezeu să-i odihnească! Am pomelnicul acasă, al tuturor celor ce au murit aici; am și episcopii și patriarhi, câți sunt. Cât mai am o scânteie de viață îi pomenesc în fiecare zi!

Dar vă rog, dragul mamei, pe toți, să nu mă uitați în sfintele voastre rugăciuni! Și așa cum vă văd aici să vă văd în Rai, bucuria cea veșnică, fără margini!

Mila Preasfintei Treimi și acoperământul rugăciunilor Preasfintei Maicii lui Dumnezeu și ale tuturor sfinților, să fie cu voi cu toți, dragii mei, și pe toți să vă ducă la Rai. Amin.

## *FAPTE ȘI CUVINTE DE ÎNVĂȚĂTURĂ*

1. Părintele Cleopa avea mare evlavie la Maica Domnului, „împărăteasa Heruvimilor și a Serafimilor și Stăpâna noastră...”. De aceea nu era zi în care să-i fi rămas necitit Acatistul Bunei Vestiri și câteva canoane din Bogorodicină.

2. Spunea Părintele Cleopa: „Știți voi cine-i Maica Domnului? Ea este împărăteasa Heruvimilor, împărăteasa a toată făptura, cămara întrupării lui Dumnezeu-Cuvântul, ușa luminii, că lumina cea ne apropiată gânditoare prin ea a venit în lume. Ea este ușa vieții, că Viața Hristos prin ea a intrat în lume. Ea este poarta cea încuiată prin care n-a trecut nimeni decât Domnul, cum spune Prorocul Iezechiel”.

3. Mai spunea: „Maica Domnului este scară către cer, pod către cer; porumbița care a încetat potopul păcatelor, precum porumbița lui Noe a adeverit încetarea potopului. Este cădelniță dumnezeiască, căci a primit focul dumnezeirii și Biserică a Preasfântului Duh. Maica Domnului este Mireasa Tatălui, Maica Cuvântului și Biserica Duhului Sfânt”.

4. Spunea iarăși: „Când vezi icoana Maicii Domnului cu Pruncul Hristos în brațe, tu știi ce vezi acolo? Cerul și pământul! Cerul este Hristos, Cel mai presus de ceruri;

Ziditorul cerului și al pământului. Iar Maica Domnului reprezintă pământul, adică toate popoarele de pe fața pământului, că ea este din neamul nostru. Este din seminție împărătească și arhierească”.

5. Zicea bătrânul: „Brațele Maicii Domnului sunt mult mai puternice decât umerii heruvimilor și ale prea fericitelor tronuri. Deci pe cine tine Fecioara Maria în brațe? Voi știți pe cine tine? Pe Cel ce a făcut cerul și pământul și toate cele văzute și nevăzute”.

6. Iarăși spunea: „Știți voi cine este Maica Domnului și câtă cinste, câtă putere și câtă milă are? Este mama noastră, că are milă și de săraci și de văduve și de creștini. Pururea se roagă Mântuitorului Hristos pentru noi toți”.

7. Aproape în fiecare predică Părintele Cleopa îi

întreba pe creștini: „Aveți voi icoana Maicii Domnului în casă?”, „Dar candeluța la icoana Maicii Domnului aveți?”

Și îi sfătuia: „Să luați ocrotitoare și ajutătoare pe Maica Domnului, Mama noastră din cer și de pe pământ! Împărăteasa cerului și a pământului!

Dacă o veți lua pe ea ocrotitoare, citindu-i dimineața un acatist cu candeluța aprinsă și seara un paraclis, veți avea ajutor și în timpul vieții și în clipa morții și în ziua Judecării... Știți voi cât poate Maica Domnului înaintea Tronului Prea sfinte Treimi? Dacă nu era ea, cred că lumea aceasta se pierdea cu mult mai devreme!”

8. Celor care dădeau slujbe la biserică, le zicea: „Aici am pus slujbe mari, dar dacă omul acasă nu face nimic, se împlinește ceea ce zice în Sfânta Scriptură: Când unul se roagă și celălalt nu se roagă, unul zidește și celălalt strică! Atât vă dau: după rugăciunile de dimineață să citiți Acatistul Bunei Vestiri cu candeluța aprinsă. O să vedeți că Maica Domnului este grabnic ajutătoare!”

9. Spunea ucenicul său: „Când am venit la Părintele Cleopa, i-am spus că vreau să rămân la mănăstire. Atunci sfinția sa mi-a zis: „Dacă ești hotărât să rabzi trei bătaii pe zi și o dată mâncare la trei zile, atunci rămâi în mănăstire!” Aceste cuvinte m-au întărit și m-au făcut mai hotărât. Am înțeles că trebuie să pun mai multă voință și Dumnezeu îmi va ajuta”.

10. De multe ori Părintele Cleopa zicea: „Ce suntem noi? O mână de pământ în fundul unui mormânt! Din pământ bun am fost făcuți, dar l-am spurcat și mergem în pământ și spurcăm pământul! Ce suntem noi? Întinăciune și mâncarea viermilor”.

11. Părintele Cleopa repeta mereu: „Mâine, poimâine mă duc la Hristos! Mâine pleacă Moșul Putregai!”, „Mâine nu veți mai vedea decât o cruce în cimitir!”, „Mâine, poimâine, veșnica pomenire Moșului Putregai!”, „Ia, un hârb legat cu sârmă!”, „Mâine mă duc la frații mei. Ei strigă la mine: „Hai, măi frate! Lasă vorba cu oamenii!”

12. De multe ori când cineva îi cânta „Mulți ani trăiască!”, sfinția sa îl oprea și zicea: „Nu așa, ci: „Veșnica

pomenire, veșnica pomenire, veșnica lui pomenire!" „Sau zicea: „La mulți ani, Moșul Putregai!"

13. Celor care spuneau că îi muncește patima desfrânării, deseori le zicea bătrânul: „Moartea, moartea, moartea! Sicriul, lopata, hârlețul, târnăcopul...

Sfântul Vasile cel Mare spune: „Când vei vedea cea mai frumoasă femeie din lume, du-te cu mintea în mormântul ei la câteva zile după ce a murit. Atâta miros greu și curgere puturoasă iese din trupul ei, încât toate closetele din lume nu miros mai rău". Iată ce pofteai!"

14. Când voia cineva să-l fotografieze, Părintele Cleopa îi zicea: „Caută un măgar, fă-i poză și scrie pe ea „Cleopa"!"

15. Părintele Cleopa zicea: „Sfântul Vasile cel Mare spunea că cea mai mare înțelepciune, care îl păzește pe om de tot păcatul și îl duce în Rai, la fericirea veșnică, este moartea. Moartea și cugetarea la moarte. Iar în minte și în inimă să avem rugăciunea „Doamne Iisuse"!"

16. Altă dată spunea: „Trupul acesta ne trage la pământ, așa cum zice Sfântul Ioan Damaschin: „Pământul la pământ trage!" Dar noi nu trebuie să-l lăsăm, nu trebuie să ne luăm după hoitul ăsta".

17. Pe femeile care spuneau că au soți răi, Părintele Cleopa le sfătuia să nu divorțeze, ci mai degrabă să se roage pentru ei: „Nu-ți zic eu, ci Sfântul Apostol Pavel: De unde știi, femeie, că nu îți vei mântui bărbatul? Nu știi tu că se sfințește bărbatul necredincios prin femeia credincioasă și invers?" Și pe bărbați asemenea îi sfătuia, și mulți se bucurau văzând minuni în casele lor.

18. Mulți creștini astăzi se tem de farmece și de vrăji. Pe aceștia Părintele Cleopa îi sfătuia: „Nu vă temeți de vrăji! Să aveți frică de Dumnezeu și grijă să nu-L supărați cu păcatele. Și farmecele nu vor avea nicio putere! Spovediți-vă de păcate, postiți și faceți Sfântul Maslu".

19. Celor bolnavi care veneau la el, le făcea pomelnic sile spunea: „Cea mai mare slujbă pentru cei bolnavi este Sfântul Maslu. Dar nu folosește, dacă omul nu este spovedit. Deci mai întâi spovediți-vă de toate păcatele și



apoi faceți Sfântul Maslucu cel puțin trei preoți”.

20. Tinerilor care voiau să se căsătorească, le dădeasfaturi, îi binecuvânta, le făcea pomelnic pentru sfintele slujbei le spunea: „Rugați-vă la Maica Domnului cu post și metanii și citiți Acatistul Bunei Vestiri!”

21. Spunea adeseori și acest cuvânt la creștini: „Când vedeți că s-a îmbolnăvit cineva la voi în casă: ori tată, ori mamă, ori fiu, ori fică, oricine ar fi, nu chemați mai întâi doctorul, ci preotul ca să-l spovedească. Căci, Doamne ferește, să-l apuce moartea nespovedit și cu păcate grele. Nu mai are iertare și slujbele atunci nu îi folosesc la nimic”.

22. Când cineva se îngrijora pentru vremurile de acum și îl întreba: „Ce o să fie, părinte?”, sfinția sa răspundea: „Anii și vremile le-a pus Tatăl întru a Sa stăpânire. Cum vrea Tatăl, așa face!” Iar dacă cineva zicea: „Afară este vreme rea”, părintele răspundea: „Tot ce dă Domnul este bun!”

23. Călugărilor și fraților care voiau să plece în pustie, le spunea: „Ai 20 de ani în mănăstire la ascultările cele mai de jos? Numai atunci poți să pleci la pustie! Cine vrea să meargă la pustie, zice Sfântul Vasile cel Mare, să mai ia unul sau doi împreună cu el și să aibă experiență de ascultare și tăierea voii în mănăstire”.

24. Iarăși zicea: „Duhovnicul la maici să aibă vârsta de cel puțin 50 de ani și 20 de ani de ascultare într-o mănăstire”.

25. Chiar și când bea apă, Părintele Cleopa cerea binecuvântare de la ucenicul său de chilie sau de la un frate, casă ne dea nouă pildă de smerenie.

26. Uneori când se întâmpla să intre în chilie și nu putea face rugăciune că veneau creștinii în urma sfinției sale, zicea: „Am intrat în chilie și nu am făcut rugăciune.

Am intrat ca un hoț și ca un tâlhar!” Și se scula și făcea cel puțin trei închinăciuni până la pământ, zicând: „Preasfântă Treime, Dumnezeuul nostru, slavă Ție!” Apoi făcea o închinăciune și la Maica Domnului.

27. Același ucenic spunea: „Când ceream bine

cuvântare să mănânc, îmi zicea Părintele Cleopa cuvântul acesta: „Mănâncă, bea, dormi!” Și îl întrebam: „Cum vine cuvântul acesta?” Iar el zicea: „Mănâncă când ți-e foame, bea când ți-e sete și dormi când ți-e somn!”

28. Sfinția sa vorbea de multe ori de neputințele și bolile sale, zicând despre el însuși: „Moșul Putregai, 86 de ani, șase operații, o mână ruptă, coastele rupte...”

Oricine venea la sfinția sa, puneă pe ucenicul său să le spună acest cuvânt. Unii spuneau ucenicului: „Ce ne spui tu aceasta? Noi venim la Părintele Cleopa ca la un sfânt! Ce ne înșiri atâtea boli și neputințe?”

29. A întrebat odată ucenicul pe Părintele Cleopa dacă poate merge în afara mănăstirii fără rasă. Iar el a zis: „În ziua în care mergi într-un loc și ieși din mănăstire fără rasă, să faci 1.000 de metanii! Chiar dacă n-o porți pe tine, s-o ai cu tine”.

30. Ucenicul său mai spunea: „Pe sfinția sa nu l-am văzut niciodată stând fără centură sau dezbrăcat de dulamă. Ba încă mereu avea peste dulamă o vestă sau o bundită”.

31. De multe ori spunea: „Biserica este mama noastră! Nu lăsați Biserica, căci aici ne unim cu Hristos. Aici se împacă Marta cu Maria. Țineți rânduiala slujbelor și a mesei după tipic. Biserica ne ține pe toți!”

32. Zicea iarăși ucenicul: „Cât timp am fost ucenic la Părintele Cleopa, el făcea de obicei această pravilă: Rugăciunile dimineții, Acatistul Mântuitorului cu canonul și Acatistul Maicii Domnului, mai ales al Bunei Vestiri. Iar dacă în ziua aceea era vreun sfânt care avea acatist, citea și acatistul sfântului. Apoi citea și la Psaltire și trei-patru canoane din Bogorodicină (Canoanele Maicii Domnului). Apoi vorbea cu credincioșii care veneau la sfinția sa.

Pe la orele 15 - 16 începea pravila de seară și anume: completa glasul din Bogorodicină (din Bogorodicină citea un glas pe zi, adică 7 canoane), Canonul de pocăință, Canonul către îngerul păzitor, Canonul către toți sfinții și din Psaltire.

După ce vorbea credincioșilor și stătea la masă, făcea

rugăciunea de seară.

O dată pe săptămână citea acatistul Sfântului Nicolae (în cursul zilei de joi) și a Sfântului Spiridon.

La miezul nopții se scula și citea Miezonoptica. Alteori citea la Psaltire și zicea „Doamne Iisuse...”

Mereu puteai să-l vezi cu mâna pe metanie, încât unghia de la degetul cu care dădea fiecare bob de metanie se rupea. Mai citea din Sfânta Scriptură și din Sfinții Părinți”.

33. Când era întrebat de creștini dacă este bine să citească la Psaltire, Părintele Cleopa răspundea: „Sfântul Vasile cel Mare spune că „este mai bine să stea soarele din călători așa, decât să rămână Psaltirea ne citită în casele creștinilor. Și precum soarele este mai mare între ceilalți luminători, așa este Psaltirea între celelalte cărți insuflate de Duhul Sfânt”. Să aveți Psaltirea ca pe un cozonac bun.

Când ți-e foame, mai tai o felie, mai mănânci, mai faci treabă, apoi mai citești o catismă, două, trei, cât poți”.

34. În fiecare seară ieșea afară, mai ales după miezul nopții. Chiar și iarna stătea cel puțin o oră. Zicea „Doamne Iisuse...”, asculta păsările de noapte, privea cerul înstelat și se bucura de liniște. Căuta să iasă la aer după ce se termina slujba de miezul nopții, când toți dormeau, ca să nu fie deranjat. În șade multe ori îl deranjau fie frații, fie oamenii. Atunci, văzând că nu scapă, după ce le tot zicea să se ducă, le vorbea puțin sau fugea în chilie.

Alteori, fiind foarte obosit, se scula pe orele trei-patru și își făcea toată pravila.

Atunci avea mai multă liniște și nu-l deranja nimeni.

34. Uneori, când își făcea pravila, părintele era căutat insistent de credincioși.

Atunci el ieșea și le vorbea un timp, apoi spunea: „Dumnezeu o să-mi spună: „Măi, călugăre, ai prăsit pe ogorul altora... Dar pe ogorul tău au crescut spini, pălămizi, buruieni”. Prăsiți voi pe ogorul meu? De aceea trebuie să prădesc și pe ogorul meu”. Și apoi mergea la chilie și își continua pravila.

35. Zicea uneori și aceste cuvinte: „Ce mă fac că

Sfinții Părinți spun „Fugi de lume! Fugi de lume!”? La fel zice și Mântuitorul: Vai vouă când vă vor lăuda pe voi oamenii sau când va prisosi lauda voastră mai mult decât faptele voastre! (Luca 6, 26)”.

36. Pe toți călugării care veneau pentru cuvânt de folos, bătrânul îi întreba din ce mănăstire sunt, dacă mănăstirea este retrasă în pădure și dacă are viață de obște, adică o pungă, o masă și o biserică. Apoi îi întreba dacă se mănâncă carne în acea mănăstire.

Dacă spuneau că se mănâncă carne, Părintele Cleopa se mârșea și zicea: „Ei, de aș fi eu acolo! Iată, îl vedeți pe Sfântul Calinic? Se uită la noi!” Și arăta cu degetul către icoana sfântului. „Sfântul Calinic a făcut testament în care scrie: „Când călugărul sau călugărita va mânca carne în mănăstire sau în lume pe la neamuri, atunci să se adune tot soborul mănăstirii, să-l blesteme pe cel care a mâncat carne și să-i dea 39 de gârbace la spate!” Dă-i, dă-i, dă-i! Și să-l dea afară din mănăstire”.

37. În timpul prigoanei comuniste, Părintele Cleopa a stat mai mulți ani la pustie, dar nevoințele și ispitele pe care le-a îndurat au rămas neștiute. Totuși câteva s-au aflat. Când părintele era în viață, ne spunea că vom afla după moartea sa și pe celelalte.

38.

— Părinte Cleopa, a zis un ucenic, spuneți-ne cum a fost în cei zece ani de pustie. Ce fel de ispite ați avut? Am auzit că v-ați luptat cu vrăjmașul! Cum și cu ce vă ispitea?

— Dacă vrei să știi cum este la pustie, du-te și stai și tu un an acolo și o să vezi!

39. Un frate l-a întrebat pe Părintele Cleopa:

— Ce să fac, Preacuvioase, să mă mântuiesc?

— Să ai în dreapta frica de Dumnezeu, în stânga cugetarea la moarte, iar în minte și în inimă rugăciunea ”Doamne Iisuse Hristoase”, și te faci sfânt, măi frate!

40. Alt frate îi spunea bătrânului:

— Părinte, roagă-te și pentru mine, păcătosul, și dacă te duci la Domnul, să nu mă uiți.

— Da! Frăția ta mănâncă și dormi până te sature, și

eu am să mă rog pentru tine!

41. Un părinte l-a întrebat cum să se roage. Iar bătrânul i-a zis:

— Roagă-te întâi cu gura, că de la gură rugăciunea trece la minte și apoi la inimă.

Dar pentru aceasta ne trebuie multă osteneală, multe lacrimi și harul Duhului Sfânt!

42.

— Părinte Cleopa, dați-mi un cuvânt de folos! i-a zis un părinte.

— Nu uita de moarte. Moartea, moartea, moartea! Frica de moarte ne păzește de tot păcatul!

43. Unui frate i-a zis: „Să te pregătești să rabzi, să iei bătaie, să flămânzești și că în setosezi. Iar dacă te alungă de aici, să nu pleci! Să stai la poarta mănăstirii și dacă te ia poliția să vii înapoi să mori în mănăstire!”

44. Un frate l-a întrebat:

— Cum trebuie să mă pregătesc pentru mănăstire?

— Când vii la mănăstire așa trebuie să vii: Să fii hotărâtă rabzi moartea de la toți!

45. Un frate i-a zis bătrânului:

— Părinte, nu mă pot ruga îndeajuns! Ce să fac?

— Nu auzi ce zice Apostolul? Rugați-vă neîncetat! Deci roagă-te cât mai mult ziua și noaptea și vei simți harul Duhului Sfânt în inima ta!

46. Un creștin l-a întrebat pe Părintele Cleopa:

— Părinte, soția mea s-a sinucis, fiind singură în cameră. Am găsit-o moartă. Pot s-o pomenesc la morți, la biserică și acasă?

Atunci bătrânul a spus categoric:

— Nu! N-avem voie să pomenim pe nimeni din cei ce s-au sinucis, chiar dacă ne sunt rude apropiate. Rămâne totul la mila lui Dumnezeu! Pot fi pomeniți la slujbe numai cei care au fost bolnavi psihic.

47. Un alt frate a zis bătrânului:

— Părinte, dacă o să fim în închisoare pentru credință și dacă ni se schimbă gândirea prin hipnoză, avem vreo vină?

— Nu te poate schimba nimeni dacă ai în inima ta pe „Doamne Iisuse...” Dar trebuie să ai o treaptă a rugăciunii.

Când zici „Doamne Iisuse...” se cutremură tot iadul, numai să zici din inimă!

48.

— Câte haine trebuie să aibă călugărul? l-a întrebat cineva.

— Două rânduri de haine! Ce? Vrei să te faci pustnic cu o căruță de haine? Iar când se rup, mai pui un petec galben, unul roșu, unul verde...!

49. Către cei mai leneși zicea părintele: „Pune hoitul, adică trupul, la treabă și mintea la picioarele Domnului, adică la rugăciune...”

50. Odată a venit un frate la Părintele Cleopa, după ce îl ascultase de mai multe ori, și l-a întrebat: „Părinte, ce să fac să mă mântuiesc?” Iar părintele, care îi știa inima, i-a dat un răspuns pe măsură, zicând: „Fă ce știi, și te mântuiești!” Atunci el, cercetându-se pe sine, și-a dat seama că nu cunoștința îi lipsește, ci trăirea duhovnicească.

51. Iarăși zicea bătrânul unuia din ucenicii săi: „Când vei sta nouă ani în mănăstire și vei lua șapte băței pe zi și mâncare o dată la trei zile, atunci vei fi călugăr bun!”

52. Un frate l-a întrebat pe părintele cum poate să se mântuiască. Iar părintele a răspuns:

— Răbdare, răbdare, răbdare. Și când ți se va părea că ai gătit-o, o iei de la capăt: răbdare, răbdare, răbdare. Și nu până la prăsit, ci până la sfârșit!

Iar fratele a întrebat:

— Dar ce să rabd?

— Să rabzi toate ocările și toate necinstirile pentru dragostea lui Hristos!

53. Un părinte l-a întrebat iarăși:

— Când poți să te faci nebun pentru Hristos? Iar el a zis:

— După 40 de ani de călugărie!

54. Iarăși ziceau frații:

— Părinte Cleopa, frații sfinției tale făceau nevoință

aspră, dar noi nu putem face așa.

— Măi, nu vrei, nu vrei, nu vrei! Ia-o pe Maica Domnului de ajutor! Fă Acatistul Bunei Vestiri dimineața cu candeluța aprinsă și Paraclisul seara și ai s-o poți duce la capăt!

55. Când vreunul dintre frați își arăta dorința să sufere pentru Domnul, bătrânul îi spunea: „O să văd ce veți face, cândva vor urca în mașini și vă vor duce la vale!”

56. Un creștin i-a zis:

— Părinte, eu nu cred că există diavoli!

Bătrânul, după ce l-a învățat îndeajuns din Sfânta Scriptură, i-a zis:

— Dacă tot nu crezi că există diavoli, du-te la pustie, pune-te pe post și pe rugăciune și te scarpină ei pe tine!

57. Un călugăr din obștea Mănăstirii Sihăstria i-a zis bătrânului:

— Ce să fac, Părinte Cleopa, ca să mă mântuiesc?

— Moartea să o ai totdeauna înaintea ta și „Doamne Iisuse” în minte și în inimă și nu te mai teme de nimic! Să ai pocăința tâlharului de pe cruce!

58. Iarăși zicea fraților: „Toate sunt trecătoare! Să aveți grijă de suflet, să vă spovediți, să vă împărtășiți, să duceți viață curată, să faceți milostenie, să faceți din toate câte puteți și să trăiți în dragoste unii cu alții, că dragostea nu moare niciodată!”

59. Altor părinți le zicea: „Din iad nu te poate scoate nimeni, decât mila lui Dumnezeu și faptele bune”.

60. Spunea și acestea: „Să aveți către Dumnezeu inimă de fiu, către voi minte de judecător și către aproapele inimă de mamă”.

61. Mărturisesc părinții bătrâni, care au fost martorioculari, despre o minune petrecută la racla Sfintei Paraschevade la Iași, la 14 octombrie 1951. De hram, pe când oamenii așteptau la rând să se închine, au venit și două creștine bătrâne din Focșani. Văzând lume multă, au zis preotului de gardă, Arhimandritul Cleopa:

— Părinte, dă-ne voie să ne închinăm la Cuvioasa Parascheva, fără să mai stăm la rând, că suntem bolnave,

și să-i punem sub cap această pernă, pe care i-am adus-o de acasă drept mulțumire pentru ajutorul ce ni l-a dat!

— Dumnezeu să vă binecuvânteze, a zis Părintele Cleopa. Mergeți și vă închinați!

În clipa aceea, preoții și credincioșii au văzut un lucru cu totul sfânt și minunat.

Cuvioasa și-a ridicat singură capul, iar după ce femeile i-au pus perna adusă și s-au închinat, Sfânta Parascheva și-a lăsat iarăși capul pe pernă.

62. Un ucenic l-a întrebat:

— Ce este rugăciunea curată?

— Să zici cu gura, să înțelegi cu mintea și să simți cu inima.

63. Altă dată zicea: „În rugăciune nu teologi și, nu primi gânduri; ci varsă lacrimi. La vama imaginației sunt arhiconii iadului, care îți aduc imaginații și tâlcuiesc Scriptura, zicând: Munții saltă ca berbecii și dealurile ca mieii oilor. Apoi vin site întreabă: „Cine sunt munții? Care sunt dealurile?” Și tot ei răspund: „Munții sunt oamenii în duhovnicii, iar dealurile sunt cei de pe treapta a doua”.

64. Iarăși spunea: „Ascultarea fără rugăciune este argăție, iar cel ce face ascultare cu rugăciune, liturghie săvârșește”.

65. Mai spunea: „Smerenia se naște din ascultare fără cârtire”.

66. Zicea iarăși: „Rugăciunea nu este condiționată de timp sau de loc. Ea este hrana sufletului”.

67. Un frate din mănăstire s-a tulburat că veneau uneori copii și făceau gălăgie și alergau pe dealuri. Venind la bătrânul, a întrebat ce să facă. Iar Părintele Cleopa i-a spus: „La adu-ți aminte; tu nu ai fost copil? Mie îmi sunt tare dragi copiii, că sunt ca îngerii! Și mă tem să nu cadă și să nu-și rupă vreo mână sau vreun picior careva din ei. Pe aceștia îi iubește și Hristos și zice: Lăsați copiii să vină la Mine și nu-i opriți, căci a unora ca aceștia este împărăția Cerurilor”.

68. Spunea Părintele Cleopa: „Niciodată să nu dai sfat nimănui, până când nu l-ai trăit tu! Cel ce dă sfat, dar



el nu l-atrăit, este ca izvorul de apă pictat pe perete.

Iar cel care vorbește din experiența sa, seamănă cu un izvor de apă vie!”

69. Un frate a întrebat:

— Ce să fac să mă mântuiesc, Părinte Cleopa? Iar bătrânul i-a răspuns:

— Ascultă, frate. Tu știi să te rogi, tu știi să mergi la biserică, tu știi să postești, tu știi să faci milostenie, tu știi toate poruncile lui Dumnezeu. Numai să vrei să le faci, căci altfel nu te poți mântui!

70. Părintele Cleopa a fost întrebat odată de un părinte din mănăstire:

— Prea Cuvioase Părinte, ce se va întâmpla cu Mănăstirea Sihăstria, dacă vă duceți Sfînția Voastră la Domnul?

Iar bătrânul, privind în jos, a zis:

— Ziduri, ziduri, ziduri...!

71. Altă dată i-a zis un părinte din mănăstire:

— Prea Cuvioase Părinte, spuneți-ne un cuvânt despre sfânta rugăciune.

Iar Părintele a zis:

— Rugăciunea este hrana și viața sufletului. Precum trupul, fără mâncare și băutură, moare; tot așa și sufletul, fără rugăciune, moare.

72. A zis un părinte:

— De multe ori suntem obosiți de la ascultare și nu ne putem ruga. Ce să facem?

— Frate, trupul este Marta, iar sufletul este Maria! Marta se ostenește pentru cele pământești, iar Maria, care închipuiește sufletul, stă la picioarele Domnului și se roagă. De aceea, spune Domnul, că Maria partea cea bună și-a ales. Suntem datori să împăcăm pe Marta cu Maria, adică întâi să ne rugăm și apoi să facem ascultare, cu rugăciunea în minte și în inimă.

73. Obișnuia Părintele Cleopa să repete și acest stih, pe care îl spunea adeseori Sfântul Grigorie Teologul: „Mintea se înșală și adevărul se fură de prea multă dragoste și prea multă ură!”

74. Un părinte mergea adeseori la bătrânul, se așeza în genunchi și-l ruga să-l binecuvânteze. Sfinția sa îi punea mâna pe cap și-i făcea semnul Sfintei Cruci, zicându-i: „Dumnezeu să te binecuvânteze!” Și mărturisește acest părinte că pleca de la bătrânul cu multă pace și liniște, simțind pe capul lui, mai mult de o jumătate de oră, o căldură ca de foc, iar sufletul său se umplea de umilință și de lacrimi.

74 Un alt părinte, pe vremea când trăia părintele, zicea: „Când ies de la spovedanie de la Părintele Cleopa, mă duc la chilie și numai atât spun: „Doamne Iisuse Hristoase, pentru rugăciunile Preacuratei Maicii Tale și ale Părintelui Cleopa, miluiește-mă pe mine păcătosul!” Și-mi vine o umilință și niște lacrimi, de nu mă mai pot opri din plâns”.

75. Un părinte bătrân l-a întrebat pe Părintele Cleopa:

— Preacuvioase părinte, ce-o să faceți dacă veți fi bolnav și nu veți putea face pravila citită? Veți pune vreun frate să vă citească pravila?

— Nu. Iau pe „Doamne Iisuse...”

76. Odată când cineva i-a arătat noua biserică din livada mănăstirii, părintele a zis: „Mai greu este să faci un călugăr adevărat, decât o catedrală!”

77. Zicea iarăși bătrânul: „Măi băiete, nu sta degeaba și nu pierde timpul. Ia o carte în traistă oriunde te duci, cu oile sau cu vacile, sau unde te trimite, și citește cuvântul lui Dumnezeu!”

78. Mai spunea: „Dacă citesc o carte de două sau de trei ori, o știu aproape pe de rost”.

79. Părintele Cleopa spunea la ucenici câte ceva din necazurile și ispitele care îi veneau de la oameni. Dar despre ispitele care îi veneau de la diavoli, când era în pustie, nu prea spunea. Întâi, pentru că era ascuns, iar al doilea, fiindcă nu avea cine să-l înțeleagă.

80. Uneori ne spunea: „Mă opresc Sfinții Părinți să vorbesc mai mult, căci ei zic: „Nu povesti ale tale”. Dar eu atât vă zic: dacă ați fi fost voi acolo în pustie legați de un

copac și ați fi văzut un diavol, ați fi scos copacul din rădăcină și ați fi fugit cu el în spinare!”

81. Cei de la Pucioasa i-au scris de vreo câteva ori și Părintele Cleopa le-a dat răspuns într-o scrisoare bine gândită prin care le spunea: „La Pucioasa pute și nu va pleca putoarea până nu veți asculta de Sfântul Sinod!”

83. Mai zicea că în jurul anului 2000 se vor arăta semne dumnezeiești și îl cita pe Sfântul Agatanghel, care a prezis aceasta.

84. Ucenicul părintelui ne spunea: „Multe scris ori veneau pe adresa părintelui Cleopa cu tot felul de necazuri și probleme, iar sfinția sa îmi zicea să le răspund.

Veneau și mulți creștini și părintele mă puneă să le vorbesc și să le scriu pomelnice. Deci fiind foarte ocupat, nu reușeam să-mi fac toată pravila și canonul călugăresc, și-l întrebam ce să fac. Iar el îmi spunea: Fă ascultare, scrie scrisori, vorbește la oameni și zi „Doamne Iisuse...”, căci „Folosul fratelui este roadă ta”, zic Sfinții Părinți”.

85. Iarăși zicea ucenicul: Când scriam scrisori la credincioși și aveam o problemă mai grea, îl întrebam pe Părintele Cleopa, iar el îmi răspundea pe scurt și-mi spunea să răspund la toți că el este bătrân, bolnav, și nu mai scrie. Apoi mă trimitea să le spun la oameni că este neputincios, să nu mai vină la „Moșul Putregai, că Moșul Putregai a murit! Nu mă este! S-a dus...!”

86. În anul 1996, când a fost adus la Iași din Grecia capul Sfântului Apostol Andrei, un frate a vrut să meargă să se închine. Un șofer se oferise să-l ducă până la Iași. Dar fratele voia să meargă fără știrea părintelui stareț. S-a dus să ia numai binecuvântarea Părintelui Cleopa, fiindu-i fiu duhovnicesc.

Bătrânul, când a auzit despre ce este vorba, a zis cu glas tare: „Măi frate, ai un stareț și un Dumnezeu!” „Ce să fac? Să merg la părintele stareț să-l întreb?”, a zis ucenicul. „Da! Du-te și cere-i binecuvântare”, a răspuns Părintele Cleopa.

87. Odată l-a întrebat un creștin pe bătrânul:

— Părinte Cleopa, ce să fac că nu reușesc să-mi

găsesc un duhovnic?

— Tu să-l găsești? El să te găsească pe tine, a răspuns părintele.

88. Un frate l-a rugat pe Părintele Cleopa să-l pomenească la rugăciune. Iar bătrânul i-a spus, arătând cu degetul o dâră imaginară, șerpuind pe pământ: „Rugăciunea mea este ca fumul lui Cain! Așa se târăște pe pământ...”

89. Odată, șezând pe prispă, s-a uitat fix la ucenicul să uși a zis sincer și curat: „Nu știu ce caută atâta lume la mine, la un moșneag putred!”

90. Altă dată, după ce a fost spovedit de bătrânul, un frate i-a zis: „Părinte, nu mă uitați la rugăciune, că sunt tare păcătos!” „Domnul!” a zis părintele. Apoi a rostit încet, ca pentru sine: „Eu sunt mai rău decât toți”.

91. Un ucenic spunea că Părintele Cleopa proceda uneori la spovedanie și astfel: Știind că ucenicul său este iubitor de laudă, el se arăta că este mai păcătos, mai avar și mai rău decât toți, defăimându-se pe sine, ca să-l învețe pe ucenic lucrarea smereniei.

92. Odată a venit un reporter să-i ia un interviu părintelui, zicând:

— Oamenii vor lumină, vor apă vie...

— Da!... Oamenii au lumină de la Sfânta Evanghelie, de la Proroci, de la Apostoli, de la Sfinții Părinți, de la marii sfinți sihaștri și de la milioanele de martiri... Deci au de unde lua lumină!

De la mine numai întuneric poate lua cineva. Că eu sunt fiu al întunericului, nu al luminii. Un om păcătos, plin de răutate, plin de neputințe și somnoros... N-am dragostea lui Dumnezeu, n-am înfrânare, n-am dreapta socoteală, n-am nimic!

Toate, toate le-am pierdut prin lenevirea mea și n-am nimic bun pe lumea asta!

Apostolul Pavel spune așa în Epistola către Evrei: Hristos Iisus a venit în lume să mântuiască pe cei păcătoși, dintre care cel dintâi sunt eu. Dacă acela care s-a ridicat până la al treilea cer, spune că este cel dintâi păcătos, eu

ce să zic? C-am făcut ceva bun? Niciodată, în veacul veacului.

93. Când a avut în pustie o ispită cumplită de desfrânare, i s-a arătat dracul curviei și i-a zis: „Dacă ai să cazi acum în desfrânare?” Iar părintele a zis: „Oricine poate să cadă, că ce-i bărbatul și femeia? Putregai și putoare sunt”.

Altă dată, când a avut o ispită asemănătoare, s-a suit cu picioarele pe jăratec, ca să alunge demonul desfrânării.

94. Atunci când veneau oameni tulburați că antihrist înșală popoarele, că vor fi războaie, sau altele asemenea, Părintele Cleopa spunea cu glas puternic: „Tata-i la cârmă!”, și cita versetul 10 din Psalmul 32: Domnul risipește sfaturile neamurilor și leapădă sfatul boierilor, iar sfatul Domnului rămâne în veac și gândurile inimii Lui, în neam și în neam. Apoi îi îmbărbăta: „Nu vă tulburați și nu vă temeți, că nu va fi cum vor ei. Ehe, câte vor ei să facă! Voi nu vă temeți. Rugați-vă și faceți Sfânta Cruce cu credință și fug toți dracii!”

95. Mai zicea Părintele Cleopa: „Niciun lucru să nu faci, până nu te însemnezi cu Sfânta Cruce! Când pleci în călătorie, când începi lucrul, când te duci să înveți carte, când ești singur și când ești cu mai mulți, pe cetluiește-ți cu Sfânta Cruce fruntea ta, trupul tău, pieptul tău, inima ta, buzele tale, ochii tăi, urechile tale și toate ale tale să fie pecetluite cu semnul biruinței lui Hristos asupra iadului. Și nu te vei mai teme atunci de farmece sau de descânțece sau de vrăji. Că acelea se topesc de puterea Crucii, ca ceara de la fața focului sica praful în fața vântului”.

96. Odată a venit la Părintele Cleopa o femeie cu nepotul ei care era acuzat de crimă, nefind vinovat. Nepotul i-a zis părintelui că este în proces pentru ucidere, dar nu i-a spus că este nevinovat. Părintele l-a oprit și i-a zis: „Nu ești vinovat și nu ai să faci închisoare!” Într-adevăr, tânărul a scăpat de această acuzație nedreaptă.

97. Pe când era retras la stupina mănăstirii, a venit la sfinția sa un credincios, plângând că este căutat de securitate. După ce i-a spus părintelui situația în care se

afla și i-a dat un pomelnic ca să se roage pentru el, Părintele Cleopa i-a spus: „De acum să nu-ți mai fie frică!” Și într-adevăr, de atunci n-a mai fost urmărit.

98. Un frate, care venise la mănăstire cu gândul să stea două-trei luni, a mers la spovedanie la Părintele Cleopa. Dar bătrânul i-a zis cu glas nevinovat și hotărât: „Ehei, ai venit la Moș Costache! Nu mai pleci tu de aici!” Și așa a și fost, căci cu mila Domnului a rămas în mănăstire.

99. Cu câteva luni înainte de moartea părintelui, a venit un ierarh din Grecia și nu s-a lăsat până ce bătrânul nu i-a dat metaniile sale. Cu mai mulți ani în urmă, Părintele Cleopa, inspirat de Duhul Sfânt, îi prevestise că va ajunge ierarh.

100. Un frate începuse unele nevoințe mai presus de puterea lui. Nu dormea pe pat, citea mult la Psaltire și făcea multe metanii; dar nu cu scop bun, ci urmărea numai liniștirea patimilor trupești, fără a le tăia pe cele sufletești. De aceea era mânios, judeca, osândea și avea ispite.

Odată s-a dus la Părintele Cleopa pentru a-i cere o binecuvântare. Iar bătrânul, numai văzându-l pe acela apropiindu-se de el, i-a arătat cu mâna un text mare pus pe perete, sub icoane, zicându-i: „Ia uite ce scrie acolo: „Binele nu este bine, când nu se face bine”. Eu am pus să se scrie asta acolo!”

Atunci fratele, dându-și seama că părintele a spus acestea luminat de Duhul Sfânt, și-a dat seama că apucase pe o cale greșită.

101. Un ieromonah s-a dus pentru prima dată la Părintele Cleopa să-i ceară cuvânt de folos. „Binecuvântează-mă, Preacuvioase Părinte Cleopa!” Sfinția sa, privindu-l, a zis: „Cine este preotul acesta?” După ce Părintele Cleopa i-a dat cuvânt de folos, ieromonahul s-a retras, uimindu-se că părintele, fără să-l cunoască, a știut că este preot.

102. Un părinte din mănăstire povestește: „Venind des pe la mănăstire și ascultându-l pe Părintele Cleopa, m-am gândit să iau și eu jugul lui Hristos. Dar nu eram

hotărât. Atunci m-am gândit să-l întreb pe sfinția sa, ca un om ce mi-a pornit râvna pentru Hristos, și mi-am zis: „Ce-mi va zice el, aceea fac!”

Când l-am întrebat, Părintele Cleopa, parcă cunoscându-mi inima, mi-a zis: „Nu veni! Stai în lume și fă misiune!” Pe atunci eram mai râvnitor și răspândeam și cărți sfinte.

După vreo doi ani, când inima mea a înclinat total spre monahism, m-am hotărât să plec la mănăstire, dar cu oarecare temere, gândindu-mă la cuvântul bătrânului.

Și rugându-mă lui Dumnezeu, am venit la el și i-am zis: „Părinte, vreau să vin la mănăstire”. „Vino!” a zis Părintele Cleopa, umplându-mă de bucurie”.

103. Un frate i-a zis bătrânului:

— Părinte, la mănăstire este multă muncă și nu este suficient timp pentru biserică. Ce să fac?

— Frate, când mâna lucrează, mintea să se roage, zicând ”Doamne Iisuse” permanent!

104. Doi tineri s-au căsătorit și au născut copii, însă nu știau că sunt rudenii de sânge. Duhovnicul i-a sfătuit să se spovedească la un arhiereu și să urmeze sfatul lui. Între timp, soțul a fost îndemnat să ceară și sfatul Arhimandritului Cleopa Ilie, pe care încă nu-l cunoștea.

Mergând la sfinția sa, nu s-a putut apropia, Părintele Cleopa fiind înconjurat de mulți credincioși, ca de obicei. De aceea aștepta să-i vină rândul. Deodată, părintele chemându-l, i-a zis: „Antonie, vino la mine!” El a crezut că strigă pe altcineva, și nu s-a dus. După puțin timp iarăși îl cheamă: „Antonie, vino la mine!”

Dar, neștiind că îl cheamă pe el, iarăși nu s-a dus. Atunci părintele, privind fix la el, i-a făcut semn cu degetul și i-a zis: „Tu, cel de acolo, Antonie, vino la mine!”

Cuprins de frică, Antonie și-a zis în sine: „Cum de mă știe părintele acesta care nu m-a văzut niciodată?” Apoi, ducându-se la bătrânul, acesta l-a sfătuit îndelung și l-a slobozit în pace.

105. Două femei bânuite de diavol au venit la Părintele Cleopa, iar el le-a binecuvântat și le-a zis: „După

trei Sfinte Masluri vă veți vindeca". Și așa a fost, cu voia lui Dumnezeu.

106. Un frate, văzând pe Părintele Cleopa șezând pe cerdac, s-a apropiat de el, sărutându-i mâna și cerându-i binecuvântare. Dar nu i-a destăinuit că era foarte luptat în inimă de gânduri rele. Părintele, uitându-se la chipul lui, i-a zis: „Frate, mergi la duhovnicul tău, spovedește-te curat și să-i cer canon ca să te izbăvești de gândurile cele necurate ce te stăpânesc”.

107. Când vorbea la lume, Părintele Cleopa zicea adeseori: „Îngerii Domnului v-au adus pe la sfintele mănăstiri, mamă! Voi nu-i vedeți, dar fiecare are lângă el îngerul său păzitor”. Și bătrânul privea blând la oameni, ca și cum ar fi văzut pe îngerii lor.

108. Odată a venit la părintele un credincios cu o rudă de-a lui, ce fusese atrasă la secta „Martorii lui Iehova”.

Credinciosul încercase prin multe discuții și argumente să-l aducă înapoi la dreapta credință. Dar deși sectantul era dovedit din întrebări, el nu-și recunoștea rătăcirea. Atunci credinciosul l-a convins pe sectant să meargă la Părintele Cleopa.

La chilia Părintelui Cleopa era lume multă, ca de obicei; iar părintele ținea o predică cu tema: „Cum înșală diavolul pe om”. Așteptând să termine predica și găsind un moment potrivit, credinciosul a vrut să-l provoace pe părintele la discuție cu sectantul, pentru a se lămuri dreapta credință.

Dar în acel moment, a văzut că sectantul era cu totul schimbat la față. Chipul lui era acum foarte vesel, radiind o bucurie de ne descris. Ascultând predica Părintelui Cleopa, fusese mișcat profund în inima lui, încât nu mai avea nimic de întrebat.

Când credinciosul a vrut să deschidă discuția cu părintele, sectantul a spus: „Nu mai am ce să-l întreb! Asemenea om n-am văzut în viața mea!”

Acesta este unul din numeroasele cazuri, când simpla prezentă a Părintelui Cleopa a fost suficientă pentru a



schimba inima unui om.

109. Altă dată, o femeie credincioasă dintr-o familie de intelectuali din Piatra Neamț a venit la Părintele Cleopa în mai multe rânduri, plângându-se de necredința soțului ei, profesor de fizică, care se declara ateu convins. La propunerea Părintelui Cleopa, femeia a reușit să-și convingă soțul pentru a veni la sfinția sa - deși profesorul zicea: „N-am ce vorbi eu cu un popă! Pe mine nu mă poate convinge nimeni și nimic!”

Când au ajuns la Sihăstria, Părintele Cleopa vorbea oamenilor. După ce a terminat de vorbit cu credincioșii, părintele, obosit după o zi întreagă, totuși nu s-a cruțat deloc. Și a stat cu profesorul, citându-i date din astronomie, despre distantele interstelare și altele, din fizică, despre legile naturii, ale creației și despre multe altele.

La sfârșitul discuției, care se prelungise până la miezul nopții, profesorul a scos un carnetel și nota, zicând: „Părinte, în câte scoli am studiat eu, niciodată n-am auzit asemenea lucruri! De unde știți atâtea?” „Dar cine mă oprește să nu știu?” a spus Părintele Cleopa. La urmă profesorul a cerut să se spovedească.

După un timp, soția lui a venit bucuroasă la Sihăstria, spunând: „Părinte Cleopa, de când soțul meu a avut discuția cu sfinția voastră, s-a schimbat complet. Merge la biserică, se roagă și caută să convingă și pe alții despre existența lui Dumnezeu!”

110. În general, Părintele Cleopa nu era pentru o nevointă exagerată, deși sfinția sa se nevoiește mult în pustie. Dar totdeauna sfinții sunt aspri cu ei și plini de dragoste față de ceilalți.

Zicea că pădurea nu se teme de cel ce ia multe lemne odată și încarcă prea tare căruța. Căci știe că se va strica mai încolo, fiind încărcată prea tare. Pădurea se teme de cel ce ia câte un lemn, câte o mică sarcină. De acela se teme pădurea, că știe că încet, încet, o taie pe toată.

111. Un frate începător a venit, după numai câteva luni de mănăstire, zicând: „Părinte, am mare ciudă pe

draci. Dați-mi voie să citesc Molitvele Sfântului Vasile cel Mare!" Părintele Cleopa i-a zis: „Tu, măi? Vai de capul tău! Ai ciudă pe diavoli?

Să vezi câtă ciudă au ei pe tine! Fugi de-aici, nu cumva să faci așa ceva... Auzi, a venit deunăzi în mănăstire și vrea să blesteme pe diavoli și să citească Molitvele Sfântului Vasile cel Mare. Mare viteaz!"

112. Odată a venit un stareț de la o mare mănăstire din Rusia pentru sfat la Părintele Cleopa. Și după ce i-a spus că nu au timp de rugăciune, că este multă răspândire, l-a întrebat, hotărât să facă ce-i va spune părintele: „Ce să fac, Părinte Cleopa? Să limitez la maximum lucrările și munca?" Părintele i-a răspuns: „Să ții calea împărătească!" Adică fără exagerări, nici într-o parte, nici în cealaltă. Ci toate să fie cu dreaptă socoteală.

113. Zicea Părintele Cleopa: „Să avem convingerea că în toată clipa îl supărăm pe Dumnezeu. Fără această smerenie din inimă nu ne putem mântui".

114. Spunea părintele unui grup de seminariști: „Poți să dai canon la oameni să facă milostenie. Dar nu la cei care sunt bogați. Că ei au buzunarele doldora, vin și-ți pun un teanc de bani pe masă și zic: „Gata! M-am mântuit". Dar împărăția lui Dumnezeu nu se cumpără cu bani!

Să le dai să postească, să facă metanii, să privegheze... Că atunci se ostenesc și au plată de la Dumnezeu. Milostenie îi dai să facă la unul mai sărac. Că el ca să facă rost de bani trebuie să se ostenească, și așa are plată de la Dumnezeu".

115. Părintele Cleopa, când vorbea și când dădeasfaturi, amintea mereu de bătrânii pe care-i cunoscuse, zicând: „Așa spunea Părintele Ioanichie Moroi...", „Așa spunea Părintele Paisie Olaru...", „Așa spunea Părintele Vichentie Mălău..." Căci marea înțelepciune duhovnicească au purtat-întotdeauna bătrânii iubitori de Hristos.

116. Fratele Constantin – viitorul Părinte Cleopa a făcut mulți ani ascultare la oile Sihăstriei. Iar sora lui, Ecaterina, care se nevoia în obștea Mănăstirii Agapia, îl

vizita uneori. Dar, văzându-l mereu la oi, îi zicea: „Măi frate, dar fu tot la oi, tot la oi? Mai cere-te și tu cu ascultarea la biserică! Acasă la oi, aici la oi!” Dar fratele Constantin, ca un ascultător adevărat ce era, îi răspundea: „Du-te de la mine cu vorbele acestea!”

117. Încă de pe când era la oi, Părintele Cleopa a cunoscut mulți pustnici și pustnice în pădurile din jurul Sihăstriei și la mulți le ducea câte ceva de mâncare de la stână. O maică, Cleomida, fiică de ministru, l-a întrebat odată pe fratele Constantin: „Ia spune, frate Constantin, ai învățat Psaltirea pe de rost?” „Am învățat numai vreo 40 de psalmi”, a răspuns el. „S-o înveți toată pe de rost, că așa se cere călugărului!”

118. Prin anii 1930 - 1944 trăia în comuna Borlesti-Neamt un cântăreț bisericesc care se chema Neculai Dumitriu. Era un credincios foarte evlavios și venea adeseori la Mănăstirea Sihăstria. Când cânta el la strună vărsa multe lacrimi din ochi, încât toți se foloseau de viața lui.

Apoi, îmbolnăvindu-se, a murit și, pe când îl duceau la cimitir, s-a deșteptat din morți și a mai trăit încă mulți ani. Când venea pe aici spunea cu lacrimi cum a văzut chinurile iadului și pe cei care ardeau în acel foc.

Când cânta el la strună, lumea plângea. Fiind odată întrebat: „De ce plânge lumea când cânti dumneata?”, el a răspuns: „Când cânti din inimă, la inimă ajunge!”

Pe când Părintele Cleopa era tânăr, venit abia de vreo câțiva ani în mănăstire, dascălul Nicolae a spus celorlalți frați:

„Râdeți voi de el - adică de Părintele Cleopa -, dar să știți că vă va fi stareț!” Această profeție s-a împlinit în anul 1945.

119. Pe când era stareț Părintele Cleopa la Sihăstria, s-întâmplat că ciobanii au pierdut oile. Le-au căutat ei un timp, dar nu le-au găsit și acum se temeau să spună starețului. Până la urmă, n-au avut încotro și au venit la Părintele Cleopa.

El i-a ascultat și apoi i-a dus în biserică, unde s-au

așezat cu toții în genunchi înaintea icoanei Maicii Domnului și au început să se roage. După ce s-au rugat, părintele le-a zis: „Haideți să mergem împreună către Sihla și Râpa lui Coroi!”

Pe cale au făcut mai multe popasuri, făcând rugăciuni sub povățuirea părintelui.

În cele din urmă, cu ajutorul lui Dumnezeu și al Maicii Domnului, au ajuns într-o mică poiană unde au găsit oile care se odihneau liniștite. Atunci Părintele Cleopa a zis: „Mare bucurie avem că am găsit oile, dar de mii de ori mai mare că ne-a călăuzit Dumnezeu. Iată ce vă spun vouă: să nu începeți nimic să faceți în viața voastră fără rugăciuni înaintea lui Dumnezeu și a Maicii Domnului”. Pornind apoi cu oile spre vale, au făcut tot atâtea popasuri câte au făcut și la dus, mulțumind Domnului pentru ajutorul arătat.

120. Când a venit la Slatina ca stareț, Părintele Cleopa a început prin a vizita mănăstirea. Prima oară a fost dus la stăreție, dar el a cerut să meargă mai departe. Așa a trecut prin mai multe chilii, pe care le-a binecuvântat, până a ajuns la o cămară mai dosnică unde mănăstirea ținea sculele și materialele pentru dulgherie și zidărie. Aici părintele s-a oprit bucuros și a zis: „Aceasta va fi chilia mea!”

Frații, fericiți și ei că Dumnezeu le-a trimis un stareț spre mântuirea sufletelor lor, s-au hotărât să facă curățenie în cămară, dar părintele i-a oprit, zicând: „Fraților, nu îmi trebuie ajutor, voi face eu tot ce trebuie cu mâna mea!” și s-a apucat de lucru. Ca mobilier și-a pus un pat cu așternut foarte simplu, pe care își întindea cojocul lui de la oi. Tot pe pat își ținea și cărțile sale și scrisorile primite din toată țara.

121. Părintele Cleopa a stat mai mulți ani în pustie împreună cu ucenicul său, Protosinghelul Varsanufie, care venise la mănăstire prin sfatul și rugăciunea părintelui. Și iată cum l-a cunoscut el pe Părintele Cleopa:

Era căsătorit și lucra în pădure. Într-o zi, i s-a furat țapina; fiind sărac, nu mai avea alta și nu avea cu ce lucra.

Și a venit la Sihăstria să plătească un pomelnic pentru descoperirea hoțului. Atunci Părintele Cleopa i-a spus câteva cuvinte de suflet, care l-au făcut să uite de țăpină și să se gândească cum ar putea să intre și el în viața monahală.

Spunându-i acest lucru Părintelui Cleopa, acesta l-a pus mai întâi la încercare, spunându-i că să vină la mănăstire numai dacă va trăi un an de zile cu soția sa în curăție, altfel nu. Și s-au hotărât și Părintele Varsanufie și soția sa la acest lucru.

Dar au avut mari ispite de la diavol să nu slujească lui Hristos, ci să rămână acasă. Într-o noapte, a venit vrăjmașul la ei, în chip de om urât negru și spân, și a răcnit de s-a cutremurat casa și au crăpat geamurile, zicând: „Nenorociților, ce îmi faceți voi mie!” Apoi demonul a dispărut. După un an de zile, au plecat amândoi la mănăstire, soțul la Sihăstria și soția la Agapia Veche.

122. În anul 1953, Părintele Varsanufie a fost tuns în monahism, iar în anul 1956 a fost hirotonit ierodiacon și preot în Mănăstirea Sihăstria. El a fost unul din cei mai credincioși ucenici ai Părintelui Cleopa. În 1997, când a fost vremea să se ducă la Domnul bătrânul Varsanufie, Părintele Cleopa i-a citit rugăciunile de darea sufletului. Când a zis: „... dezleagă pe robul Tău, Protosinghelul Varsanufie, de această durere nesuferită și de această neputință amară ce-l ține, și-l odihnește pe dânsul unde sunt sufletele dreptilor...”, atunci părintele Varsanufie a răsuflat de două ori și și-a dat sufletul în mâinile Domnului. Iar Părintele Cleopa a continuat rugăciunea, zicând: „... Că Tu ești odihna sufletelor și a trupurilor noastre și Ție slavă înălțăm...”

123. Păsările îl mângâiau mult pe Părintele Cleopa. Vorbea adesea de „flăcăii codrului”, de cucuvaie, de babiță, și câte alte păsări, arătându-ne chiar și cum cântau și care le era glasul, bucurând inimile noastre.

Părintele ne povestea: „Vai, ce bucurie mare am avut când m-am împărtășit prima oară în pustie, că a venit un stol de păsărele și mi-au cântat, așa frumos...” Și

părintele, când putea, hrănea cu dragoste păsările cerului.

Iar această dragoste nu s-a întrerupt, căci cu doi ani înainte de sfârșitul vieții lui, după ce s-a împărtășit la biserică, mergând spre chilie însoțit de doi părinți, a venit un stol de păsări mici care ciripeau și i se așezau pe umeri, pe cap, pe mâini și îl ciuguleau de barbă și de rasă, fără însă să se atingă de ceilalți doi.

Apoi au zburat într-un brad și au început să cânte. Atunci părintele, suspinând, a zis: „Cât aș dori să mai trăiesc iarăși cu păsărelele în pădure!”

124. Spunea bătrânul: „Odată am fost arestat de securitate la Mănăstirea Slatina și apoi dus la Fălticeni. Aici am fost bătut și băgat într-un beci în care ardeau câteva sute de becuri. Toți care intrau acolo, ieșeau aproape nebuni. M-au băgat și pe mine, ca să-mi pierd mințile. Nu mai vedeam cu ochii și nu mai puteam de căldură. Atunci mi-am coborât mintea în inimă cu rugăciunea lui Iisus.

După o oră m-au scos și s-au mirat toți că încă mai vorbeam și mergeam fără să mă tină nimeni”.

125. Părintele Cleopa adesea amintea păcatele izvorâte din iubirea de sine și îndemna pe toți la pocăință, zicând: „Izvorul a toată răutatea și a tot păcatul este iubirea de sine! Iubirea de sine este iubirea ne rațională față de trup și este cea mai grea și mai subțire dintre toate patimile care robesc firea omenească.

Din iubirea de sine se nasc: mila de sine, cruțarea de sine, îndreptățirea de sine, mulțumirea de sine, trâmbițarea de sine, lauda de sine, plăcerea de sine, părerea de sine și toate celelalte păcate știute sau neștiute”.

126. Ascultându-l pe Părintele Cleopa nu te mai saturai. Orice ar fi spus era interesant. Povestea din copilăria sfinției sale, despre viața la mănăstire, despre cum fusese prigonit, arestat, apoi fugit în pădure, mai apoi în slujba poporului, despre călătoriile la Ierusalim, la Sfântul Munte, apoi o mulțime de istorioare.

Deseori plângeau cei ce-l ascultau, câteodată plângea

și părintele. Toți erau mișcați sufletește, dar nu numai din pricina a ceea ce spunea, ci în primul rând lucra darul lui Dumnezeu ce era într-însul; deci simpla lui prezentă – prin lucrarea Harului Sfântului Duh de care era plin Bătrânul – schimba inimile oamenilor.

127. Când vorbea părintele, vorbea sub inspirația Duhului Sfânt. Odată, fiind sala plină de credincioși, părintele a început să zică ceva fără legătură cu ceea ce se discutasese până atunci. Ceva care parcă nu interesa lumea. Dar la sfârșit a venit o femeie lăcrimând, care stătuse în spate, și i-a zis: „Iartă-mă, părinte, că sunt păcătoasă!” Părintele vorbise pentru acea femeie.

128. Povestește o credincioasă cum s-a vindecat tatăl ei cu rugăciunile Părintelui Cleopa: „Era la sfârșitul anului 1995. Eu mai fusesem de câteva ori la Sihăstria și-l mai întâlnisem pe Părintele Cleopa. Tatăl meu era foarte bolnav și de aproape 40 de ani era chinuit de patima beției. După multe încercări am ajuns cu el într-o zi la părintele. Ședea în poiană sub un carpen și mai erau câțiva creștini. Ne-am așezat pe bancă chiar în fața Părintelui Cleopa, care spunea cuvinte de folos celor de față.

Deodată s-a oprit o clipă, s-a uitat pe deasupra capetelor noastre și a început să vorbească despre beție. Tata parcă încremenise acolo pe bancă. A durat o vreme acest cuvânt de folos al părintelui, apoi ne-a slobozit dându-ne fiecăruia binecuvântare, cum făcea de obicei. M-am apropiat cu tatăl meu și când s-a aplecat, părintele i-a prins capul cu amândouă mâinile, a făcut o cruce mare și i-a spus: „Așa, dragul mamei, să vă spovediți curat și Maica Domnului o să vă ajute. Să ne vedem la rai!”

Am plecat liniștiți. Ce s-a întâmplat atunci, nu știu. Aproape 30 de ani nu l-am văzut pe tata făcându-și Sfânta Cruce, dar acum când ne-am întors acasă, a intrat în sufragerie și a făcut trei metanii mari. Priveam la mama și ea la mine și ne-am minunat. De atunci tata se spovedește regulat și s-a izbăvit de patima beției”.

129. Ucenicul său, monahul Iachint, mărturisește următoarele despre Părintele Cleopa: „Eu cred că

Părintele Cleopa era văzător cu duhul. Căci multe mi-a spus când trăia și eu nu le credeam, dar s-au împlinit așa cum zicea sfinția sa. Eu cred că părintele îmi vedea inima și îmi spunea ce-mi este de folos. Atunci nu-l înțelegeam. Dar ar fi fost mai bine să fac ascultare mai cu luare aminte și cu credință. Însă el m-a iubit și mi-a dat ce-mi este de folos spre mântuire. Eu cred că Părintele Cleopa este sfânt! Eu îi simt ajutorul. Simt că este cu mine! Aducerea aminte de sfinția sa îmi dă pace, liniște, bucurie și nădejde că se roagă pentru mine!"

130. Spunea unul din ucenicii săi: „Părintele Cleopa tot timpul spunea lucruri care erau spre zidire sufletească. Nu se afla cuvânt desert în gura lui. A știut să înmulțească acest talant. Ziua, când nu avea închinători, își lua metaniile și pleca pe munte. De multe ori l-am văzut stând sub copaci, în genunchi sau pe buturugi, scufundat în rugăciune. Trebuia să strig de mai multe ori pentru a mă auzi. Dacă îi aduceam vestea că a venit vreun grup de oameni, la început îi părea rău pentru pierderea liniștii, dar, fiind biruit de dragostea și credința celor ce veneau, îi primea și le vorbea, întărindu-i în credință și alinându-le supărările și necazurile. Apoi iarăși se retrăgea, rugându-se pentru ei ca Bunul Dumnezeu să le dea „un colț de Rai”. Mai spunea: „Dacă aș avea o traistă mare, v-aș băga pe toți în ea și v-aș duce pe toți în Rai”.

131. În ultimii ani ai vieții, părintele avea momente de mare oboseală, încât nu mai putea primi pe nimeni. De aceea zicea către ucenic: „Închide ușa de două ori și nici dacă vine împăratul Japoniei să nu mă mai deranjezi!” Dar dacă părintele nu s-ar fi sculat pentru împăratul Japoniei, pentru dragostea împăratului Hristos și a credincioșilor, el se scula întotdeauna când era chemat și îi mângâia, învățându-l și binecuvântându-i pe toți.

135. Mai povestea Părintele Cleopa: „Când am fost la Iași pentru operație, trebuia să-mi facă o urografie la rinichi. Era în Postul Mare. Mi-a făcut o analiză și n-a ieșit. Apoi a venit la mine o doctoriță și mi-a zis:

— Părinte, ca să iasă urografia la rinichi, trebuie să



mănânci trei oușoare!

— Ia ascultă, doamnă. Dacă îmi dai munți de aur de la Nicolina până la Copou, nu-ți mănânc trei ouă în Postul Mare!

— Iată de aceea veniți la spital și de aceea muriți!

— Și dacă oi muri, ce? Moare un rege? Moare un putregai de moșneag! Ce? Numai eu mor? Nu moare toată lumea?

— Și de ce nu mănânci ouă?

— Eu nu cred în ouă!

— Dar în ce crezi?

— Eu cred în Tatăl, în Fiul și în Duhul Sfânt! S-a dus și m-a spus la directorul spitalului.

— Este acolo un părinte care nu vrea să mănânce ouă pentru analiză!

Dar directorul mă cunoștea, și-i zice doctoriței: „Păi tu știi cine-i părintele ăsta?

Este Părintele Cleopa! El a stat aproape zece ani la pustie cu un cartof pe zi și ceva buruieni...”

Când a auzit ea așa, a venit la mine în salon, cu mâncare de post pregătită de ea, și-a cerut iertare și-apoi am mers din nou la analiză.

Și mi-au făcut urografia aceea fără ouă. Când au venit cu clișeul, mi-au zis:

— Ia uite, părinte, ce frumos a ieșit!

— Doamnă, a ieșit fără trei ouă?

Râdeau toți. Rinichiul stâng se vedea mai umflat, iar rinichiul drept normal.

— Vedeți că a ieșit fără oușoare?

— Părinte, ne iertați! Așa ceva n-am văzut de când suntem noi!

La ieșire, portarul spitalului mi-a spus: „Părinte Cleopa, dacă mai stăteți puțin în spital, eu îmi terminam casa cu ce primeam de la vizitatorii care veneau la sfinția voastră!”

134. Povestea Părintele Cleopa despre aceeași perioadă: „După operație m-au dus la reanimare. Acolo am adormit pe un scaun pliant și am dormit trei zile și trei

noapți. Când m-am trezit, mi-au zis:

— Părinte, mata știi că ai dormit trei zile și trei nopți și tot timpul ai vorbit?

— Nu știu nimica! Ce-am vorbit?

— Părinte, știi câte predici am înregistrat? Ia te uită ce-am înregistrat! Mi-au arătat casete întregi. Erau predici pe care eu le vorbisem cu 30 - 40 de ani în urmă. Însă eu n-am știut nimic!"

133. Cât timp a stat părintele la Iași în spitalul Parhon, a uimit pe toți. Până și doctorii își făcuseră program de ședință pentru a-l asculta pe Părintele Cleopa.

Mulți oameni, auzind că părintele este internat în spital, veneau și-i aduceau tot felul de alimente. Iar el chema asistentele să ducă tot ce primea la bucătărie și la ceilalți bolnavi. La ieșirea din spital, doctorii i-au spus: „Părinte, cât timp ai stat sfinția ta în spital, n-a mai fost nevoie să facem aprovizionare. Tot ce primeați aici, era suficient pentru întreg spitalul”.

132. Din anul 1996, doi ani de zile a răbdad dureri mari cu rinichiul drept care nu mai funcționa. De la începutul bolii, el nu voia să meargă la doctori și nici medicamente nu lua. Apoi cu mare greutate s-a dus și la doctori la Iași, de ascultare, la cuvântul înalt Prea sfințitului Mitropolit Daniel și al părintelui stareț.

Dar cu greu accepta să ia pastile sau să i se facă injecții.

136. Sfinția sa era văzător cu duhul. Din toată mulțimea de oameni care veneau la el, părintele îi cunoștea prin Duhul Sfânt pe cei care aveau fapte bune, deși nu spuneau niciun cuvânt, și se uita la ei cu deosebită plăcere și îi binecuvânta.

137. Odată a venit un autocar cu credincioși. După ce părintele le-a spus câteva vorbe timp de 20 - 30 de minute, ei au început să pună întrebări privind durerile și necazurile lor. Între ei erau și câțiva bolnavi și au început să-l întrebe:

— Părinte, de atâția ani sunt bolnavă. Am mers și la doctor, ce să mai fac?

— Du-te la doctor și vezi ce ai. Fă operație, a zis părintele.

— Părinte, am o fică acasă, bolnavă de câțiva ani. Am necazuri cu ea. Ce să fac?

Să merg la doctor cu ea, sau nu?

— Du-te la doctor, a răspuns bătrânul.

— Părinte, și eu sunt bolnavă. Ce să fac?

— Să faci Sfântul Maslu!

— Și să nu merg la doctor?

— Nu, nu! Să mergi la Sfântul Maslu! apoi altcineva i-a zis:

— Părinte, și eu sunt bolnavă, Ce să fac?

— Mergi la doctor, vezi ce ai...

Așa se întâmpla ori de câte ori cineva îi cerea sfaturi. Pentru fiecare el avea un răspuns special, potrivit cu problemele sale.

138. A venit odată la sfinția un frate nevoitor, zicând: „Părinte, blagosloviți să mănânc o dată în zi după apusul soarelui?” „Tu, frate? a zis bătrânul. Nu te uiți la tine cât ești de slab? Să mănânci de două ori pe zi, mânca-te-ar Raiul!”

139. Alteori Părintele Cleopa spunea: „Învățați-vă să postiți, că va veni vremea când veți mânca un cartof într-o săptămână!”

140. O credincioasă a venit împreună cu soțul ei la Părintele Cleopa, disperată din cauză că trei șefi de la serviciu se pregăteau să o dea afară pe nedrept. După ce i-a spus situația, părintele a mângâiat-o cu cuvintele: „Nu te teme, ai să vii la mine și-ai să-mi spui: „Părinte, n-am mai auzit de o minune așa de mare!”

Creștina s-a întors liniștită acasă, dar situația s-a agravat. Mai era doar un pas pentru a fi dată afară, iar bărbatul ei își pierduse orice răbdare și încredere și nici nu mai voia să mai meargă la mănăstire, când minunea prevestită a avut loc. În decurs de o săptămână, au fost dați afară toți cei trei șefi: luni, cel mai mare în rang, miercuri următorul și vineri ultimul. Când au vizitat din nou chilia părintelui, amândoi soții au strigat deodată, fără

să vrea: „Părinte, n-am mai auzit de o minune așa de mare!”

141. Un credincios care divorțase, era continuu atacat de rudele fostei sale soții, persoane foarte influente. Fusesse pus sub urmărire și era amenințat de mai mulți ofițeri de miliție. Atunci s-a dus împreună cu sora lui la Părintele Cleopa să plătească slujbe. Când să plece, s-au întâlnit cu un călugăr, care le-a cerut să-l ajute să-și ducă bagajul la Sihla. Pe drum, i-au povestit necazurile pe care le aveau cu ofițerii de miliție. Ajunși la Sihla, după ce a auzit cum îl cheamă pe unul dintre milițieni, călugărul s-a dat jos, s-a dus în fața bisericii și a făcut trei metanii, zicând: „Mulțumesc Ție, Doamne, că mi-ai adus răspuns la întrebarea: De ce mă rog eu pentru Constantin și el are necazuri; eu mă rog mai tare pentru Constantin și el are și mai mari necazuri?”

Constantin era unul dintre milițienii care îl prigoneau pe credincios și în ultimul timp soția i se îmbolnăvisese grav, iar fetița îi fusese accidentată de o mașină. După ce călugărul l-a sunat și i-a arătat greșeala sa, el a devenit unul din cei mai corecți milițieni.

Dar prigoana asupra credinciosului a continuat. Rudele fostei soții au apelat la un colonel care i-a telefonat, spunându-i: „În cinci zile vei fi în pușcărie! Dosarul este pregătit!” „Fără motiv?” a întrebat creștinul. „Eu n-am nevoie de motiv, iar din închisoare vei ieși numai mort, cu picioarele înainte” a fost răspunsul colonelului.

Auzind de aceasta, credinciosul a fugit iarăși împreună cu sora sa la Părintele Cleopa, chiar în toiul nopții, și i-a spus de amenințare. Bătrânul i-a primit, dar i-a certat:

— Ce puțini credincioși sunteți! Cum să vă temeți voi de oameni?

— Da, părinte, dar ne-a dat termen precis: cinci zile!

— Lăsați-l în pace, că va fi el în trei zile în pușcărie! Într-adevăr, după trei zile, au aflat de la un judecător, că ofițerul fusese arestat.

De atunci, credinciosul nu a mai fost amenințat. Când

s-au dus din nou la Părintele Cleopa, el le-a spus: „Niciodată să nu vă temeți, dar nu de câțiva ofițeri, nici de mii de ofițeri, nici de milioane, nici de miliarde. Chiar dacă stau cu arma la ochi, cu glonțul pe țeavă și degetul pe trăgaci; nicio pușcă nu va lua foc, niciun glonte nu vă va nimeri, dacă sunteți drepecți înaintea lui Dumnezeu”.

142. O credincioasă a plecat de acasă cu mama sa, fără voia soțului ei, luând și mașina, pentru a merge la parastasul unei rude. Întorcându-se acasă târziu, a trecut mai întâi pe la Părintele Cleopa, cerându-i să se roage pentru ea, ca să nu aibă probleme cu soțul când se va întoarce acasă. Cu calm, părintelei-a răspuns: „Mergeți cu bine și fără teamă, căci atunci când veți ajunge acasă, îl veți găsi în genunchi, în fața icoanelor și nu vă va spune nimic niciodată”. Într-adevăr, acasă ea și-a găsit soțul exact cum îi prevestise Părintele Cleopa.

Odată femeia l-a întrebat pe bătrânul: „Părinte, de unde știați tot ce se va întâmpla?” Iar părintele i-a răspuns scurt: „Rugăciunea te înalță pe treptele științei. Cu cât te rogi mai mult, cu atât știi mai mult și mai bine. Și nu te teme niciodată de nimeni și de nimic - doar roagă-te! Dumnezeu și Maica Lui te văd și te aud!”

143. Un părinte l-a întrebat pe bătrân ce va fi după plecarea sa la Domnul. Iar Părintele Cleopa a răspuns: „Vor fi friguri puternice și geruri grele”.

144. Cu puțin înainte de plecarea Părintelui Cleopa la Domnul, au venit la el două creștine din comuna Poiana Teiului și au primit binecuvântare. Apoi, cerând cuvânt de folos, bătrânul le-a zis: „Eu mă duc la Domnul de-acum, dar pe voi vă așteaptă vremuri grele!”

145. Părintele Cleopa își știa dinainte sfârșitul pe care-l aștepta și spunea despre el în pilde. Odată a spus: „Măi, ce cruce mare și frumoasă o să am la cap”. Chiar în zilele dinaintea morții Părintelui Cleopa, a fost terminată troița, care se află în mijlocul cimitirului mănăstirii. La picioarele ei se găsește acum mormântul părintelui. Altă dată, deși troița nu era începută, părintele spunea ce va fi scris pe troiță. Dar nimeni nu știa pe atunci despre ce

vorbește.

146. Spunea un ucenic despre Părintele Cleopa: „Multe sunt de spus despre Preacuviosul Părintele nostru Cleopa. Dar cel mai mare lucru este că sfinția sa îl avea în inimă pe Dumnezeu! Trăia în Dumnezeu și Dumnezeu în el!”

147. Înainte de moartea Părintelui Cleopa un frate a găsit în livada mănăstirii un măr care avea fructe cu un gust deosebit. De aceea el le numea: „merele din grădina raiului”. Voia să ducă câteva și Părintelui Cleopa, dar îi era rușine. Însă părintele i-a cunoscut gândurile și i-a spus: „Du-te și adâmi acum, căci la anul nu-mi vei mai putea aduce”.

148. La 3 noiembrie 1998, Părintele Cleopa spunea ucenicilor săi:

— Zilele mele sunt numărate pe degete! În curând o să-mi faceți veșnica pomenire! Vă rog să mă pomeniți la rugăciuni!

149. Ucenicul Părintelui Cleopa povestește și acestea: „Joi noaptea spre vineri și vineri noaptea spre sâmbătă, cu vreo câteva zile înainte de a se duce la Domnul, am dormit la sfinția sa în chilie. Atunci m-am minunat de nevoința lui. Toată noaptea nu a dormit, ci se străduia să citească rugăciuni și nu putea, căci era foarte obosit și neputincios. Cu mintea se ruga și mâna îi mergea pe metanie, dar ochii nu putea să-i țină deschiși ca să citească de pe carte. Se culca puțin, apoi iar se scula și așa se nevoia să se roage!”

150. Mulți creștini ne scriu după plecarea la Domnul a Părintelui Cleopa și ne spun că simt ajutorul rugăciunilor lui. O creștină spunea că o rudenie de-a ei, fiind foarte bolnavă, se deznădăjduia. Dar zicând: „Părinte Cleopa, ajută-mi...” a fost cuprinsă de o asemenea pace și bucurie, încât nu mai dorea nici sănătate, nici nimic altceva, ci își ducea cu bucurie crucea ei.

151. O creștină din Constanta a venit la Sihăstria cu o lună înainte de a pleca la Domnul Părintele Cleopa. Era apropiată sfinției sale. Ea ne spunea mai târziu

următoarele: „Am venit la chilia Părintelui Cleopa, la 29 octombrie 1998, să-i cer cuvânt de folos și mi-a spus: „Soră, când mai vii la Sihăstria, să vii acolo sus la crucea din cimitir și să-mi spui tot ce ai de spus și, dacă îngăduie Dumnezeu, eu te aud și te ajut”.

152. Ucenicul de chilie al bătrânului mărturisește: „Mulți, aducându-și aminte de Părintele Cleopa, dobândesc curaj și râvnă pentru a merge pe calea Domnului.

Pace, bucurie și duh de sfințenie simt mulți din cei care intră în chilia sfinției sale, chiar și mireni. Aceasta se simțea și când chilia a fost goală, fără nicio icoană și fără nimic. Până nu demult, părintele împărțea cuvinte, iar acum împarte duh în inimile credincioșilor”.

152. O credincioasă apropiată Părintelui Cleopa, a venit de Sfintele Paști la Sihăstria, dar n-a mai trecut pe la chilia părintelui, gândindu-se că nu mai are rost să treacă pe acolo, de vreme ce a murit. Dar pe când se odihnea la arhondaric, înainte de slujba învierii, a avut un vis. Se afla în fața chiliei Părintelui Cleopa, gândindu-se că el a murit și deodată părintele a apărut în pragul ușii și i-a zis:

— Hai înăuntru, de ce nu intri?

— Dar nu sunteți mort, părinte? a întrebat ea.

— Tu nu vezi că sunt viu? a spus părintele.

A doua zi, de înviere, femeia a mers la chilia Părintelui Cleopa și s-a închinat la Sfintele Icoane, crezând cu putere că el este viu și se roagă pentru toți care îi cer ajutorul.

\* \* \*

Multă lume se închină în chilia și la mormântul Părintelui Cleopa, și iau pământ și flori de binecuvântare, spunând că simt ajutor prin rugăciunile sfinției sale.

Gândindu-ne la mărturiile cuprinse în această carte și la multe altele care nu s-au mai scris aici, suntem încredințați că Bunul Dumnezeu l-a așezat în ceata cuvioșilor părinți. Pentru aceea, îndrăznim să ne rugăm și noi la chilia și mormântul său, zicând:

Preacuvioase Părinte Cleopa, de ai câștigat har și milă înaintea lui Hristos Dumnezeu, roagă-te și pentru noi,

păcătoșii fiii tăi!